

2014-
2024

Repertoriu de practică neunitară. Contencios administrativ și fiscal

CURTEA DE APEL IAȘI

Cuprins

I. LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV NR. 554/2004	11
1. <i>Admisibilitatea acțiunilor având ca obiect anularea de către instanța de contencios administrativ a unui proces-verbal de control prin care se constată de către IPJ Iași nereguli cu privire la sistemul de pază al unei agenții loto.....</i>	11
2. <i>Termenul în care poate fi introdusă cererea de revizuire prevăzută de art. 21 din Legea nr. 554/2004</i>	11
3. <i>Procedura prealabilă în cazul acțiunilor având ca obiect contracte administrative.....</i>	12
4. <i>Caracterul excepției prescripției dreptului la acțiune în contencios administrativ, după intrarea în vigoare a noului Cod civil.....</i>	14
5. <i>Persoana sancționată în cazul omisiunii comunicării documentației ce a stat la baza întocmirii procesului-verbal de contravenție.....</i>	15
6. <i>Consecințele desființării de către instanța penală a certificatului medical în baza căruia s-a dispus prelungirea dreptului de a purta și folosi arme și muniții letale pentru un interval de timp deja consumat, în contextul prelungirii ulterioare a aceluiași drept. Anularea dreptului de port și folosire a armelor letale în temeiul art. 45 alin. 1 lit. h din Legea nr. 295/2004. Îndeplinirea condiției cazului bine justificat prevăzut la art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în vederea suspendării executării actului administrativ contestat (Tribunalul Vaslui)</i>	15
7. <i>Cereri întemeiate pe dispozițiile art. 24 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, formulate de creditorul obligației prevăzute în alin. (1) al aceluiași articol. Calitatea procesuală pasivă prin raportare la titularul obligației. Problema succesiunii de conducători ai autorității în intervalul de timp în care obligația nu a fost executată. Temeinicia/netemeinicia acțiunii în ipoteza în care până la data pronunțării instanței în temeiul dispozițiilor art. 24 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 obligația este executată.....</i>	16
8. <i>Natura juridică a procesului-verbal privind recuperarea costurilor – contravaloare lipsă folosință, emis de o administrație bazinală de apă, prin care s-a stabilit în sarcina reclamantelor plata anumitor sume de bani în urma utilizării/exploatarei resurselor de apă pentru practicarea acvaculturii fără contract de închiriere și fără abonament de utilizare/exploatare</i>	17
9. <i>Admisibilitatea cererii de rectificare a cărții funciare formulate în fața instanței de contencios administrativ investite cu o cerere în anularea actului administrativ care a stat la baza intabulării.....</i>	18
10. <i>Aprecierea existenței interesului concret, născut și actual al reclamantului în acțiunile având ca obiect anulare autorizație de construire, reclamantul fiind vecin al terenului pe care este edificată construcția și care se pretinde vătămat prin emiterea autorizației de construire cu nerespectarea dispozițiilor legale.....</i>	18
II. COMPETENȚA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI.....	19

1. *Competența de soluționare a contestației la executare formulate împotriva executării silite și actelor de executare efectuate în baza unor titluri executorii fiscale, după intrarea în vigoare a noului Cod procedură civilă, care, prin dispozițiile art. 95 alin. (1), conferă plenitudine de competență tribunalelor, ca instanțe de drept comun19*
2. *Competența funcțională a secției în soluționarea litigiilor având ca obiect verificarea legalității și temeiniciei procesului-verbal de control întocmit în considerarea dispozițiilor art. 51 din OUG nr. 158/2005 - plata indemnizației de concediu medical... 20*
3. *Competența funcțională a secției sau a completelor de contencios administrativ ori a celor de litigii de muncă în acțiunile promovate în contradictoriu cu unitățile administrativ-teritoriale pentru obligarea la încheierea unui contract individual de muncă cu un asistent personal pentru persoana cu handicap sau în acțiunile având ca obiect plata indemnizației lunare în temeiul art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/200621*
4. *Competența funcțională a instanței de contencios administrativ în acțiunile având ca obiect anulare decizie de imputare sau decizie de încetare raport de serviciu pentru personal silvic cu atribuții de pază a pădurilor, pentru abaterea constând în neîndeplinirea atribuțiilor de pază și crearea unui prejudiciu constând în material lemnos, față de decizia nr. 3/2014 a Î.C.C.J.22*
5. *Competența în cazul litigiilor privind angajarea răspunderii patrimoniale a foștilor funcționari publici23*
6. *Procedura de recuperare a prejudiciului constând în alte pagube decât cele definite în art. 1 lit. a) din OUG nr. 85/2006, cauzate direcțiilor silvice de personalul silvic24*
7. *Competența materială a tribunalului în cadrul acțiunilor formulate de către o societate comercială având ca obiect recuperarea prejudiciului ocazionat de neexecutarea unui contract având ca obiect refacerea sistemului rutier, carosabil și trotuare, ca urmare a intervențiilor impuse de avariile ce apar în sistemul de apă și canal și înlocuirea tronsoanelor în zona metropolitană Iași, prejudiciile constând în amenda aplicată de primărie25*
8. *Competența funcțională în litigiile având ca obiect acordarea ajutoarelor cuvenite polițiștilor/militarilor/funcționari cu statut special la încetarea raporturilor de serviciu/trecerea în rezervă/retragerea, în baza art. 20 alin. (1) și 2 din Anexa VII din Legea nr. 284/201026*
9. *Competența materială privind soluționarea cererilor având ca obiect anulare adresei emise de Inspectoratul de Poliție al Județului Iași, prin care s-a dispus majorarea cu 30 de zile a duratei de suspendare a exercitării dreptului reclamantului de a conduce27*
10. *Competența funcțională a litigiului având ca obiect obligarea casei județene de pensii la recalcularea valorii punctului de pensie conform art. 107 din Legea nr. 263/201029*
11. *Instanța competentă să soluționeze litigiile privind executarea contractelor de utilități29*

12. <i>Competența de soluționare a plângerii contravenționale având ca obiect procesele-verbale încheiate de către direcția de sănătate publică, anterior modificării art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2021 privind implementarea formularului digital de intrare în România, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5 din 3 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial nr. 117 din 4 februarie 2022. Locul săvârșirii contravenției. Criterii pentru stabilirea locului săvârșirii contravenției.....</i>	30
13. <i>Competența materială de soluționare a cererilor de anulare a hotărârii de consiliu local prin care se hotărăște rezilierea unui contract de concesiune, ca urmare a nerespectării obligațiilor contractuale.....</i>	31
14. <i>Competența funcțională în raport de distincțiile cuprinse în art. 53 alin. (1) și alin. (1 ind. 1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.....</i>	32
15. <i>Instanța competentă să soluționeze acțiunile privind repararea prejudiciului cauzat prin punerea în aplicare, începând cu data de 1 ianuarie 2022, a dispozițiilor art. XXIV pct. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din data de 17.12.2021, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1202/18.12.2021, prin care s-a introdus în Codul fiscal o taxă nouă sub forma contribuțiilor sociale obligatorii constând în asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din pensii pentru partea care depășește suma lunară de 4.000 lei, pentru fiecare drept de pensie</i>	34
III. FUNCȚIONARI PUBLICI.....	35
1. <i>Acțiunea în atragerea răspunderii unui fost funcționar public pentru pagube produse cu vinovăție patrimoniului instituției publice în perioada în care acesta era funcționar public</i>	35
2. <i>Acțiuni având ca obiect calculul și plata sporului de studii superioare în cuantum de 25% din salariul de bază pentru funcționarii publici cu statut special angajați în sistemul Administrației Publice a Penitenciarelor, formulate în contradictoriu cu Penitenciarul Iași. Modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. (1) pct. 6 și art. 5 alin. (1) din Legea nr. 71/2015 cu privire la nivelul de salarizare în plată pentru funcții similare. Potențiala discriminare creată de existența unui nivel diferit de salarizare, ca urmare a acordării/neacordării unor sporuri și consecința constatării acestei discriminări, prin raportare la dispozițiile art. 14 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 52 alin. (1), 3 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 23 alin. (1) și 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului cu referire la art. 148 alin. (2), art. 20 alin. (2) și 4 din Constituția României și art. 4 alin 3 teza II-a și a III-a și art. 6 alin. (1) teza 1 și teza 2 și alin.</i>	

- (3) versiunea consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 83 din 30 martie 2010)36
3. *Aplicarea contractului colectiv de muncă în cazul personalului silvic căruia i se aplică OUG nr. 59/2000 și Legea nr. 188/1999*38
4. *Dreptul secretarilor unităților administrativ-teritoriale de a beneficia de majorările salariale stabilite de art. 1 alin. (1) din OUG nr. 70/2014, respectiv de art. II din Legea nr. 293/2015 pentru personalul din cadrul sistemului public de asistență socială*39
5. *Funcționari publici: acordarea compensațiilor corespunzătoare sporului de studii superioare pentru perioada de prescripție anterioară datei intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015. Acordarea acestor sume compensatorii este similară motivației date de ICCJ în decizia nr. 21/2016 pronunțată în recurs în interesul legii*.....41
6. *Stabilirea salariilor funcționarilor publici din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Vaslui la nivelul celor din Anexa nr. 3 din OG 9/2008, începând cu data de 09.04.2015, în baza art. 1 alin. (5) ind. 1 din OUG nr. 83/2014, aprobată prin Legea nr. 71/2015*43
7. *Acțiuni având ca obiect obligarea la plata sporului de fidelitate conform vechimii obținute până în prezent începând cu data de 09.04.2015, actualizarea pe viitor a sporului de fidelitate în funcție de vechimea realizată în muncă*.....44
8. *Acțiuni formulate de funcționari publici cu statut special în contradictoriu cu autoritățile publice/instituții asimilate la care sunt angajați, având ca obiect plata salariului minim brut pe țară garantat în plată, începând cu data de 01.02.2017, în cuantum de 1450 lei (conform Hotărârii Guvernului nr. 1/2017), fără sporuri și alte adaosuri incluse în acesta, respectiv echivalarea salariului de funcție al reclamantilor, fără sporuri și alte adaosuri, cu salariul minim brut astfel cum este prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1/2017; obligarea pârâților la plata pentru fiecare reclamant, începând cu data de 01.01.2018, a salariului minim brut pe țară garantat în plată, în cuantum de 1900 lei fără sporuri și alte adaosuri incluse în acesta, cu aplicarea sporurilor procentuale aferente raportat la acest cuantum, conform Hotărârii Guvernului nr. 846/2017, respectiv echivalarea salariului de funcție convenit reclamantilor fără sporuri și alte adaosuri, cu salariul minim brut reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 846/2017. Modalitatea concretă de interpretare și aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1/2017 și Hotărârii Guvernului nr. 846/2017 în privința noțiunii de salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată*.....45
9. *Modalitatea de soluționare a excepției de inadmisibilitate pentru neîndeplinirea procedurii prealabile în acțiuni având ca obiect drepturi salariale în lumina modului de interpretare și a efectelor deciziei în interesul legii nr. 9/2017 și a calificării juridice date cererilor formulate în această materie*47
10. *Acordarea drepturilor salariale aferente funcției de conducere pentru funcționarii cu statut special din cadrul penitenciarului, în cazul stabilirii îndeplinirii*

<i>atribuțiilor funcției de conducere prin decizia de zi emisă de directorul de penitenciar.....</i>	<i>48</i>
<i>11. Stabilirea salarizării la nivel maxim aflat în plată pentru funcții similare după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, în ipoteza diferențelor salariale cauzate de acordarea/neacordarea sumelor compensatorii tranzitorii corespunzătoare sporului de fidelitate prevăzut de legislația în vigoare până la data de 31 decembrie 2009.....</i>	<i>49</i>
<i>12. Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 39 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 în situația în care nivelul maxim al salariului de bază aflat în plată pentru funcții similare este stabilit în baza unei hotărâri judecătorești.....</i>	<i>51</i>
<i>13. Stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației conform art. 3¹ alin. (1³) din O.U.G. nr. 57/2015 și art. 39 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 prin raportare la nivelul maxim al salariului de bază plătit pentru funcții identice în cadrul unor instituții publice similare din alte județe.....</i>	<i>52</i>
<i>14. Plata începând cu data de 01.03.2017 a sumelor constând în drepturi salariale în procent de 20% aplicat la salariul brut lunar, reprezentând diferența neacordată aferentă sporului pentru risc și solicitare neuropsihică, personalului din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector-șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă, în contextul publicării deciziei în interesul legii nr. 11/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.....</i>	<i>53</i>
<i>15. Admisibilitatea acțiunilor funcționarilor publici privind plata unor drepturi salariale, fără parcurgerea unei proceduri prealabile de contestare a deciziilor individuale de stabilire a drepturilor salariale.....</i>	<i>54</i>
IV. CONTENCIOS FISCAL	56
<i>1. Acțiunea având ca obiect obligarea pârâtului serviciul public comunitar permise auto și înmatriculări a vehiculelor la înmatricularea autoturismului reclamantului, fără plata taxei de emisii poluate, prin raportare la intrarea în vigoare, anterior soluționării litigiului, a dispozițiilor O.U.G. nr. 9/2013.....</i>	<i>56</i>
<i>2. Data de la care se acordă dobândă la taxele achitate pe Codul fiscal, pe O.U.G. nr. 50/2008, pe Legea nr. 9/2011 în cererile de revizuire formulate în temeiul art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, față de cauza C-565/11, Mariana Irimie (hotărârea din 18 aprilie 2013) CJUE.....</i>	<i>57</i>
<i>3. Admisibilitatea acțiunilor introduse după intrarea în vigoare a OG nr. 40/2013 publicată în M. Of. 655 din 31 aug 2015 și a Ordinului nr. 682/1154/2016 din 7 aprilie 2016 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din OUG nr. 9/2013, având ca obiect restituirea taxelor specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule sau taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, introduse direct în instanță</i>	<i>58</i>

4.	<i>Acțiuni având ca obiect restituirea sumei achitate cu titlu de timbru de mediu după pronunțarea hotărârii din 09.06.2016 a CJUE în cauza Budișan împotriva României C-586/14.....</i>	<i>59</i>
5.	<i>Admisibilitatea acțiunii în restituirea taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei de poluare pentru autovehicule, taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a timbrului de mediu pentru autovehicule, după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017 și a Ordinului nr. 1488/3198/2017 din 12 decembrie 2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 52/2017 publicat în M.Of. nr. 1040 din 29 decembrie 2017.....</i>	<i>60</i>
6.	<i>Modul de soluționare a excepției inadmisibilității acțiunilor privind restituirea taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei de poluare pentru autovehicule, taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a timbrului de mediu pentru autovehicul, după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017, în situația în care instanța este sesizată fără a fi fost urmată procedura prevăzută de această ordonanță sau în ipoteza depunerii unei cereri la administrația financiară cu nerespectarea termenului prevăzut de OUG nr. 52/2017, respectiv după 31 august 2018, iar aceasta respinge cererea ca tardiv formulată</i>	<i>61</i>
7.	<i>Acțiuni având ca obiect anularea deciziei de soluționare a contestației administrative împotriva deciziei de impunere și a deciziei de impunere, formulate de contribuabili persoane fizice, altele decât cele pentru care colectarea veniturilor se face de A.N.A.F. în contradictoriu cu casa de asigurări de sănătate, cu referire la obligația de plată a accesoriilor calculate și percepute pentru venituri realizate din activități independente și care nu și-au declarat de bună voie aceste venituri la casele de asigurări sociale de sănătate în vederea stabilirii obligațiilor fiscale ce le revin sub această formă.....</i>	<i>63</i>
8.	<i>Calitatea procesuală pasivă a organului fiscal, în situația în care se solicită restituirea taxelor și impozitelor achitate în temeiul art. 117 din OG nr. 92/2003, în cazul în care, la data achitării taxelor, contribuabilul avea domiciliul pe raza unui organ fiscal, iar la data introducerii acțiunii domiciliul era pe raza altui organ fiscal.</i>	<i>64</i>
V. ACHIZIȚII PUBLICE		<i>65</i>
1.	<i>Posibilitatea instanței de a constata caracterul abuziv al unei clauze privind termenul de plată, înscrisă într-un contract de achiziție publică încheiat între profesioniști și autoritățile contractante, în temeiul dispozițiilor Legii nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, în contextul în care nu au fost solicitate clarificări, iar clauza menționată în documentația de achiziție nu a fost contestată în procedura de atribuire a contractului de achiziție publică.....</i>	<i>65</i>
2.	<i>Posibilitatea instanței care soluționează cererea de despăgubiri în executarea contractului de achiziție publică, în temeiul art. 286 din OG nr. 34/2006, de a invoca nulitatea contractului de achiziție publică motivat de faptul că este încălcată</i>	

	<i>obligația de a nu diviza contractul de achiziție, prevăzută de art. 23 din OG nr. 34/2006 și obligația de a respecta principiile generale prevăzute de art. 2 din OG nr. 34/2006.</i>	66
3.	<i>Acțiuni având ca obiect pretenții – debit și penalități de întârziere, formulate de o societate comercială furnizor de servicii web, în calitate de reclamant, în contradictoriu cu unități administrativ-teritoriale de pe raza județului Iași, în calitate de pârât, întemeiate pe contracte de prestări servicii încheiate în temeiul dispozițiilor OUG nr. 34/2006, cu referire la obligația de plată a penalităților și, în special, la cuantumul acestora, față de specificul comun al situației de fapt, al clauzelor contractuale invocate și prin raportare la incidența art. 4 din Legea nr. 469/2002</i>	66
4.	<i>Admisibilitatea cererilor formulate în procedura specială a ordonanței de plată în materia creanțelor decurgând din contracte de achiziție publică</i>	68
5.	<i>Achiziții publice: calitatea procesuală activă în plângerile împotriva deciziei CNSC și dreptul de acces la instanță</i>	69
VI.	PROBLEME DE PROCEDURĂ CIVILĂ INCIDENTE ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV ȘI FISCAL	70
1.	<i>Posibilitatea instanței de a obliga petentul/apelantul la plata cheltuielilor judiciare către stat, în contextul modificării conținutului art. 36 din OG nr. 2/2001, modificare operată de art. 53 din OUG nr. 80/2013</i>	70
2.	<i>Calea de atac împotriva hotărârii prin care a fost soluționată cererea de emiteră a unei ordonanțe președințiale, pronunțată în materia contenciosului administrativ</i>	71
3.	<i>Procedura scrisă prealabilă în apel. Limitele regularizării, sancțiunile aplicabile, cu referire la dispozițiile art. 470 Cod procedură civilă</i>	71
4.	<i>Soluționarea cererii de acordare a facilităților la plata taxei judiciare de timbru</i>	72
5.	<i>Procedura renunțării la judecată în faza verificării și regularizării cererii. Posibilitatea instanței de a luat act de renunțarea la judecată, în condițiile în care cererea nu îndeplinește cerințele prevăzute de art. 194-197 Cod procedură civilă</i>	73
6.	<i>Posibilitatea petentului/apelantului de a solicita instanței o copie a cd- ului depus de organul constatator, cu imaginile stocate în momentul săvârșirii faptei contravenționale. Cuantumul taxei de timbru datorate</i>	74
7.	<i>Temeinicia cererii de abținere a judecătorului, întemeiată pe dispozițiile art. 41 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă, în cazul în care acesta a pronunțat o hotărâre prin care a soluționat o excepție procesuală</i>	74
8.	<i>Anulare act administrativ. Proceduri speciale. Calitatea terțului de a formula contestație</i>	75
9.	<i>Acțiuni având ca obiect anulare autorizație de construire formulată de persoane fizice, vecini limitrofii sau cel puțin care locuiesc în apropiere cu imobilul pentru care a fost emisă autorizația de construcție – soluții date excepției lipsei de interes, invocată de pârâtul emitent al actului administrativ contestat</i>	75

10. <i>Natura juridică a termenului de 15 zile de formulare a plângerii contravenționale prevăzute de art. 31 alin. (1) din OG nr. 2/2001, termen de decădere de drept procesual (aplicabil fiind art. 185 Cod procedură civilă) sau de decădere de drept substanțial (aplicabil fiind art. 2545 și urm. Cod procedură civilă), cu posibilitatea de a fi aplicabile dispozițiile privind întreruperea termenului de decădere prevăzut de art. 2548 alin. (3) Cod procedură civilă</i>	77
11. <i>Lipsa necesității atașării ulterioare la dosar a exemplarului cererii de chemare în judecată conținând semnătura în original a reclamantului sau, după caz, a aplicării ulterioare a semnăturii pe cererea de chemare în judecată, în ipoteza în care aceasta a fost înaintată instanței, scanată, prin aplicația de încărcare documente creată și utilizată de instanța respectivă</i>	77
12. <i>Consiliul local. Reprezentarea acestuia în justiție.....</i>	79
VII. FONDURI EUROPENE, FONDURI NAȚIONALE	81
VIII. INTEGRITATEA ÎN EXERCITAREA FUNCȚIILOR PUBLICE; CERCETAREA AVERILOR.....	81
IX. TAXE JUDICIARE DE TIMBRU	81
1. <i>Taxa de timbru datorată pentru capătul de cerere vizând dobânda fiscală în cauzele având ca obiect restituire taxă de poluare/taxă emisii poluante.....</i>	81
2. <i>Cuantumul taxei judiciare de timbru datorate de partea care solicită o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată, în ceea ce privește cauza sa, în condițiile art. 231 alin. (5) Cod procedură civilă.....</i>	82
3. <i>Timbrarea cererii de intervenție accesorie. Cererea de intervenție accesorie nu se timbrează deoarece art. 34 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013 se referă doar la cererea de intervenție principală și pentru că este doar un mijloc de apărare folosit în favoarea părții pentru care s-a intervenit</i>	82
4. <i>Stabilirea taxei judiciare de timbru în cazul acțiunilor de acordare despăgubiri potrivit art. 53 din Legea nr. 101/2016.....</i>	83
X. ALTE PROBLEME DE DREPT ADMINISTRATIV	83
1. <i>Acțiunea în anularea hotărârilor consiliului local prin care se interzice explorarea, dezvoltarea, exploatarea gazelor de șist prin metoda neconvențională pe teritoriul comunelor</i>	84
2. <i>Obligarea pârâtei Autoritatea Națională de Restituire a Proprietăților la plata dobânzii legale pentru sumele stabilite cu titlu de despăgubire concomitent cu actualizarea sumei cu indicele prețurilor de consum.....</i>	84
3. <i>Efectele neindicării în conținutul certificatelor de încadrare în grad de handicap, emise de comisia pentru evaluarea persoanelor adulte cu handicap, a motivelor pentru care o persoană nu se încadrează/se încadrează într-un anumit grad de handicap.....</i>	85

4. *Luarea măsurii de suspendare/retragere a licenței de transport este de competența structurii centrale a Inspectoratului de Stat pentru Controlul Transportului Rutier ori a inspectoratelor teritoriale ale acestei instituții?*85

XI. CONTRAVENȚII.....86

1. *Admisibilitatea acțiunii în anulare a măsurii suspendării dreptului de a conduce, acțiune formulată distinct de plângerea contravențională, în contextul în care măsura suspendării nu este menționată expres în cuprinsul procesului-verbal de contravenție (existând doar o referință cu privire la măsura tehnico-administrativă a reținerii în vederea suspendării)*86
2. *Calitatea de contravenient a unui membru al senatului universității, privit individual, respectiv posibilitatea reținerii culpei acestuia în săvârșirea faptei constatate ca fiind contravenție.....*88
3. *Subiectul activ al contravenției prevăzute de art. 8 din O.U.G. nr. 15/2002 – fapta de a circula fără rovinietă valabilă*88
4. *Plângeri contravenționale formulate de o societate comercială cu peste 500 puncte de lucru, situate pe întreg teritoriul țării, împotriva unor procese-verbale prin care a fost sancționată de ANPC – diverse comisariate regionale pentru protecția consumatorilor (potrivit competenței) pentru încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 363/2007, în baza art. 15 alin. (1) lit. b) din același act normativ. Aplicabilitatea prevederilor art. 5 alin. (7) din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor referitoare la principiul unicității răspunderii contravenționale*.....89
5. *Anularea procesului-verbal de contravenție sau repunerea în termenul de 48 de ore (în prezent 15 zile) a contravenientului pentru plata a jumătate din minimul amenzii în cazul în care în procesul-verbal de contravenție s-a indicat în mod eronat data încheierii procesului-verbal de contravenție sau data contravenției*.....90
6. *Modalitatea de soluționare a excepției prescripției executării amenzilor contravenționale în cauzele având ca obiect „înlocuire amendă cu muncă în folosul comunității”*91
7. *Natura măsurii suspendării exercitării dreptului de a conduce autovehicule dispuse în conformitate cu dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. c)-e) din O.U.G. nr. 195/2002, prin dispoziție a șefului serviciului rutier din cadrul inspectoratului județean de poliție. Aplicarea legii contravenționale mai favorabile*92
8. *Posibilitatea instanței de a dispune restituirea sumei achitate cu titlu de amendă contravențională în ipoteza anulării procesului-verbal de contravenție. Admisibilitatea formulării cererii pe calea plângerii contravenționale*92
9. *Înlocuire amendă contravențională cu prestarea unei activități în folosul comunității. Interpretarea și aplicarea prevederilor legale în ceea ce privește modalitatea de calcul a numărului maxim de ore ce pot fi executate de contravenient în cazul înlocuirii sancțiunii amenzii contravenționale cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, în situația când persoana fizică nu a*

achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii și nu există posibilitatea executării silite93

I. LEGEA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV NR. 554/2004

1. *Admisibilitatea acțiunilor având ca obiect anularea de către instanța de contencios administrativ a unui proces-verbal de control prin care se constată de către IPJ Iași nereguli cu privire la sistemul de pază al unei agenții loto*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 3/2014, Curtea de Apel Iași, 30.10.2014\)](#)

1.1. Soluția

În măsura în care printr-un act constatator se dispune luarea unor măsuri, pretins necesare prin prisma legislației referitoare la paza bunurilor, acesta are semnificația și valoarea unui act de autoritate, supus controlului de legalitate exercitat de către instanța de contencios administrativ.

1.2. Argumente

Procesul-verbal de control, prin care organele abilitate constată o situație de fapt, este un act premergător încheierii procesului-verbal de contravenție însă, atât timp cât impune adoptarea unui măsuri, într-un anumit termen, este susceptibil de a fi atacat în instanța de contencios administrativ, ca act administrativ de sine stătător, subscriindu-se definiției date de art. 2 lit. c) din Legea nr. 554/2004.

Astfel, actul în discuție este un act unilateral cu caracter individual, emis de o autoritate publică în regim de putere publică, în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, iar prin măsurile pe care le impune entităților controlate, ce urmează a fi luate într-un anumit termen, dă naștere unor raporturi juridice.

2. *Termenul în care poate fi introdusă cererea de revizuire prevăzută de art. 21 din Legea nr. 554/2004*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor, în materie de contencios administrativ și fiscal, pe probleme de practică judiciară neunitară din 3 aprilie 2015, Curtea de Apel Iași\)](#)

2.1. Soluția

În lipsa intervenției legiuitorului în vederea reglementării termenului de revizuire pentru cazul arătat, ca urmare a declarării neconstituționale a dispozițiilor art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 (decizia Curții Constituționale nr. 1609/2010) urmează a fi aplicat pentru cazul de revizuire consacrat de legea specială, în mod corespunzător, termenul de 3 luni prevăzut de art. 322 și următoarele din Codul de procedură civilă din 1865, respectiv art. 511 alin. (3) din noul Cod de procedură civilă, având în vedere dispozițiile art. 2 alin. (2) și art. 5 din noul Cod de procedură civilă, precum și respectarea principiului securității raporturilor juridice.

Termenul începe să curgă de la data publicării în Buletinul Oficial al Uniunii Europene a deciziei interpretative a TFUE.

2.2. Argumente

Art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 prevedea, în forma inițială, că cererea de revizuire întemeiată pe aceste dispoziții legale trebuia formulată în 15 zile de la comunicare. Acest text a fost declarat neconstituțional prin [decizia nr. 1609/2010](#), iar prin Legea nr. 299/2011 art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 a fost abrogat. Prin declararea ca neconstituțională a Legii nr. 299/2011, prin [decizia nr. 1039/2004](#) este în vigoare în forma sa anterioară abrogării.

La momentul actual, legea specială nu stabilește expres termenul pentru formularea cererii de revizuire conform art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 și momentul de la care acest termen trebuie calculat, dreptul comun în această situație constituindu-l art. 322 și următoarele din vechiul Cod de procedură civilă, respectiv art. 511 alin. (3) din noul Cod de procedură civilă.

Se impune a fi avut în vedere că în scopul respectării principiului securității raporturilor juridice și în lipsa unei reglementări legale în privința termenului de revizuire în cazul supus analizei, trebuie reținut și aplicat termenul mai îndelungat, ca termen mai favorabil prevăzut de dreptul comun, de 3 luni, calculat de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene a deciziei interpretative a TFUE.

Această soluție a fost agreată și de participanții la [întâlnirea președinților de secții de contencios administrativ și fiscal ai curților de apel de la Suceava, din 23 – 24 octombrie 2014](#), cu mențiunea că instanța de recurs nu poate invoca din oficiu, în calea de atac, nerespectarea termenului de revizuire, atât timp cât părțile nu au făcut acest lucru prin cererea de recurs.

2.3. Note

[Prin decizia nr. 45 din 12 decembrie 2016](#), pronunțată în dosarul nr. 1886/1/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile, formulată de Curtea de Apel Cluj - Secția a III-a de contencios administrativ și fiscal, prin încheierea din 25 ianuarie 2016, dată în dosarul nr. 1.216/33/2015, și a stabilit că în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 21 alin. (2) teza I din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, cererea de revizuire este admisibilă în baza unor decizii ale Curții de Justiție a Uniunii Europene, indiferent de momentul pronunțării acestora și de împrejurarea invocării sau nu în litigiul de bază a dispozițiilor de drept european preexistente, încălcate prin hotărârea a cărei revizuire se cere; termenul în care poate fi formulată cererea de revizuire întemeiată pe dispozițiile art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 este de o lună și curge de la data comunicării hotărârii definitive, supusă revizuirii.

Prin Legea nr. 212 din 25 iulie 2018, în vigoare din 02.08.2018, art. 21 a fost modificat, având conținutul următor:

„Art. 21) - Căile extraordinare de atac

(1) Constituie motiv de revizuire, care se adaugă la cele prevăzute de Codul de procedură civilă, pronunțarea hotărârilor rămase definitive prin încălcarea principiului priorității dreptului Uniunii Europene, reglementat la art. 148 alin. (2) coroborat cu art. 20 alin. (2) din Constituția României, republicată.

(2) Sunt supuse revizuirii, pentru motivul prevăzut la alin. (1), și hotărârile definitive care nu evocă fondul.

(3) Cererea de revizuire se introduce în termen de o lună de la data comunicării hotărârii definitive și se soluționează de urgență și cu precădere.”

3. *Procedura prealabilă în cazul acțiunilor având ca obiect contracte administrative*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor, în materie de contencios administrativ și fiscal, pe probleme de practică judiciară neunitară din 3 aprilie 2015, Curtea de Apel Iași\)](#)

3.1. Soluția

Concilierea – ca modalitate în care se realizează procedura administrativă prealabilă – rămâne obligatorie în materia contractelor administrative, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Simpla corespondență dintre părți este de natură să facă dovada îndeplinirii procedurii administrative prealabile, termenele aplicabile fiind cele prevăzute de art. 7 alin. (6) lit. a) - e) din Legea nr. 554/2004.

3.2. Argumente

Deși dispozițiile art. 720 ind. 1 din Codul de procedură civilă anterior, care se aplicau „în mod corespunzător” litigiilor care avea ca obiect contractele administrative și care prevedeau procedura concilierii, nu se mai regăsesc în noul Cod de procedură civilă, concilierea – ca modalitate în care se realizează procedura administrativă prealabilă – rămâne obligatorie în materia contractelor administrative, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

Întrucât nu mai există o reglementare amănunțită cu privire la termene, condiții de fond și formă, simpla corespondență dintre părți este de natură să facă dovada îndeplinirii procedurii administrative prealabile, termenele aplicabile fiind cele prevăzute de art. 7 alin. (6) lit. a) - e) din Legea nr. 554/2004.

Această soluție a fost agreată și de participanții la [întâlnirea președinților de secții de contencios administrativ și fiscal ai curților de apel de la Suceava, din 23 – 24 octombrie 2014.](#)

3.3. Note

Dispozițiile art. 7 alin. (6) lit. c) – e) din Legea nr. 554/2004 au fost abrogate prin Legea nr. 212/2018.

[Prin decizia nr. 75 din 5 noiembrie 2018 \(link2\)](#), pronunțată în dosarul nr. 2301/1/2018, **Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept** a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 2.371/3/2014*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept: „Față de abrogarea expresă a dispozițiilor art. 720¹ din vechiul Cod de procedură civilă, este obligatorie parcurgerea procedurii prealabile, reglementate de art. 7 alin. (6) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, în cazul acțiunilor având ca obiect nulitatea, anularea, executarea, rezilierea sau rezoluțiunea unui contract administrativ, inclusiv în situația în care acțiunea este formulată de o autoritate publică, precum și în situația în care acțiunea este formulată de o autoritate publică la recomandarea/propunerea unui organism de control intern sau internațional?”.

Este de observat, totuși, că la pct. 57 din decizia evocată s-a arătat:

„57. În contextul legislativ creat de abrogarea dispozițiilor art. 720¹ din vechiul Cod de procedură civilă privind concilierea, la care trimit dispozițiile art. 7 alin. (6) din Legea nr. 554/2004, care prevăd procedura prealabilă în cazul acțiunilor care au ca obiect contracte

administrative, dar în lipsa abrogării sau modificării art. 7 alin. (6) prin Legea nr. 76/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, chestiunea de drept a cărei dezlegare se solicită s-a clarificat în practica și în opinia majoritară a instanțelor de judecată, în sensul interpretării că, deși dispozițiile art. 720¹ din Codul de procedură civilă anterior nu se mai regăsesc în noul Cod de procedură civilă, procedura administrativă prealabilă rămâne obligatorie în materia contractelor administrative, în temeiul dispozițiilor art. 7 alin. (1) și (6) din Legea nr. 554/2004, care reglementează în mod imperativ formularea plângerii prealabile, inclusiv în cazul acțiunilor care au ca obiect contracte administrative, normele legale în discuție nefăcând nicio distincție în raport cu partea din contractul administrativ care formulează cererea de chemare în judecată și motivele acesteia.”

4. Caracterul excepției prescripției dreptului la acțiune în contencios administrativ, după intrarea în vigoare a noului Cod civil

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, 24 iunie 2015, Curtea de Apel Iași\)](#)

4.1. Soluția

Excepția prescripției dreptului la acțiune în contencios administrativ, motivat de depășirea termenului de 6 luni prevăzut de art. 11 alin. (1) și (5) din Legea nr. 554/2004, este de ordine privată și poate fi invocată numai de pârât, prin întâmpinare sau la primul termen în care părțile sunt legal citate.

4.2. Argumente

Art. 11 alin. (5) din Legea nr. 554/2004 califică termenul de 6 luni ca fiind un termen de prescripție, iar în lipsa unor prevederi speciale derogatorii sunt aplicabile regulile generale cuprinse în Codul civil - art. 2512 și 2513, care conturează prescripția extinctivă ca o instituție juridică de ordine privată.

Potrivit art. 2512 alin. (3) din Codul civil, dispozițiile cu privire la partea care invocă excepția sunt aplicabile chiar dacă invocarea ar fi în interesul statului sau al unității administrativ-teritoriale.

Acest caracter de ordine privată a excepției prescripției este aplicabil și în cazul în care prin legi speciale se face trimitere la Legea nr. 554/2004 – de exemplu, art. 218 din OG nr. 92/2013.

Numai în cazul depășirii termenului de 1 an, prevăzut de art. 11 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, calificat de legiuitor ca fiind de decădere, instanța – din oficiu – poate invoca depășirea lui prin excepția tardivității acțiunii.

În cazul acțiunii introduse pe legi speciale – Legea nr. 544/2001 care prevede în art. 22 un termen de 30 zile pentru introducerea acțiunii, Legea nr. 393/2004 care prevede un termen de 10 zile pentru introducerea acțiunii – s-a stabilit de către judecătorii specializați că aceste termene au valoarea unor termene de decădere.

În lipsa unor calificări exprese a termenelor ca fiind de prescripție, aceste termene au fost calificate de decădere, potrivit art. 185 N.Cod procedură civilă. Astfel, în cazul depășirii termenelor de decădere, instanța – din oficiu – poate invoca excepția tardivității.

5. Persoana sancționată în cazul omisiunii comunicării documentației ce a stat la baza întocmirii procesului-verbal de contravenție

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2016-6 aprilie 2016\)](#)

5.1. Soluția

Sancțiunea pentru necomunicarea sau comunicarea cu întârziere a documentației, a altor înscrisuri cu caracter de act administrativ se aplică, potrivit dispozițiilor art. 13 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, conducătorului unității cărui i se adresează solicitarea instanței și care deține pârghiile pentru identificarea înscrisurilor solicitate, chiar dacă acestea se află la alte subunități, precum și pentru a dispune înaintarea acestora către instanțe.

5.2. Argumente

Dacă în conținutul adresei este indicată persoana căreia i se solicită documentația, va fi amendată acea persoană; însă în cazul în care solicitarea se face către instituție, va fi amendat reprezentantul legal/conducătorul instituției publice, deoarece obligația de comunicare a documentației este pusă în sarcina acestuia.

6. Consecințele desființării de către instanța penală a certificatului medical în baza căruia s-a dispus prelungirea dreptului de a purta și folosi arme și muniții letale pentru un interval de timp deja consumat, în contextul prelungirii ulterioare a aceluiași drept. Anularea dreptului de port și folosire a armelor letale în temeiul art. 45 alin. 1 lit. h din Legea nr. 295/2004. Îndeplinirea condiției cazului bine justificat prevăzut la art. 14 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în vederea suspendării executării actului administrativ contestat (Tribunalul Vaslui)

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele III-IV/2023-14 noiembrie 2023\)](#)

► Soluția:

Pentru a se dispune suspendarea executării actului administrativ, nu sunt întrunite cerințele cumulative instituite în prevederile art. 14 din Legea nr. 554/2004, nefiind îndeplinită, în toate cazurile, condiția cazului bine justificat.

► Argumente:

Faptul că dreptul de a deține și folosi armă de foc, acordat la un anumit moment, a fost prelungit succesiv în timp, implică stabilirea regimului juridic al prelungirii ulterioare acordării dreptului, această chestiune fiind o problemă de fond, întrucât necesită interpretarea dispozițiilor legale relevante referitoare la condițiile de dobândire și condițiile de prelungire a exercitării dreptului, astfel cum acestea sunt reglementate prin art. 13 alin. 2-5, art. 14 și art. 25 din Legea nr. 295/2004.

Or, o atare interpretare nu este specifică procedurii sumare în care reclamantul a solicitat, în condițiile art. 15 coroborat cu art. 14 din Legea nr. 554/2004, suspendarea executării dispoziției de anulare a dreptului de a purta și a folosi arme și muniții letale, pentru că instanța ar

fi chemată să tranșeze definitiv regimul juridic al dobândirii dreptului de port și utilizare armă și de prelungire a acestui drept.

Deopotrivă, în cuprinsul secțiunii a treia, a capitolului II din Legea nr. 295/2004, legiuitorul a reglementat condițiile cu privire la deținerea, portul și utilizarea armelor letale, precum și a muniției aferente de către persoanele fizice de cetățenie română, inclusiv cazurile de suspendare și anulare a dreptului de port și de folosire a armelor letale.

În contextul acestei modalități de reglementare, la nivel de aparență, în lipsa unei alte dispoziții exprese, cazurile de anulare a dreptului de port și de folosire a armelor letale se aplică titularului în cazurile reglementate expres prin art. 45 alin. 1 din Legea nr. 295/2004.

Or, la lit. h) a art. 45 alin. 1 din Legea nr. 295/2004 este reglementat cazul de anulare a dreptului atunci când dreptul de port și de folosire a armelor s-a acordat pe baza unor documente sau informații false, fără ca norma legală să opereze vreo distincție în privința modului de acordare a dreptului (cerere inițială sau prelungirea exercițiului dreptului), revenind instanței de fond, în cadrul acțiunii în anularea actului administrativ, să dea o interpretare definitivă a normei legale, respectiv să stabilească natura juridică a prelungirii valabilității permisului de port armă în condițiile art. 25 alin. 3 din Legea nr. 295/2004, la nivel de aparență nefiind exclusă aplicarea prevederilor art. 45 alin. 1 lit. h din Legea nr. 295/2004 în situația în care dreptul a fost prelungit succesiv, măsura anulării dreptului de a purta și folosi arme și muniții letale și retragerii permisului de armă, dispusă de șeful inspectoratului județean de poliție în aceste cauze părănd a avea un fundament solid în dispoziția legală sus-arătată.

La data de 08.11.2023, în dosarul nr. 1710/89/2023/a1 al Tribunalului Vaslui, Curtea de Apel Iași a pronunțat decizia nr. 638/2023, prin care, pentru argumentele sus-indicate, a respins ca nefondat recursul declarat împotriva sentinței civile nr. 296/2023 a Tribunalului Vaslui, sentință de respingere ca neîntemeiată a unei atare cerere de suspendare.

- 7. Cereri întemeiate pe dispozițiile art. 24 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, formulate de creditorul obligației prevăzute în alin. (1) al aceluiași articol. Calitatea procesuală pasivă prin raportare la titularul obligației. Problema succesiunii de conducători ai autorității în intervalul de timp în care obligația nu a fost executată. Temeinicia/netemeinicia acțiunii în ipoteza în care până la data pronunțării instanței în temeiul dispozițiilor art. 24 alin. (3) din Legea nr. 554/2004 obligația este executată***

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2016 din 30.06.2016\).](#)

7.1. Soluția

Citarea într-un asemenea litigiu a conducătorului instituției, identificat nominal, se impune în vederea respectării principiului contradictorialității, al dreptului la apărare, persoana în cauză având calitate procesuală pasivă conform art. 24 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.

7.2. Argumente

Practica neunitară identificată privește persoana care deține calitate procesuală pasivă, conturându-se două ipoteze:

- au fost citate în proces doar autoritățile administrative obligate prin hotărâre definitivă, referirea din dispozitiv fiind la conducătorul unității generic;

- a fost citat în proces conducătorul unității identificat prin nume, prenume, CNP ca persoană căreia s-a solicitat să îi fie aplicată amenda.

Opinia este în sensul celei exprimate în considerentele deciziei nr. 655/3.02.2012 a Î.C.C.J., în sensul că citarea într-un asemenea litigiu a conducătorului instituției, identificat nominal, se impune în vederea respectării principiului contradictorialității, al dreptului la apărare, persoana în cauză având calitatea procesuală pasivă conform art. 24 alin. (2) din Legea nr. 554/2004.

În ceea ce privește situația succesiunii de conducători ai autorității, în intervalul de timp în care obligația nu a fost executată, nu a fost evidențiată practică neunitară, problema fiind pusă la nivel teoretic.

Pornind de la scopul real al normei, edictată în sensul de a asigura un mijloc pentru executarea hotărârii judecătorești, amenda la care se referă dispoziția legală ar trebui aplicată conducătorului actual al unității, singurul care mai este în măsură să aducă obligația la îndeplinire.

Față de fostul conducător al autorității, care nu mai deține nici o pârghie pentru aducerea la îndeplinire a obligațiilor dispuse prin hotărârea judecătorească, măsura amenzii ar avea o natură pur sancționatorie, reclamantul putând însă pretinde despăgubiri pentru întârzierea executării.

7.3. Notă

La întâlnirea președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, desfășurată la Cluj-Napoca în perioada 5-6 mai 2022, s-a discutat problema de drept privind situația și drepturile procesuale ale conducătorului autorității publice în ipoteza aplicării art. 24 – 25 din Legea nr. 554/2004.

8. *Natura juridică a procesului-verbal privind recuperarea costurilor – contravaloare lipsă folosință, emis de o administrație bazinală de apă, prin care s-a stabilit în sarcina reclamantelor plata anumitor sume de bani în urma utilizării/exploatării resurselor de apă pentru practicarea acvaculturii fără contract de închiriere și fără abonament de utilizare/exploatare*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrele II/2019, Curtea de Apel Iași, 13.06.2019\)](#)

8.1. Soluția

Trimiterea problemei de drept la INM pentru a fi discutată la întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel.

8.2. Notă

La [întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, din 17 decembrie 2020, desfășurată online](#), s-a stabilit (problema de drept nr. 21), cu unanimitate, că „Procesele-verbale emise de Administrația Națională „Apele Române”, referitoare la despăgubiri pentru neîncheierea abonamentului și neplata contribuției pentru utilizarea sau exploatarea resurselor de apă aflate în gestiunea acestuia, nu reprezintă acte administrative. Acțiunea în anulare exercitată împotriva proceselor-verbale este admisibilă dacă, raportat la conținutul concret și la regimul juridic pe care

Administrația Națională „Apele Române” îl dă acestora, procesele-verbale produc în fapt efectele juridice specifice actului administrativ.”

9. Admisibilitatea cererii de rectificare a cărții funciare formulate în fața instanței de contencios administrativ investite cu o cerere în anularea actului administrativ care a stat la baza intabulării

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2022, Curtea de Apel Iași, 14.04.2022)

9.1. Soluția

Cererea de rectificare a cărții funciare formulate în fața instanței de contencios administrativ investite cu o cerere în anularea actului administrativ care a stat la baza intabulării este inadmisibilă.

9.2. Argumente

Prevederile art. 907 alin. (1) și art. 908 din Codul civil, pentru a pune în acord cartea funciară cu situația juridică reală a imobilului, pun la dispoziția părților interesate proceduri speciale de urmat. Or, potrivit art. 5 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, nu pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ actele administrative pentru modificarea sau desființarea cărora se prevede, prin lege organică, o altă procedură judiciară.

10. Aprecierea existenței interesului concret, născut și actual al reclamantului în acțiunile având ca obiect anulare autorizație de construire, reclamantul fiind vecin al terenului pe care este edificată construcția și care se pretinde vătămat prin emiterea autorizației de construire cu nerespectarea dispozițiilor legale

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele III-IV/2022, Curtea de Apel Iași, 24.11.2022)

10.1. Soluția

Existența unei vătămări aduse unui drept sau interes legitim se constituie într-o problemă de fond și se stabilește prin analiza probatoriului administrat, astfel încât se impune o distincție între interesul legitim reglementat de dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 554/2004 și noțiunea de interes, ca legitimitate, în sens larg.

Soluționarea excepției lipsei de interes se impune, însă, a fi făcută în înțelesul său de condiție de exercițiu a acțiunii în contencios administrativ.

Caracterul actual al interesului în formularea acțiunii nu este înlăturat de faptul că încălcarea dreptului subiectiv nu s-a produs efectiv prin needificarea construcției, ci trebuie examinat în urma unei analize a consecințelor ce s-ar putea produce, scopul acțiunii în justiției fiind și unul preventiv.

Ca atare, pot fi identificate o multitudine de situații care să justifice interesul real în promovarea acțiunii având ca obiect anularea autorizației de construire, precum: nerespectarea procedurilor civile privind distanța, dreptul de însorire, nerespectarea procedurii de emitere a autorizației, nerespectarea dispozițiilor imperative privind acordul vecinilor, motive privind

compatibilitatea construcției cu funcția dominantă a zonei, armonizarea din punct de vedere arhitectural cu construcțiile deja edificate etc.

Prin urmare, necesitatea este aceea de a preveni anumite încălcări, interesul în formularea acțiunii urmând a fi examinat și dovedit în funcție de particularitățile fiecărei situații.

10.2. Notă

Problema a fost discutată și la [întâlnirea de practică judiciară privind problemele de drept soluționate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2018, organizată de Curtea de Apel Iași la data de 27 iunie 2018.](#)

Nu au fost identificate argumente care să justifice schimbarea soluției însușite la întâlnirea de practică judiciară privind problemele de drept soluționate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, organizată de Curtea de Apel Iași la data de 27 iunie 2018.

II. COMPETENȚA INSTANȚELOR JUDECĂTOREȘTI

- 1. Competența de soluționare a contestației la executare formulate împotriva executării silită și actelor de executare efectuate în baza unor titluri executorii fiscale, după intrarea în vigoare a noului Cod procedură civilă, care, prin dispozițiile art. 95 alin. (1), conferă plenitudine de competență tribunalelor, ca instanțe de drept comun*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 1/2014, Curtea de Apel Iași, 3 aprilie 2014\)](#)

1.1. Soluția

Constatându-se că, de la pronunțarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a [deciziei nr. XIV/2007 \(link2\)](#) nu au intervenit modificări de natură legislativă sau ale jurisprudenței instanțelor specializate în materia contenciosului administrativ, s-a concluzionat că împotriva oricăror acte de executare silită, emise de organele fiscale în baza unor acte administrativ-fiscale definitive, în înțelesul OG nr. 92/2003, se poate face contestație doar la instanța cu plenitudine de competență în materie civilă, respectiv la judecătoria, și se judecă potrivit regulilor prevăzute de art. 172 și urm. din Codul de procedură fiscală.

1.2. Argumente

Potrivit dispozițiilor art. 713 din noul Cod procedură civilă, contestația la executare revine în competența judecătoriei, indiferent de natura titlului executoriu contestat, iar dispozițiile art. 91 ind. 1 noul Cod procedură civilă, potrivit cărora „tribunalul judecă în primă instanță toate cererile care nu sunt date în competența altor instanțe” nu pot fi interpretate în sensul dorit prin opinia minoritară exprimată la nivelul Judecătoriei Iași.

Instanța de drept comun în materia contestației la executare este judecătoria, iar întreaga argumentație de drept conținută în [decizia nr. XIV/2007 a ÎCCJ \(link2\)](#) are în vedere acest

aspect, statuând că și în situația contestării executării silite a unui titlu executoriu fiscal „dreptul comun este reprezentat de normele dreptului civil, material și procesual”.

Normele de drept public din Legea nr. 554/2004 și din Codul de procedură fiscală au aplicabilitate numai în ceea ce privește soluționarea acțiunii în anularea sau modificarea obligației fiscale.

Nu în ultimul rând, se impune a fi evidențiat că ori de câte ori a urmărit excluderea aplicării anumitor dispoziții de drept fiscal, legiuitorul a prevăzut expres această situație.

Trebuie să se facă o distincție netă între chestiunea verificării legalității acestor acte de autoritate, în procedura reglementată de Titlul IX din OG nr. 92/2003, și problema verificării legalității actelor de executare silită emise de organele fiscale în procedura prevăzută de Titlul VIII, Capitolul VIII-XII din menționatul cod.

1.3. Notă

[Prin decizia nr. 14/2007, Înalta Curte de Casație și Justiție – Secțiunile Unite](#) au admis recursul în interesul legii declarat de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și au stabilit că:

„În aplicarea dispozițiilor art. 169 alin. (4) din Codul de procedură fiscală, republicat, cu modificările și completările ulterioare, stabilesc:

Judecătoria în circumscripția căreia se face executarea este competentă să judece contestația, atât împotriva executării silite înseși, a unui act sau măsuri de executare, a refuzului organelor de executare fiscală de a îndeplini un act de executare în condițiile legii, cât și împotriva titlului executoriu în temeiul căruia a fost pornită executarea, în cazul în care acest titlu nu este o hotărâre dată de o instanță judecătorească sau de un alt organ jurisdicțional, dacă pentru contestarea lui nu există o altă procedură prevăzută de lege.”

2. Competența funcțională a secției în soluționarea litigiilor având ca obiect verificarea legalității și temeiniciei procesului-verbal de control întocmit în considerarea dispozițiilor art. 51 din OUG nr. 158/2005 - plata indemnizației de concediu medical

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 3/2014, Curtea de Apel Iași, 30.10.2014\).](#)

2.1. Soluția

Măsurile luate în baza OUG nr. 158/2005 se verifică de instanțele competente în materia asigurărilor sociale, și nu de către instanțele de contencios administrativ.

2.2. Argumente

Având în vedere că potrivit dispozițiilor art. 52 din OUG nr. 158/2005, litigiile care au ca obiect modul de calcul și de plată a indemnizațiilor prevăzute de menționatul act normativ se soluționează potrivit regulilor aplicabile jurisdicției asigurărilor sociale, întreaga procedură prevăzută de OUG nr. 158/2005 conduce la concluzia că măsurile luate în baza acestui act normativ se verifică de instanțele competente în această materie și nu de către instanțele de contencios administrativ.

Potrivit dispozițiilor art. 51 alin. (3) ind. 1 din OUG nr. 158/2005: „Verificarea prezenței asiguraților aflați în incapacitate temporară de muncă la adresa de domiciliu sau la reședința indicată se efectuează de către plătitorii de indemnizații, însoțiți - dacă este cazul - de un reprezentant al poliției - avându-se în vedere programul individual de recuperare recomandat de către medicul specialist. Verificarea prezenței asiguraților nu va afecta drepturile și libertățile cetățenești garantate de Constituția României.”

Normele de aplicare a acestor dispoziții conțin referiri la modalitatea concretă a controlului, la participanți și la atribuțiile acestora, cu mențiunea că actul întocmit este un „proces-verbal de constatare”.

Conform dispozițiilor alin. (3) ind. 2 și alin. (3) ind. 3 ale art. 51 din OUG nr. 158/2005, atât refuzul verificărilor, cât și nerespectarea prevederilor art. 3 ind. 1 lit. c) atrag încetarea, respectiv neplata indemnizațiilor de asigurări sociale de sănătate începând cu data de la care s-a constatat acest fapt.

Potrivit art. 52 din același act normativ: „Litigiile care au ca obiect modul de calcul și de plată a indemnizațiilor prevăzute de prezenta ordonanță de urgență se soluționează de către instanțele judecătorești competente potrivit jurisdicției asigurărilor sociale.”

Cum situația generatoare a încetării plății sau a refuzului de plată se constată de comisia abilitată și se consemnează în procesul-verbal întocmit cu acest prilej, litigiul având ca obiect anularea acestui act cade în competența completului specializat în asigurări sociale, iar nu în competența instanței de contencios administrativ.

Această concluzie se impune și din interpretarea dispozițiilor punctuale ale Ordinului ministrului sănătății nr. 60/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor OUG nr. 158/2005 privind concediile și indemnizațiile de asigurări de sănătate (cu modificările și completările ulterioare), care, în art. 81, prevede obligațiile asiguraților, ale medicilor prescriptori, verificarea prezenței asiguraților la adresele de domiciliu, stipulându-se expres la alin. (8) că procesul-verbal prevăzut la art. 7 poate fi contestat în termen de 30 de zile de la data comunicării, la sediul plătitorului de indemnizație, acesta având obligația de a răspunde în termen de 30 de zile de la data înregistrării contestației.

Întreaga procedură prevăzută în OUG nr. 158/2005 și în Normele de aplicare a acesteia se impune a fi privită ca un tot unitar, actele încheiate și măsurile luate în considerarea situațiilor consemnate în aceste acte urmând a fi verificate, conform art. 52 din OUG nr. 158/2005, de instanțele competente în materia asigurărilor sociale.

3. Competența funcțională a secției sau a completelor de contencios administrativ ori a celor de litigii de muncă în acțiunile promovate în contradictoriu cu unitățile administrativ-teritoriale pentru obligarea la încheierea unui contract individual de muncă cu un asistent personal pentru persoana cu handicap sau în acțiunile având ca obiect plata indemnizației lunare în temeiul art. 42 alin. (4) din Legea nr. 448/2006

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 3/2014, Curtea de Apel Iași, 30.10.2014\)](#)

3.1. Soluția

În considerarea art. 35 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, se impune a se da eficiență faptului că autoritatea administrativă este un simplu angajator, care nu acționează în regim de putere publică, și că, din moment ce acesta lucrează potrivit criteriilor specifice dreptului muncii, litigiile privind plata indemnizației ce nu optează pentru încheierea unui contract individual de muncă cad în competența secțiilor de litigii de muncă.

3.2. Argumente

Acțiunile promovate în contradictoriu cu unitățile-administrativ teritoriale având ca obiect obligarea la încheierea unui contract individual de muncă cu un asistent personal pentru persoanele cu handicap intră în competența completelor de litigii de muncă, în considerarea dispozițiilor exprese ale art. 35 alin. (3) din Legea nr. 448/2006, conform cărora: „Modalitățile și condițiile de încheiere, modificare și încetare a contractelor individuale de muncă al asistentului personal se completează cu prevederile Legii nr. 53/2003 - codul muncii, cu modificările și completările ulterioare.”

Se impune a fi făcută distincția între operațiunea de angajare și salarizare a asistenților personali ai persoanelor cu handicap, operațiune materializată în încheierea unui contract de individual de muncă sau doar în plata indemnizației lunare, conform opțiunii și eventuala activitate de atestare a asistenților personali, finalizată prin emiterea unei decizii, hotărâri date de autoritatea angajatoare.

Se mai impune a fi avut în vedere faptul că însuși legiuitorul, prin actul normativ special, a făcut trimitere expresă la legea aplicabilă, atât la încheierea, cât și la derularea contractelor individuale de muncă, condiții în care autoritatea publică este privită ca simplu angajator, care nu acționează în regim de putere publică, ci după criterii specifice dreptului muncii.

Și litigiile privind plata indemnizației către persoanele care nu optează pentru încheierea unui contract individual de muncă intră în competența secțiilor de litigii de muncă, situație în care acestea verifică derularea unor raporturi de muncă atipice, care nu derivă dintr-un contract individual de muncă.

4. Competența funcțională a instanței de contencios administrativ în acțiunile având ca obiect anulare decizie de imputare sau decizie de încetare raport de serviciu pentru personal silvic cu atribuții de pază a pădurilor, pentru abaterea constând în neîndeplinirea atribuțiilor de pază și crearea unui prejudiciu constând în material lemnos, față de decizia nr. 3/2014 a Î.C.C.J.

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

4.1. Soluția

Trebuie respectate cele dispuse de [ICCJ prin decizia nr. 3/2014, pronunțată în recurs în interesul legii](#), indiferent de calea aleasă de persoana în patrimoniul căreia s-a localizat paguba.

4.2. Argumente

Prin [decizia nr. 3/2014 a ÎCCJ, dată în recurs în interesul legii](#), s-a statuat, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor legale incidente, că acțiunile în răspundere patrimonială formulate

împotriva personalului silvic cu atribuții de pază a pădurilor, pentru pagubele produse pe suprafețele de pădure pe care le are în pază, în condițiile art. 1 lit. a) din OUG nr. 85/2006, sunt de competența materială a instanței de conflicte de muncă.

Ca atare, litigiile înregistrate pe rolul instanțelor de contencios administrativ, în cadrul cărora se aduce în discuție această răspundere patrimonială, chiar și prin emiterea unei decizii de imputare, sunt de competența instanței de conflicte de muncă și trebuie înaintate acesteia, în măsura în care excepția de necompetență a fost ridicată în termenele și condițiile prevăzute de Codul de procedură civilă.

În situația în care instanța de contencios administrativ sesizată direct cu o acțiune în răspundere patrimonială a respins acțiunea ca inadmisibilă, iar consecința acestei soluții a fost emiterea de către instituția abilitată a deciziei de imputare pentru recuperarea prejudiciului, atacată ulterior în fața instanței de contencios administrativ, se impune a fi avută în vedere, la pronunțarea soluției, neîngrădirea accesului la justiție al instituției, în condițiile în care aceasta a fost practic obligată la emiterea deciziei.

Se observă, însă, că atât în soluția propusă în opinia majoritară, cât și în cea din opinia minoritară, consecința este anularea deciziei de imputare - fie de către instanța de contencios administrativ, pentru că nu este aplicabilă procedura prevăzută de Legea nr. 188/1999, fie de către instanța de conflicte de muncă, pentru că nu este admisibilă emiterea deciziei de imputare conform Codului muncii.

5. Competența în cazul litigiilor privind angajarea răspunderii patrimoniale a foștilor funcționari publici

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor, în materie de contencios administrativ și fiscal, pe probleme de practică judiciară neunitară din 3 aprilie 2015, Curtea de Apel Iași\)](#)

5.1. Soluția

Obiectul acțiunii în contencios administrativ privind răspunderea materială a fostului funcționar public nu îl poate constitui decât o decizie sau ordin de imputare, emis în baza art. 84 sau 85 din Legea nr. 544/2004.

5.2. Argumente

Problema de drept a mai format obiect de analiză în cadrul întâlnirilor trimestriale ale Curții de Apel Iași, prilej cu care s-a conturat opinia potrivit căreia competența de soluționare ar reveni secției de contencios administrativ.

Există însă în continuare și opinia potrivit căreia, conform [deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție, dată pe calea regulatorului de competență, nr. 1026/2012](#), „...nu sunt aplicabile dispozițiile art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 întrucât funcționarul public nu se mai află în raport de serviciu cu autoritatea sau instituția publică prejudiciată, angajarea răspunderii patrimoniale, calificate generic în art. 75 și 84 din Legea nr. 188/1999 ca fiind o răspundere civilă, neputând fi făcută decât pe calea de drept comun a antrenării răspunderii civile delictuale, conform prevederilor cuprinse în Codul civil...”.

[Decizia ICCJ nr. 1026/2012](#) a fost pronunțată strict pentru ipoteza în care, la momentul constatării pagubei, identificării persoanei responsabile și al sesizării instanței de contencios administrativ cu acțiune în verificarea legalității deciziei de impunere, nu mai subzistă calitatea de funcționar public a persoanei în cauză.

Această soluție a fost agreată și de participanții la întâlnirea președinților de secții de contencios administrativ și fiscal ai curților de apel de la Suceava, din 23 – 24 octombrie 2014, cu precizarea că, raportat la [decizia ICCJ nr. 1026/2012](#), au fost formulate însă următoarele nuanțări, plecând de la durata raportului de serviciu, momentul încetării calității de funcționar public și emiterea/neemiterea dispoziției de imputare.

Referitor la momentul la care se verifică existența/inexistența calității de funcționar public, au fost conturate 3 ipoteze posibile:

a) dacă la momentul constatării pagubei, identificării persoanei responsabile și al sesizării instanței de contencios administrativ (cu acțiune în verificarea legalității deciziei de impunere) nu mai subzistă calitatea de funcționar public, dispozițiile art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 nu sunt aplicabile, recuperarea pagubei putând fi realizată doar pe calea acțiunii în fața instanței civile. Aceasta este ipoteza din decizia ICCJ pronunțată în regulatorul de competență.

b) dacă atât la momentul constatării pagubei, cât și cel al sesizării instanței de contencios administrativ exista calitatea de funcționar public, competența aparține instanței de contencios administrativ, temeiul răspunderii fiind cel al legii speciale – Legea nr. 188/1999.

c) dacă la momentul constatării pagubei exista calitatea de funcționar public și a fost emisă decizia de impunere în termenul legal de 30 zile, dar la momentul sesizării instanței de contencios administrativ calitatea de funcționar public nu mai subzistă, instanța de contencios administrativ se va putea pronunța cu privire la recuperarea pagubei, dar în contextul sesizării cu verificarea legalității actului administrativ, respectiv al dispoziției de imputare, având în vedere faptul că în materia contenciosului administrativ obligarea la despăgubiri în repararea prejudiciului este subsumată anulării actului administrativ.

d) dacă la momentul constatării pagubei exista calitatea de funcționar public, dar nu a fost emisă decizia de imputare în termenul legal de 30 zile, instanța de contencios administrativ nu mai poate realiza o verificare a legalității actului administrativ. În acest caz, acțiunea în angajarea răspunderii patrimoniale pe temeiul Legii nr. 188/1999 în fața instanței de contencios administrativ este inadmisibilă. În această ipoteză, autoritatea publică are deschisă calea acțiunii civile în pretenții, în cadrul căreia fostul funcționar public se poate apăra invocând neemiterea dispoziției de imputare în termenul de 30 de zile de la constatarea pagubei, prevăzut de art. 85 din Legea nr. 188/1999. Referitor la această problemă s-a apreciat, într-o altă opinie, că apărarea poate viza doar aspectele reținute în raportul Curții de Conturi care a constatat producerea pagubelor a căror reparare se solicită.

6. Procedura de recuperare a prejudiciului constând în alte pagube decât cele definite în art. 1 lit. a) din OUG nr. 85/2006, cauzate direcțiilor silvice de personalul silvic

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor, în materie de contencios administrativ și fiscal, pe probleme de practică judiciară neunitară din 3 aprilie 2015, Curtea de Apel Iași\)](#)

6.1. Soluția

Având în vedere că prin [decizia nr. 3/2014 a ICCJ, pronunțată în recurs în interesul legii](#), publicată în MO nr. 445 din 18 iunie 2014, s-a stabilit doar cu privire la acțiunile în răspundere patrimonială formulate împotriva personalului silvic cu atribuții de pază a pădurilor pentru pagubele produse pe suprafețele de pădure pe care le are în pază, în condițiile art. 1 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2006, se impune o intervenție a legiuitorului pentru uniformizarea condițiilor în care poate fi antrenată răspunderea patrimonială a personalului silvic contractual pentru alte tipuri de prejudicii.

6.2. Argumente

Prin [decizia ICCJ nr. 3/2014](#) au fost admise recursurile în interesul legii formulate de Procurorul General al Parchetului de pe lângă ÎCCJ și de Colegiul de conducere al Curții de Apel Bacău, stabilindu-se că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2006 privind stabilirea modalităților de evaluare a pagubelor produse vegetației forestiere din păduri și din afara acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 84/2007, coroborate cu dispozițiile art. 254 și art. 266 din Legea nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la prevederile art. 58 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 427/2001, cu modificările ulterioare, acțiunile în răspundere patrimonială formulate împotriva personalului silvic cu atribuții de pază a pădurilor pentru pagubele produse pe suprafețele de pădure pe care le are în pază, în condițiile art. 1 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2006, sunt de competența materială a instanțelor de conflicte de muncă.

S-au avut în vedere dispozițiile art. 6 alin. (1) din OUG nr. 85/2006 conform cărora, pentru pagubele produse vegetației forestiere, constatate și evaluate conform ordonanței de urgență, personalul cu atribuții de pază a pădurilor răspunde patrimonial în conformitate cu prevederile Capitolului II al Titlului XI din Codul muncii.

Art. 6 din OUG nr. 85/2006 derogă de la regula generală din art. 58 al OUG 85/2000, conform căreia, dacă nu se prevede altfel, personalului silvic i se aplică dispozițiile Legii nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, fără a se face distincție între personalul contractual și cel cu statutul de funcționar public propriu-zis, iar norma specială este de strictă interpretare. Ca atare, art. 6 din OUG nr. 85/2006 nu epuizează chestiunea răspunderii patrimoniale a personalului silvic, aplicându-se, conform interpretării din decizia dată în recurs în interesul legii, doar în situațiile care intră în câmpul său de reglementare.

Concluzia este aceea că se impune o intervenție a legiuitorului pentru uniformizarea condițiilor în care poate fi antrenată răspunderea patrimonială a personalului silvic contractual pentru alte tipuri de prejudicii.

6.3. Notă

Divergența de opinii a fost generată de conținutul prevederilor art. 58 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, potrivit căreia „Personalului silvic i se aplică dispozițiile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, în măsura în care prezenta ordonanță de urgență nu dispune altfel.”

Întrucât art. 58 a fost abrogat prin art. I pct. 40 din Legea nr. 234/2019, personalul silvic contractual răspunde patrimonial în conformitate cu prevederile cap. III al titlului XI din Legea nr. 53/2003, atât pentru pagubele indicate la art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 85/2006, cât și pentru alte tipuri de prejudicii.

7. Competența materială a tribunalului în cadrul acțiunilor formulate de către o societate comercială având ca obiect recuperarea prejudiciului ocazionat de neexecutarea unui contract având ca obiect refacerea sistemului rutier, carosabil și trotuare, ca urmare a intervențiilor impuse de avariile ce apar în sistemul de apă și canal și înlocuirea tronsoanelor în zona metropolitană Iași, prejudiciile constând în amenda aplicată de primărie

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, pe probleme de practică judiciară neunitară în materie de contencios administrativ și fiscal din 24 iunie 2015, Curtea de Apel Iași\)](#)

7.1. Soluția

Răspunderea contractuală pe care își întemeiază reclamantul pretențiile derivă dintr-un contract de achiziție publică, astfel încât competența materială revine tribunalului, potrivit dispozițiilor art. 286 din OUG nr. 34/2006.

7.2. Argumente

Reclamantul își fundamentează pretențiile pe răspunderea contractuală derivând din contractul de achiziție publică, iar prejudiciul, deși reprezintă o amendă aplicată de Primăria Iași și achitată, este ocazionat de neexecutarea sau executarea defectuoasă, culpabilă, a contractului având ca obiect refacerea sistemului rutier, carosabil și trotuare.

Astfel, în contractele încheiate se stabilește expres existența și antrenarea răspunderii executantului lucrărilor pentru prejudiciile cauzate de neîndeplinirea obligațiilor, inclusiv cele rezultate din amenzi, iar din probatoriile administrate rezultă că respectivele amenzi au fost aplicate tocmai pentru întârzierile înregistrate în executarea lucrărilor, astfel încât, pentru recuperarea prejudiciului se impune și trebuie invocată răspunderea sa contractuală.

7.3. Notă

Art. 8 alin. (1) teza finală din Legea nr. 554/2004, modificat prin art. I pct. 9 din Legea nr. 212/2018, prevede: „...Litigiile care decurg din executarea contractelor administrative sunt în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun.”

Art. 53 alin. (1¹) din Legea nr. 101/2016 prevede: „Procese și cererile care decurg din executarea contractelor administrative se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de către secția civilă a tribunalului în circumscripția căruia se află sediul autorității contractante sau în circumscripția în care își are sediul social/domiciliul reclamantul.”

8. Competența funcțională în litigiile având ca obiect acordarea ajutoarelor cuvenite poliștilor/militarilor/funcționari cu statut special la încetarea raporturilor de serviciu/trecerea în rezervă/retragerea, în baza art. 20 alin. (1) și 2 din Anexa VII din Legea nr. 284/2010

[\(Minuta întâlnirii de practică judiciară privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2018-30.03.2018\)](#)

8.1. Soluția

Prin [decizia nr. 5/5 martie 2018, pronunțată în dosarul nr. 2833/1/2017, ICCJ](#) a admis recursul în interesul legii și, în consecință, a stabilit că: „Litigiile având ca obiect acordarea ajutoarelor salariale de care beneficiază cadrele militare, poliștii și funcționarii publici cu statut special la trecerea în rezervă sau direct în retragere, în temeiul art. 20 alin. (1) din Capitolul 2 al Anexei VII din Legea nr. 284/2010 sunt de competența în primă instanță a secțiilor/completelor

specializate în soluționarea litigiilor de muncă, respectiv, raportat la calitatea de funcționar public a reclamantilor, a secțiilor/completelor specializate de contencios administrativ.

Acțiunile având ca obiect acordarea ajutoarelor salariale de care beneficiază cadrele militare, polițiștii și funcționarii publici cu statut special la trecerea în rezervă sau direct în retragere formulate în temeiul art. 20 alin. (1) din Capitolul 2 al Anexei VII din Legea nr. 284/2010 introduse în perioada de suspendare a exercițiului dreptului la acordarea de ajutoare/indemnizații sunt premature formulate.”

8.2. Argumente

Se observă, astfel, că ICCJ s-a pronunțat în ceea ce privește competența în primă instanță în cererile având ca obiect acordarea ajutoarelor salariale de care beneficiază cadrele militare, polițiștii și funcționarii publici cu statut special la trecerea în rezervă sau direct în retragere, conform art. 20 alin. (1) din Capitolul 2 al Anexei VII din Legea nr. 284/201, în funcție de natura raportului de muncă/de serviciu pe care l-au avut solicitanții.

Ca atare, este irelevant în speță faptul că raportul de serviciu a încetat, iar ajutorul solicitat nu poate fi considerat că intră în sfera de asigurări sociale, cu atât mai mult cu cât drepturile în discuție se plătesc din fonduri primite de la bugetul de stat.

9. Competența materială privind soluționarea cererilor având ca obiect anulare adresei emise de Inspectoratul de Poliție al Județului Iași, prin care s-a dispus majorarea cu 30 de zile a duratei de suspendare a exercitării dreptului reclamantului de a conduce

[\(Minuta întâlnirii de practică judiciară privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2018-27.06.2018\)](#)

9.1. Soluția

Instanța competentă material și teritorial să soluționeze incidentele la executarea sancțiunilor contravenționale complementare este judecătoria, dispozițiile legale incidente fiind art. 40, art. 32 alin. (1) și (2) din OG nr. 2/2001.

9.2. Argumente

În cazul contravențiilor pentru care se prevede măsura complementară a suspendării dreptului de a conduce un autovehicul pe drumul public punerea în executarea a sancțiunii complementare are loc prin predarea efectivă de către contravenient a permisului de conducere.

În cazul în care contravenientul a formulat plângere contravențională și aceasta a fost respinsă sau în situația în care titularul permisului de conducere cumulează un număr de 15 puncte de penalizare pentru alte contravenții la regimul circulației rutiere, există obligația predării permisului de conducere în termen de 15 zile, termen calculat de la data la care a fost respinsă definitiv plângerea contravențională, fie în termen de 5 zile de la momentul primirii înștiințării cu privire la existența cumulului a 15 puncte de penalizare, conform art. 118 alin. (4) din OUG nr. 195/2002, respectiv art. 209 alin. (1)-(4) din HG nr. 1391/2006.

Nerespectarea termenului de predare a permisului de conducere atrage prelungirea duratei suspendării dreptului de a conduce pe drumurile publice cu 30 de zile, aceasta reprezentând un

complement/adaos la durata unei sancțiuni complementare deja aplicate, nefiind vorba de o altă sancțiune complementară.

În practică, notificările/înștiințările făcute de către organul de executare – serviciile de poliție rutieră din cadrul inspectoratelor județene de poliție – cu privire la prelungirea duratei suspendării dreptului de a conduce, ca urmare a nerespectării obligației de predare la termen a permiselor de conducere, au fost contestate în fața instanțelor de judecată, fiind sesizată judecătoria sau tribunalul după caz.

Instanța competentă să soluționeze incidentul ivit cu ocazia executării sancțiunii contravenționale este cea indicată la art. 32 alin. (2) din OG nr. 2/2001, respectiv judecătoria ce are și competența soluționării plângerii contravenționale.

Un prim argument ține de existența unui text care face referire expresă la competența materială.

Astfel, potrivit art. 32 alin. (2) din OG nr. 2/2001: „Controlul aplicării și executării sancțiunilor contravenționale principale și complementare este de competența exclusivă a instanței prevăzute la alin. (1)”, primul alineat al art. 32 din OG nr. 2/2001 instituind competența materială, în primă instanță, a judecătorilor.

Din modul de redactare a dispozițiilor legale precitate rezultă că legiuitorul, prin formulare, a acoperit și etapa executării sancțiunilor contravenționale care, din punct de vedere temporal, intervine după expirarea termenului de formulare a plângerii contravenționale sau după respingerea acesteia în mod definitiv de către instanța de judecată.

Prin urmare, dispozițiile art. 32 alin. (2) din OG nr. 2/2001 au caracter autonom și nu se referă doar la litigiul prin care instanța soluționează plângerea contravențională.

Pe cale de consecință, indiferent de momentul la care intervine impedimentul la executare sau orice alte aspecte litigioase referitoare la punerea în executare a sancțiunilor principale și complementare de natură contravențională, judecătoria este competentă material să verifice aspectele criticate.

Al doilea argument derivă din unicitatea raportului juridic contravențional și unicitatea sancțiunii; lipsa naturii de act administrativ.

9.3. Notă

La [întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, de la Curtea de Apel Iași, 23-24 mai 2019](#), s-a dezbătut problema de drept privind: „natura juridică a actului prin care conducătorul Inspectoratului de Poliție Județean, după finalizarea în mod definitiv a plângerii contravenționale formulate împotriva procesului-verbal de contravenție, solicită contravenientului prin adresă să predea permisul de conducere, prin actul respectiv fiind adus la cunoștința contravenientului și faptul că i se majorează suspendarea dreptului de conducere; competența de soluționare a cererii de suspendare a efectelor unui astfel de act emis de conducătorul Inspectoratului de Poliție Județean” (problema nr. 22, pg. 63).

Cu majoritate, a fost agreată soluția formatorului INM (pg. 65), apreciindu-se că ori de câte ori a fost săvârșită o contravenție, constatată printr-un proces-verbal de contravenție, suspendarea dreptului de a conduce un autovehicul are natura juridică a unei sancțiuni complementare în strânsă legătură cu contravenția, care atrage aplicarea dispozițiilor art. 32 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. În consecință, în ipoteza supusă analizei, competența soluționării în fond a acțiunii aparține judecătoriei ce soluționează plângerea îndreptată împotriva procesului-verbal a cărui încheiere a atras, direct sau indirect, aplicarea sancțiunii contravenționale complementare.

10. Competența funcțională a litigiului având ca obiect obligarea casei județene de pensii la recalcularea valorii punctului de pensie conform art. 107 din Legea nr. 263/2010

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrele III-IV/2018, Curtea de Apel Iași, 15.11.2018\)](#)

10.1. Soluția

Competența de soluționare a unui atare litigiu revine secției/completului de muncă și asigurări sociale.

10.2. Argumente

Această interpretare rezultă cu evidență din textul art. 107 alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010, care recunoaște dreptul pensionarului de revizuire a pensiei. Atunci când casa de pensii nu emite o decizie de revizuire la cererea pensionarului, refuzându-i recalcularea punctului de pensie, nu înseamnă că raportul dintre părți devine unul de contencios administrativ, ci rămâne unul de asigurări sociale, competența de soluționare a cauzei la cererea pensionarului-reclamant fiind stabilită de art. 263 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 (cauzele privind alte drepturi și obligații născute în temeiul prezentei legi).

Competența instanței de contencios administrativ este înlăturată expres în baza prevederilor art. 5 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, existând o altă procedură judiciară prevăzută de lege pentru modificarea actelor administrative emise de casele de pensii.

11. Instanța competentă să soluționeze litigiile privind executarea contractelor de utilități

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrul II/2021, Curtea de Apel Iași, 05.07.2021\)](#)

11.1. Soluția

Apartine instanței civile a tribunalului competența materială de soluționare a cererii având ca obiect plata unor pretenții rezultate din derularea unui contract de concesiune încheiat între părți în anul 2007, privind delegarea activității de salubritate.

11.2. Argumente

Conform prevederilor art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, astfel cum au fost modificate prin art. II pct. 2 din Legea nr. 212/2018, anterior sesizării instanței de judecată de către reclamant, procesele și cererile care decurg din executarea contractelor administrative se soluționează în primă instanță, de urgență și cu precădere, de către instanța civilă de drept comun în circumscripția căreia se află sediul autorității contractante.

Cererea reclamantului se circumscrie sferei de executare a contractelor administrative, situație în care devin incidente prevederile legale menționate anterior.

Având în vedere că prin modificarea legislativă adusă prin adoptarea art. II pct. 2 din Legea nr. 212/2018, legiuitorul a urmărit stabilirea competenței materiale de soluționare, în primă instanță, a proceselor și cererilor care decurg din executarea contractelor administrative de către instanța civilă de drept comun, fără a face vreo distincție în privința anumitor categorii de contracte administrative, s-a apreciat că, potrivit dispozițiilor art. 65 din Legea nr. 24/2000, se impune a se prezuma că a intervenit abrogarea implicită a art. 36 alin. (1) din Legea nr. 101/2006, pentru a se asigura corelarea celor două acte normative interferente.

Deoarece competența materială a cererii deduse judecății este absolută și exclusivă, fiind prevăzută de norme imperative de la care nu se poate deroga, competența materială aparține instanței civile a tribunalului.

12. Competența de soluționare a plângerii contravenționale având ca obiect procesele-verbale încheiate de către direcția de sănătate publică, anterior modificării art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2021 privind implementarea formularului digital de intrare în România, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 5 din 3 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial nr. 117 din 4 februarie 2022. Locul săvârșirii contravenției. Criterii pentru stabilirea locului săvârșirii contravenției

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrul I/2022, Curtea de Apel Iași, 14.04.2022\)](#)

12.1. Soluția

Instanța competentă să soluționeze plângerile contravenționale având ca obiect procesele-verbale încheiate de către direcția de sănătate publică, înregistrate la instanța de judecată anterior modificării art. 4 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2021, se stabilește conform prevederilor art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 în ipoteza în care locul comiterii contravenției rezultă din probe administrate în cauză și potrivit art. 111 din Codul de procedură civilă în situația în care nu se poate stabili locul săvârșirii contravenției.

12.2. Argumente

În vederea identificării contactilor unei persoane infectate cu virusul SARS-CoV-2 și pentru prevenirea expunerii persoanelor la COVID-19, s-a adoptat Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 129/2021 prin care s-a introdus obligația ca persoanele care intră pe teritoriul României să completeze un formular digital cu cel mult 24 de ore înainte de intrarea în țară.

În art. 4 s-a prevăzut că necompletarea formularului în termen de 24 de ore de la intrarea în țară constituie contravenție care se constată de personalul din cadrul direcțiilor de sănătate publică județene sau a municipiului București. Potrivit dispozițiilor alin. (4), contravenției menționate îi sunt aplicabile dispozițiile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor.

În conformitate cu prevederile art. 31 și art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției și de aplicare a sancțiunii se poate face plângere care se depune la judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția.

Dat fiind specificul conținutului contravenției ce constă într-o inacțiune, este dificil de stabilit locul săvârșirii acesteia.

În acele situații, probabil rare, în care din probele dosarului rezultă cu certitudine locul săvârșirii contravenției, competența de soluționare a plângerii contravenționale se stabilește potrivit prevederilor art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. Locul săvârșirii contravenției trebuie să rezulte însă din probele administrate în cauză și nu coincide cu domiciliul pententului, pentru că cele două noțiuni pot fi diferite, un exemplu fiind situația în care persoana care intră în țară nu se deplasează la domiciliul său.

Este discutabilă concepția stabilirii instanței competente prin raportare la domiciliul reclamantului, întrucât se schimbă soluția legislativă prevăzută la art. 32 din ordonanță, în sensul că instanța competentă să judece plângerea nu se mai stabilește în funcție de locul săvârșirii contravenției, ci în funcție de domiciliul reclamantului, contrar dispozițiilor din ordonanță. În situațiile în care legiuitorul a optat pentru soluția determinării competenței teritoriale prin raportare la domiciliul reclamantului, a arătat-o explicit, ca în cazul art. 10 alin. (3) teza I din Legea nr. 554/2004, spre exemplu, care prevăd că instanța competentă este cea de la domiciliul persoanei fizice. De aceea, a echivala noțiunea de „loc al săvârșirii contravenției” cu „domiciliul reclamantului” înseamnă a aplica o regulă nouă de competență, stabilită de instanță, nu de legiuitor prin modificarea corespunzătoare a actelor normative.

În ipoteza în care din înscrisurile aflate la dosarul cauzei nu rezultă care este locul comiterii contravenției, instanța competentă să judece plângerea nu mai poate fi determinată după regula de la art. 32 din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001. În acest caz, este necesar să se dea eficiență dispozițiilor art. 47 din actul normativ evocat, care prevăd că dispozițiile ordonanței se completează cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură civilă, după caz.

În aceste condiții și având în vedere că plângerea contravențională se formulează împotriva unei instituții publice, sunt incidente dispozițiile art. 111 din Codul de procedură civilă, potrivit cărora cererile îndreptate împotriva statului, autorităților și instituțiilor centrale sau locale, precum și a altor persoane juridice de drept public pot fi introduse la instanța de la domiciliul sau sediul reclamantului ori la instanța de la sediul pârâtului.

12.3. Notă

La întâlnirea președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicată unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, ce a avut loc la Cluj-Napoca, în perioada 5-6 mai 2022, s-a pus în discuție aceeași chestiune, majoritatea participanților la întâlnire opinând în sensul că în cazul plângerilor contravenționale formulate pentru sancțiuni aplicate în baza O.U.G. nr. 129/2021 privind implementarea formularului digital de intrare în România, forma în vigoare înainte de modificările și completările aduse prin O.U.G. nr. 5/2022, competența teritorială se stabilește potrivit art. 47 din O.G. nr. 2/2001 raportate la art. 107 alin. (1) Cod de procedură civilă, și revine instanței în a cărei circumscripție își are sediul autoritatea publică emitentă a procesului-verbal. ([Minuta întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicată unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, ce a avut loc la Cluj-Napoca, în perioada 5-6 mai 2022, problema nr. 16, pag. 162](#))

13. Competența materială de soluționare a cererilor de anulare a hotărârii de consiliu local prin care se hotărăște rezilierea unui contract de concesiune, ca urmare a nerespectării obligațiilor contractuale

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate în mod neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2022, Curtea de Apel Iași, 15.06.2022\).](#)

13.1. Soluția

Competența materială de soluționare a cererilor de anulare a hotărârii de consiliu local prin care se hotărăște rezilierea unui contract de concesiune de bunuri proprietate publică, ca urmare a nerespectării obligațiilor contractuale, aparține instanței civile de drept comun.

13.2. Argumente

În conformitate cu prevederile art. 330 din O.U.G. nr. 57/2019, soluționarea litigiilor apărute în legătură cu executarea și încheierea contractului de concesiune de bunuri proprietate publică se realizează potrivit legislației privind contenciosul administrativ.

Art. 8 alin. (2) teza finală din Legea nr. 554/2004 prevede că litigiile care decurg din executarea contractelor administrative sunt în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun.

Din interpretarea sistematică a acestor două dispoziții legale rezultă că orice litigiu în legătură cu executarea contractului de concesiune este de competența instanței civile de drept comun. Astfel, cererea de anulare a hotărârii de consiliu local prin care se hotărăște rezilierea unui contract de concesiune, ca urmare a nerespectării obligațiilor contractuale, fiind un litigiu care vizează modalitatea de executare a contractului, intră în competența de soluționare a instanțelor civile de drept comun.

Un argument suplimentar în susținerea acestei competențe este lipsa calității de act administrativ în sensul art. 2 lit. c) din Legea nr. 554/2004 a unei asemenea hotărâri. Această hotărâre nu este emisă în vederea organizării executării legii sau a executării în concret a legii, cum cer dispozițiile legale amintite, ci în legătură cu executarea contractului de concesiune, ca acord de voință între părțile semnatare, prin care s-au stabilit drepturi și obligații reciproce (și nu a legii). Este adevărat că art. 2 lit. c) ind. 1 din Legea nr. 554/2004 asimilează contractul care are ca obiect punerea în valoare a bunurilor proprietate publică actului administrativ, însă art. 8 alin. (2) din Legea nr. 554/2004 stabilește competența instanței de contencios administrativ în soluționarea litigiilor care apar în fazele premergătoare încheierii unui contract administrativ, precum și pentru soluționarea litigiilor legate de încheierea și anularea unui asemenea contract, nu și în soluționarea litigiilor care decurg din executarea actului administrativ. Or, litigiile care privesc rezilierea unui contract administrativ, indiferent prin modalitatea în care s-a dispus rezilierea (prin HCL, prin notificarea activării unui pact comisoriu de gradul IV) intră în competența materială a instanțelor civile de drept comun.

14. Competența funcțională în raport de distincțiile cuprinse în art. 53 alin. (1) și alin. (1 ind. 1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele III-IV/2022, Curtea de Apel Iași, 24.11.2022\)](#)

14.1. Soluția

Prin Legea nr. 208/2022, litigiile privind executarea, anularea, nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor în materia achizițiilor publice sunt date în competența instanțelor de contencios administrativ.

Dispozițiile art. 53 alin. (1) din Legea nr. 101/2016, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 208/2022, se aplică procedurilor de atribuire inițiate după data intrării în vigoare a Legii nr. 208/2022.

14.2. Argumente

Prin Legea nr. 208/2022, litigiile privind executarea, anularea, nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor în materia achizițiilor publice sunt date în competența instanțelor de contencios administrativ.

Fiindcă legiuitorul a omis să abroge prevederile art. 53 alin. (1¹), se poate înțelege că primele două alineate stabilesc faptul că anumite tipuri de litigii se soluționează de secția de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, iar altele de secția civilă a tribunalului, criteriul de diferențiere fiind „motivele independente de autoritatea contractantă”.

Nu este decelată vreo justificare rezonabilă a utilizării acestui criteriu în stabilirea instanței competente să soluționeze litigiile care decurg din executarea contractelor administrative și cele care decurg din rezilierea, rezoluțiunea, denunțarea unilaterală sau încetarea anticipată a contractelor de achiziție publică, astfel că trebuie să se aibă în vedere că prin Legea nr. 208/2022, alineatul 1 al art. 53 a fost modificat în sensul adăugării în competența instanțelor de contencios administrativ a proceselor și a cererilor privind acordarea de despăgubiri pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, dar și celor privind executarea, anularea, nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea sau denunțarea unilaterală a contractelor, fără a se face alte distincții în funcție de „motivele independente de autoritatea contractantă”.

Împrejurarea că intenția legiuitorului este ca instanța de contencios administrativ, prin complet specializat în materia achizițiilor publice, să soluționeze litigiile privind acordarea despăgubirilor pentru repararea prejudiciilor cauzate în cadrul procedurii de atribuire, dar și cele privind executarea, anularea, nulitatea, rezoluțiunea, rezilierea, denunțarea unilaterală a contractelor sau încetarea anticipată a contractelor de achiziție publică, indiferent dacă se invocă motive independente de autoritatea contractantă, rezultă și din interpretarea istorică a acestor prevederi legale.

Astfel, este de remarcat faptul că art. 53 alin. (1), în forma modificată, a fost introdus în procesul legislativ, prin amendamentul de la pct. 53 din anexa 1 a Raportului comun asupra proiectului de Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale, Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, precum și a Legii nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, aprobat de Comisia pentru industrii și servicii și de Comisia juridică, de disciplină și imunități spre dezbateri pe fond, cu motivarea că „În vederea stabilirii unei abordări unitare atât în ceea ce privește litigiile ce se nasc din executarea contractelor, cât și din contestarea actelor administrative emise de autoritățile/entitățile contractante cu privire la modul de îndeplinire a obligațiilor contractuale,

este necesară stabilirea competențelor de soluționare în sarcina completurilor specializate din cadrul secției de contencios administrativ.”

Art. V alin. (3) din Legea nr. 208 din 11 iulie 2022 stabilește că „Prevederile prezentei legi se aplică procedurilor de atribuire inițiate după data intrării sale în vigoare.” Prin urmare, în ipoteza în care procedura de atribuire a contractului de achiziție publică a fost inițiată anterior intrării în vigoare a acestui text de lege, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 53 din Legea nr. 101/2016, astfel cum au fost modificate prin Legea nr. 208/2022.

15. Instanța competentă să soluționeze acțiunile privind repararea prejudiciului cauzat prin punerea în aplicare, începând cu data de 1 ianuarie 2022, a dispozițiilor art. XXIV pct. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din data de 17.12.2021, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 1202/18.12.2021, prin care s-a introdus în Codul fiscal o taxă nouă sub forma contribuțiilor sociale obligatorii constând în asigurări sociale de sănătate datorate de persoanele fizice care realizează venituri din pensii pentru partea care depășește suma lunară de 4.000 lei, pentru fiecare drept de pensie

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2023, Curtea de Apel Iași, 30 martie 2023\)](#)

15.1. Soluția

Cu unanimitate, s-a hotărât amânarea discutării acestei probleme de drept având în vedere că a fost trimisă la Institutul Național al Magistraturii pentru a fi dezbătută la Întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, organizată la București, în perioada 22 — 23 mai 2023. S-a avut în vedere și împrejurarea că Înalta Curte de Casație și Justiție urmează să se pronunțe cu privire la această problemă de drept în soluționarea unor conflictele de competență.

15.2. Note

[Problema a fost dezbătută la întâlnirea președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal ce a avut loc în București, în perioada 22-23 mai 2023](#) (problema nr. 12), ocazie cu care, cu unanimitate, s-a apreciat că sunt de competența instanțelor de contencios administrativ acțiunile întemeiate pe dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004, prin care se cere acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul creat de Guvern prin art. XXIV pct. 13 din OUG nr. 130/2021 privind unele măsuri fiscal-bugetare, prorogarea unor termene, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, prin care s-a modificat art. 155 alin. 1 Cod fiscal, prin adăugarea lit. a¹. Calitate procesuală pasivă în cazul unui astfel de capăt de cerere are doar Guvernul.

În schimb, referitor la competența materială de soluționare a acestor acțiuni, cu majoritate, s-a votat în sensul că competența materială de soluționare a acțiunilor se stabilește în temeiul art. 10 alin. 1 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 în funcție de criteriul

rangului autorității, judecata în primă instanță fiind de competența curților de apel, iar judecata în recurs fiind de competența Înaltei Curți de Casație și Justiție.

III. FUNCȚIONARI PUBLICI

1. Acțiunea în atragerea răspunderii unui fost funcționar public pentru pagube produse cu vinovăție patrimoniului instituției publice în perioada în care acesta era funcționar public

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2014, Curtea de Apel Iași, 3 aprilie 2014\).](#)

1.1. Soluția

Persoanele care au avut statut de funcționari publici, dar pe care ulterior l-au pierdut din diverse motive (pensionare, transfer, demisie, etc.), rămân supuse regimului juridic pe care l-au avut în momentul săvârșirii faptei cauzatoare de prejudicii, chiar dacă la data constatării acesteia nu mai erau funcționari publici sau nu se mai aflau în raporturi de serviciu cu instituția publică reclamantă, considerându-se că prevederile art. 84 lit. c) coroborate cu prevederile art. 85 alin. (1) teza finală sunt aplicabile numai în ipoteza unei acțiuni în regres, practica judiciară, cât și doctrina fiind concordante în acest sens, atât înainte, cât și după anul 1989.

1.2. Argumente

Potrivit dispozițiilor art. 84 din Legea nr. 188/1999, răspunderea civilă a funcționarilor publici se angajează:

- a) pentru pagubele produse cu vinovăție patrimoniului autorității sau instituției publice în care funcționează;
- b) pentru nerestituirea în termenul legal a sumelor ce i s-au acordat necuvenit;
- c) pentru daunele plătite de autoritatea sau instituția publică, în calitate de comitent, unor terțe persoane, în temeiul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile.

Conform art. 85 din același act normativ:

„(1) Repararea pagubelor aduse autorității sau instituției publice în situațiile prevăzute la art. 84 lit. a) și b) se dispune prin emiterea de către conducătorul autorității sau instituției publice a unui ordin sau a unei dispoziții de imputare, în termen de 30 de zile de la constatarea pagubei, sau, după caz, prin asumarea unui angajament de plată, iar în situația prevăzută la lit. c) a aceluiași articol, pe baza hotărârii judecătorești definitive și irevocabile.

(2) Împotriva ordinului sau dispoziției de imputare funcționarul public în cauză se poate adresa instanței de contencios administrativ.

(2 ind. 1) Ordinul sau dispoziția de imputare rămasă definitivă ca urmare a neintroducerii ori respingerii acțiunii la instanța de contencios administrativ constituie titlu executoriu.

(3) Dreptul conducătorului autorității sau instituției publice de a emite ordinul sau dispoziția de imputare se prescrie în termen de 3 ani de la data producerii pagubei.”

Referirile din textele de lege evocate la calitatea persoanei de funcționar public nu împiedică instituția sau autoritatea publică cu care aceasta a avut raporturi de serviciu să emită

ordin/decizie de imputare, chiar și după încetarea acestor raporturi, cu respectarea termenului legal.

Această modalitate de recuperare a prejudiciului este obligatorie în considerarea faptului că paguba s-a produs în derularea raporturilor de serviciu, iar instituția/autoritatea publică este ținută să respecte dispozițiile legii speciale.

2. *Acțiuni având ca obiect calculul și plata sporului de studii superioare în cuantum de 25% din salariul de bază pentru funcționarii publici cu statut special angajați în sistemul Administrației Publice a Penitenciarelor, formulate în contradictoriu cu Penitenciarul Iași. Modalitatea de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 5 alin. (1) pct. 6 și art. 5 alin. (1) din Legea nr. 71/2015 cu privire la nivelul de salarizare în plată pentru funcții similare. Potențiala discriminare creată de existența unui nivel diferit de salarizare, ca urmare a acordării/neacordării unor sporuri și consecința constatării acestei discriminări, prin raportare la dispozițiile art. 14 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, art. 52 alin. (1), 3 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 23 alin. (1) și 2 din Declarația Universală a Drepturilor Omului cu referire la art. 148 alin. (2), art. 20 alin. (2) și 4 din Constituția României și art. 4 alin 3 teza II-a și a III-a și art. 6 alin. (1) teza 1 și teza 2 și alin. (3) versiunea consolidată a Tratatului privind Uniunea Europeană (publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene C 83 din 30 martie 2010)*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2016 din 30.06.2016\)](#)

2.1. Soluția

Participanții au fost de acord cu amânarea dezbaterii acestei probleme de drept, până când Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept de la Înalta Curte de Casație și Justiție, investit la data de 21.04.2016, cu o întrebare prealabilă privind „Interpretarea art. 1 alin. (1), 2 și 5¹ din OUG nr. 83/2014, astfel cum a fost modificată și completată prin Legea nr. 71/2015, în sensul de a se lămurii dacă sintagma „salarizat la același nivel” din conținutul alineatului 5¹ vizează ansamblul textului imediat precedent, respectiv „personalul din aparatul de lucru al Parlamentului și din celelalte instituții și autorități publice”, precum și textul „la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2014” din cuprinsul alineatului 1 și textul „la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2014” din cuprinsul alineatului 2 al art. 1 din OUG nr. 83/2014” va pronunța o decizie în acest sens.

2.2. Note

Prin decizia nr. 23/26.09.2016, (dosar nr. 1733/1/2016), Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (link2) a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel București – Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 28.884/3/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prelabile și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (5¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.

83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, sintagma “salarizat la același nivel” are în vedere personalul din cadrul aparatului de lucru al Parlamentului, personalul din cadrul Consiliului Concurenței, al Curții de Conturi, precum și din cadrul celorlalte autorități și instituții publice enumerate de art. 2 alin. (1) lit. a) din Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare; nivelul de salarizare ce va fi avut în vedere în interpretarea și aplicarea aceleiași norme este cel determinat prin aplicarea prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, în cadrul aceleiași autorități sau instituții publice.”

Prin [decizia nr. 21/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis recursul în interesul legii \(link2\)](#) formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 30 alin. (6) și art. 48 alin. (1) pct. 7 din Legea nr. 330/2009, art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 și art. 8 din anexa nr. 5 a Legii nr. 63/2011, au dreptul la sume compensatorii persoanele care au dobândit titlul de doctor după intrarea în vigoare a Legii nr. 330/2009.”

Prin [decizia nr. 82 din 20 noiembrie 2017 \(dosar nr.1630/1/2017\), Înalta Curte de Casație și Justiție](#) - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași - Secția de contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 585/89/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept referitoare la interpretarea prevederilor art. 30 alin. (6) din Legea-cadru nr. 330/2009, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010, art. 5 alin. (1) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, art. 1 alin. (1) și (2) și art. 5 din Legea nr. 283/2011, art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, prin raportare la dispozițiile art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, în ceea ce privește acordarea sumelor compensatorii reprezentând contravaloarea sporului de 25% de studii superioare, pentru funcționarii publici care au absolvit studiile superioare după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015.

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, deși sporul de 25% pentru studii superioare instituit prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 este diferit de sporul de doctorat de 15% reglementat prin legi speciale [art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, pentru magistrați și prin art. 50 alin. (10) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, pentru cadrele didactice], [decizia nr. 21/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, \(link2\)](#), privind sporul de doctorat, se poate aplica prin analogie și în legătură cu sporul de studii superioare, interpretarea textelor în discuție decurgând din aceleași principii statuate de legile de salarizare care s-au succedat în timp și impunându-se cu caracter obligatoriu de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Prin [decizia nr. 15/2019 \(dosar nr. 3231/1/2018\), Înalta Curte de Casație și Justiție \(link2\)](#) a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați - Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.858/91/2017 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la "modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 30 alin. (6) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, art. 4 alin. (1) și art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, cu privire la acordarea sumelor compensatorii tranzitorii reprezentând sporul de 25% cuvenit agenților de poliție care au absolvit studii superioare, după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009", reținând că a fost sesizată în cadrul mecanismului hotărârii prealabile, cu chestiunea de drept referitoare la sumele compensatorii ce pot fi acordate funcționarilor publici care au absolvit studiile superioare după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, care a făcut obiectul întrebării preliminare soluționate prin decizia nr. 82/2017, în sensul constatării inadmisibilității, tocmai pentru că se formulase judecății o problemă de drept similară celei căreia instanța supremă îi dăduse deja dezlegare de principiu și cu valoare obligatorie.

Prin [decizia nr. 51 din 4 februarie 2020, Curtea Constituțională](#) a admis excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Bacău - Secția I civilă și a constatat că dispozițiile art. 30 alin. (6) și ale art. 48 alin. (1) pct. 7 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, ale art. 4 alin. (1) și ale art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, ale art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 8 din anexa nr. 5 la Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ în interpretarea dată prin [Decizia nr. 21 din 21 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, \(link2\)](#) sunt neconstituționale.

3. Aplicarea contractului colectiv de muncă în cazul personalului silvic căruia i se aplică OUG nr. 59/2000 și Legea nr. 188/1999

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2017- 01.04.2017\)](#)

3.1. Soluția

Nu sunt aplicabile prevederile contractului colectiv de muncă la nivel de unitate, dacă acesta stabilește alte norme decât cele legale.

3.2. Argumente

Problema adusă în discuție vizează situația în care, printr-o decizie emisă de către RNP – Romsilva, Direcția Silvică Vaslui, s-a dispus suspendarea contractului individual de muncă al

unui pădurar, pe durata cercetării disciplinare prealabile, decizia fiind emisă în temeiul art. 52 alin. (1) lit. a) din contractul colectiv de muncă.

În cursul judecății în fond a cauzei s-a emis și decizia de desfacere disciplinară a contractului individual de muncă, pentru săvârșirea mai multor abateri.

Potrivit dispozițiilor art. 58 din OUG nr. 59/2000, personalului silvic, inclusiv pădurarilor, li se aplică dispozițiile Legii nr. 188/1999, în măsura în care ordonanța de urgență nu dispune altfel.

În ceea ce privește suspendarea raporturilor de muncă, OUG nr. 59/2000 nu conține dispoziții speciale, iar prevederile art. 94 din Legea nr. 188/1999 reglementează situația suspendării de drept a *raportului de serviciu* al funcționarului public, respectiv la litera „n” din acest text:

„n) pe perioada cercetării administrative, în situația în care funcționarul public care a săvârșit o abatere disciplinară poate influența cercetarea administrativă, la propunerea motivată a comisiei de disciplină;”

Conform lit. o), în „alte cazuri expres prevăzute de lege”.

Situația evidențiată de lit. n) a art. 94 din Legea nr. 188/1999 nu se aplică în cauză, nefiind îndeplinite condițiile exprese din acest text (posibilitatea ca funcționarul să influențeze cercetarea administrativă și propunerea motivată a comisiei de disciplină), însă suspendarea conform art. 52 alin. (1) lit. a) din contractul colectiv de muncă a fost corect aplicată din inițiativa angajatorului, atât timp cât contractul colectiv de muncă este legea părților, iar simpla condiție cerută era aceea a existenței cercetării prealabile.

Se impune a fi avut în vedere faptul că, potrivit [deciziei nr. 3/2014 a ICCJ pronunțată în recursul în interesul legii](#), personalul silvic care își desfășoară activitatea în temeiul unui contract individual de muncă, având atribuții de pază a vegetației forestiere, nu îndeplinește o funcție publică în sensul dispozițiilor Legii nr. 188/1999. Contractul colectiv de muncă la nivel de unitate, având în vedere că reclamantul se afla într-un raport de muncă și nu de serviciu, nu prevede în materia suspendării pe perioada cercetării disciplinare o normă în dezacord cu norma legală aplicabilă, astfel încât suspendarea contractului de muncă pe durata cercetării disciplinare din inițiativa angajatorului este legală.

Chiar dacă articolul din contractul colectiv de muncă are un conținut similar cu art. 52 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, declararea ca neconstituțională a dispozițiilor acestui text nu are efect în cauză, întrucât s-a produs prin [decizia din 5 mai 2016 a Curții Constituționale](#), nepublicată în Monitorul Oficial al României la data pronunțării hotărârii instanței de fond, pe de o parte, iar pe de altă parte contractul colectiv de muncă era în vigoare în această formă. Ca atare, dispozițiile din contractul colectiv de muncă, care constituie legea părților, erau aplicabile.

3.3. Notă

Dispozițiile art. 58 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic, potrivit cărora „Personalului silvic i se aplică dispozițiile Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, în măsura în care prezenta ordonanță de urgență nu dispune altfel.” au fost abrogate prin art. I pct. 40 din Legea nr. 234/2019.

4. Dreptul secretarilor unităților administrativ-teritoriale de a beneficia de majorările salariale stabilite de art. 1 alin. (1) din OUG nr. 70/2014, respectiv de art. II din

Legea nr. 293/2015 pentru personalul din cadrul sistemului public de asistență socială

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2017-15.06.2017\)](#)

4.1. Soluția

Secretarul unității administrativ-teritoriale poate beneficia doar de majorarea salarială de 10% prevăzută de lege, nu de majorarea de 25% stabilită pentru personalul din cadrul sistemului public de asistență socială.

4.2 Argumente

Pentru a stabili dacă secretarii au dreptul de a beneficia de majorările salariale prevăzute de art. 1 din OUG nr. 70/2014, art. II din Legea nr. 293/2015 se impune a determina dacă aceștia fac efectiv parte din categoria personalului din cadrul sistemului public de asistență socială.

Art. 37 din Legea nr. 292/2011 (a asistenței sociale):

„(1) Furnizorii de servicii sociale sunt persoane fizice sau juridice, de drept public ori privat.

(2) Furnizori publici de servicii sociale pot fi:

a) structurile specializate din cadrul/subordinea autorităților administrației publice locale și autoritățile executive din unitățile administrativ-teritoriale organizate la nivel de comună, oraș, municipiu și sectoare ale municipiului București;

b) autoritățile administrației publice centrale ori alte instituții aflate în subordinea sau coordonarea acestora care au stabilite prin lege atribuții privind acordarea de servicii sociale pentru anumite categorii de beneficiari;

c) unitățile sanitare, unitățile de învățământ și alte instituții publice care dezvoltă, la nivel comunitar, servicii sociale integrate.”

Din această enumerare limitativă se deduce că secretarul nu poate fi considerat ca făcând parte din categoria furnizorilor de servicii sociale, aceasta implicând activități specifice de asistență socială, iar nu doar coordonarea și exercitarea controlului asupra compartimentului respectiv.

Ca atare, nu este îndeplinită în cauză condiția impusă de art. 3 din OUG nr. 70/2014 privind salarizarea personalului din cadrul sistemului public sanitar și sistemului public de asistență socială în anul 2015: „În sensul prezentei ordonanțe de urgență, prin sistemul public de asistență socială se înțelege, în conformitate cu prevederile Legii asistenței sociale nr. 292/2011, instituțiile și unitățile publice de asistență socială care furnizează servicii sociale, serviciile publice de asistență socială de la nivelul consiliilor județene, sectoarelor municipiului București, Consiliului General al Municipiului București, municipiilor, orașelor și comunelor, precum și persoanele care asigură serviciile de îngrijire personală la domiciliu, cât și personalul care asigură consiliere educațională, socială și psihologică persoanelor private de libertate aflate în custodia sistemului penitenciar.”

Condiția impusă de actele normative citate este aceea de a furniza efectiv aceste servicii de asistență socială, de a presta, în cadru organizat, activități specifice.

În ceea ce îl privește pe secretar, acesta are atribuțiile prevăzute de Legea nr. 215/2001 și face parte din structura administrativă. Împrejurarea că printre atribuțiile sale specifice intră și unele de control și avizare în ceea ce privește actele compartimentului de asistență socială nu

este de natură ca, prin ea însăși, să îl plaseze în rândul personalului din cadrul sistemului de asistență socială.

Ca atare, acesta poate beneficia doar de majorarea salarială de 10% prevăzută de lege, nu de majorarea de 25% stabilită pentru personalul din cadrul sistemului public de asistență socială.

4.3 Notă

Prin [decizia nr. 78/2018, pronunțată în dosarul nr. 1970/1/2018, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept](#) a admis în parte sesizarea formulată de Curtea de Apel Cluj - Secția a III-a contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 1.188/112/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și a stabilit că:

„În interpretarea dispozițiilor art. 1 alin. (1) și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 70/2014, art. II din Legea nr. 293/2015 cu referire la atribuțiile prevăzute de art. 12 alin. (5) din Legea nr. 416/2001 și art. 24 alin. (1) și (2) din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 416/2001, secretarul comunei nu face parte din personalul încadrat în sistemul public de asistență socială.”

- 5. Funcționari publici: acordarea compensațiilor corespunzătoare sporului de studii superioare pentru perioada de prescripție anterioară datei intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015. Acordarea acestor sume compensatorii este similară motivației date de ICCJ în decizia nr. 21/2016 pronunțată în recurs în interesul legii.**

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2017-15.06.2017\)](#)

5.1. Soluția

A fost înaintată o solicitare Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri preliminare, astfel încât urmează a se rediscuta chestiunea de drept la proxima întâlnire, dacă va mai fi necesar.

5.2. Note

Prin [decizia nr. 21/2016, Înalta Curte de Casație și Justiție \(link2\)](#) a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că: „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 30 alin. (6) și art. 48 alin. (1) pct. 7 din Legea nr. 330/2009, art. 4 alin. (1), art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 și art. 8 din anexa nr. 5 a Legii nr. 63/2011, au dreptul la sume compensatorii persoanele care au dobândit titlul de doctor după intrarea în vigoare a Legii nr. 330/2009.”

Prin [decizia nr. 82 din 20 noiembrie 2017 \(dosar nr.1630/1/2017\), Înalta Curte de Casație și Justiție](#) - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași - Secția de contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 585/89/2016, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept referitoare la interpretarea prevederilor art. 30 alin. (6) din Legea-cadru nr. 330/2009, art. 1 alin. (5)

din Legea nr. 285/2010, art. 5 alin. (1) și art. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, art. 1 alin. (1) și (2) și art. 5 din Legea nr. 283/2011, art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 84/2012, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 103/2013, art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014, prin raportare la dispozițiile art. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, în ceea ce privește acordarea sumelor compensatorii reprezentând contravaloarea sporului de 25% de studii superioare, pentru funcționarii publici care au absolvit studiile superioare după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, pentru perioada anterioară intrării în vigoare a Legii nr. 71/2015.

Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că, deși sporul de 25% pentru studii superioare instituit prin Ordonanța Guvernului nr. 38/2003 este diferit de sporul de doctorat de 15% reglementat prin legi speciale [art. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2006 privind salarizarea și alte drepturi ale judecătorilor, procurorilor și altor categorii de personal din sistemul justiției, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 45/2007, cu modificările și completările ulterioare, pentru magistrați și prin art. 50 alin. (10) din Legea nr. 128/1997 privind Statutul personalului didactic, cu modificările și completările ulterioare, pentru cadrele didactice], [decizia nr. 21/2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, \(link2\)](#) privind sporul de doctorat, se poate aplica prin analogie și în legătură cu sporul de studii superioare, interpretarea textelor în discuție decurgând din aceleași principii statuate de legile de salarizare care s-au succedat în timp și impunându-se cu caracter obligatoriu de la data publicării deciziei în Monitorul Oficial al României, Partea I, conform art. 517 alin. (4) din Codul de procedură civilă.

Prin [decizia nr. 15/2019 \(dosar nr. 3231/1/2018\), Înalta Curte de Casație și Justiție \(link2\)](#) a respins ca inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Galați - Secția contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 2.858/91/2017 privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la "modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 30 alin. (6) din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, art. 4 alin. (1) și art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri în domeniul bugetar, art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare, cu privire la acordarea sumelor compensatorii tranzitorii reprezentând sporul de 25% cuvenit agenților de poliție care au absolvit studii superioare, după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009", reținând că a fost sesizată în cadrul mecanismului hotărârii prealabile, cu chestiunea de drept referitoare la sumele compensatorii ce pot fi acordate funcționarilor publici care au absolvit studiile superioare după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, care a făcut obiectul întrebării preliminare soluționate prin [decizia nr. 82/2017](#), în sensul constatării inadmisibilității, tocmai pentru că se formulase judecății o problemă de drept similară celei căreia instanța supremă îi dăduse deja dezlegare de principiu și cu valoare obligatorie.

Prin [decizia nr. 51 din 4 februarie 2020, Curtea Constituțională](#) a admis excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Bacău - Secția I civilă și a constatat că dispozițiile art. 30 alin. (6) și ale art. 48 alin. (1) pct. 7 din Legea-cadru nr. 330/2009 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, ale art. 4 alin. (1) și ale art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010 privind unele măsuri de reîncadrare în funcții a unor categorii de personal din sectorul bugetar și stabilirea salariilor acestora, precum și alte măsuri

în domeniul bugetar, ale art. 1 alin. (5) din Legea nr. 285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice și ale art. 8 din anexa nr. 5 la Legea nr. 63/2011 privind încadrarea și salarizarea în anul 2011 a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământ în interpretarea dată prin [Decizia nr. 21 din 21 noiembrie 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii, \(link2\)](#) sunt neconstituționale.

6. Stabilirea salariilor funcționarilor publici din cadrul Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Vaslui, instituție aflată în subordinea Consiliului Județean Vaslui la nivelul celor din Anexa nr. 3 din OG 9/2008, începând cu data de 09.04.2015, în baza art. 1 alin. (5) ind. 1 din OUG nr. 83/2014, aprobată prin Legea nr. 71/2015

[\(Minuta întâlnirii de practică judiciară privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2018-27.06.2018\)](#)

6.1. Soluția

Stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizație de încadrare pentru personalul încadrat în direcțiile de asistență socială și protecția copilului se raportează la nivelul aceluiași ordonator de credite căruia îi sunt subordonate financiar, și nu la nivel național.

6.2. Argumente

Art. 1 din OUG nr. 83/2015, aprobată prin Legea nr. 71/2015, prevede: „(1) În anul 2015, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se menține la același nivel cu cel ce se acordă pentru luna decembrie 2014 în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții și nu se aplică valoarea de referință și coeficienții de ierarhizare corespunzători claselor de salarizare prevăzuți în anexele la Legea-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările ulterioare.

(2) În anul 2015, cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut, solda lunară brută/salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare se menține la același nivel cu cel ce se acordă personalului plătit din fonduri publice pentru luna decembrie 2014, în măsura în care personalul își desfășoară activitatea în aceleași condiții.”

Prin aplicarea definiției din anexei 1 lit. d ** din Legea-cadru nr. 284/2010 a funcției teritoriale (care include atât personalul din cadrul consiliului județean, cât și pe cei din instituțiile în subordinea consiliului județean), s-ar aplica parțial anexa legii, care nu este permisă potrivit art. 1 din OUG nr. 83/2015.

Problema egalizării salariilor/indemnizațiilor funcționarilor publici din cadrul DGASPC, cu cei din cadrul consiliilor județene, se impune a fi privită prin prisma identificării situațiilor concrete ale acestora, dacă ocupă funcții similare și se regăsesc în aceeași anexă a legii, fiind sau nu de drept încadrați într-o funcție publică de egalitate cu funcționarii din cadrul consiliilor județene.

6.3. Notă

Prin decizia nr. 49 din 18 iunie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție-Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.034/63/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și a stabilit că: „În interpretarea dispozițiilor art. 3¹ alin. (1), raportat la art. 3¹ alin. (1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare pentru personalul încadrat în direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului se raportează la nivelul aceluiași ordonator de credite căruia îi sunt subordonate financiar, și nu la nivel național.”

7. Acțiuni având ca obiect obligarea la plata sporului de fidelitate conform vechimii obținute până în prezent începând cu data de 09.04.2015, actualizarea pe viitor a sporului de fidelitate în funcție de vechimea realizată în muncă

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrele III-IV/2018, Curtea de Apel Iași, 15.11.2018)

7.1. Soluția

Vechimea trebuie să fie privită ca activitate desfășurată în instituțiile din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, în calitate de militar, polițist, funcționar public și personal contractual, legiuitorul neavând în vedere vechimea totală în muncă. (unanimitate)

Nu se impune a limita expres prin hotărârile pronunțate includerea în salariul de bază a sumelor corespunzătoare sporului de fidelitate la data de 01.07.2017. De la 01.07.2017 nu se mai poate vorbi de sume compensatorii, ci de diferențe salariale rezultate din aplicarea legii de salarizare unitară. (majoritate)

Nu poate fi admis capătul de cerere vizând actualizarea pe viitor a acestor diferențe salariale în funcție de vechimea în muncă. (unanimitate)

7.2. Argumente

Prin nivel de salarizare în plată pentru funcțiile similare, în înțelesul Legii nr. 71/2015, art. 5 alin. 1 ind. 1, se înțelege același quantum al salariului de bază cu cel al salariaților având aceeași funcție, în care au fost incluse, după data de 31 decembrie 2009, sumele aferente salariului de încadrare, precum și sumele aferente sporurilor de care au beneficiat înainte de această dată, dacă salariatul angajat, numit sau promovat îndeplinește aceleași condiții de studii – medii, superioare, postuniversitare, doctorale –, de vechime și își desfășoară activitatea în aceleași condiții, specifice locului de muncă la data angajării sau promovării. Așadar, vechimea trebuie să fie privită ca activitate desfășurată în instituțiile din sectorul de apărare națională, ordine publică și siguranță națională, în calitate de militar, polițist, funcționar public și personal contractual, legiuitorul neavând în vedere vechimea totală în muncă.

Sporul de fidelitate ce se acordă de la data de 09.04.2015, în realitate sumele compensatorii tranzitorii, și nu sporuri în sine, este însă inclus în salariul de bază (Legea nr. 71/2015 dorind înlăturarea diferențelor dintre salariile de bază ale personalului, care, începând cu data de

01.01.2010 a beneficiat de includerea în salariul de bază a sporului de fidelitate și cele ale personalului care nu a beneficiat de acest spor sau a beneficiat de un spor mai mic, întrucât a dobândit vechimea după data de 01.01.2010 sau nu a avut în plată acest spor anterior înlăturării lui.

De la 01.07.2017 sunt aplicabile dispozițiile art. 38 alin. (2) din Legea-cadru nr. 153/2017: „Începând cu data de 1 iulie 2017: a) se mențin în plată la nivelul acordat pentru luna iunie 2017, până la 31 decembrie 2017, cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție și indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul brut lunar, indemnizația brută de încadrare, solda lunară de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice, în măsura în care personalul ocupă aceeași funcție și își desfășoară activitatea în aceleași condiții”.

Data fiind formularea legii, nu se impune a limita expres prin hotărârile pronunțate includerea în salariul de bază a acestor sume la data de 01.07.2017, văzând și dispozițiile art. 39 din Legea-cadru nr. 153/2017, care stipulează la alin. (1) că: „Până la aplicarea integrală a prevederilor prezentei legi, pentru personalul nou-încadrat, pentru personalul numit/încadrat în aceeași instituție/autoritate publică pe funcții de același fel, *inclusiv pentru personalul promovat în funcții sau în grade/trepte profesionale, salarizarea se face la nivelul de salarizare pentru funcții similare din cadrul instituției/autorității publice în care acesta este numit/încadrat sau din instituțiile subordonate acestora, în cazul în care nu există o funcție similară în plată*”. De la 01.07.2017 nu se mai poate vorbi însă de sume compensatorii, ci de diferențe salariale rezultate din aplicarea legii de salarizare unitară.

Distinct de aplicarea Legii-cadru nr. 153/2017, nu poate fi admis capătul de cerere vizând actualizarea pe viitor a acestor diferențe salariale în funcție de vechimea în muncă. CEDO face o distincție esențială între dreptul de a continua să primești în viitor un salariu într-un anumit cuantum și dreptul de a primi efectiv salariul câștigat pentru o perioadă în care munca a fost prestată (*Lelas c. Croatiei* din 20 mai 2010, par. 58) și subliniază marja mare de apreciere lăsată statelor în stabilirea propriilor politici viitoare în această materie a drepturilor salariale.

- 8. Acțiuni formulate de funcționari publici cu statut special în contradictoriu cu autoritățile publice/instituții asimilate la care sunt angajați, având ca obiect plata salariului minim brut pe țară garantat în plată, începând cu data de 01.02.2017, în cuantum de 1450 lei (conform Hotărârii Guvernului nr. 1/2017), fără sporuri și alte adaosuri incluse în acesta, respectiv echivalarea salariului de funcție al reclamanților, fără sporuri și alte adaosuri, cu salariul minim brut astfel cum este prevăzut de Hotărârea Guvernului nr. 1/2017; obligarea pârâților la plata pentru fiecare reclamant, începând cu data de 01.01.2018, a salariului minim brut pe țară garantat în plată, în cuantum de 1900 lei fără sporuri și alte adaosuri incluse în acesta, cu aplicarea sporurilor procentuale aferente raportat la acest cuantum, conform Hotărârii Guvernului nr. 846/2017, respectiv echivalarea salariului de funcție convenit reclamanților fără sporuri și alte adaosuri, cu salariul minim brut reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 846/2017. Modalitatea concretă de interpretare și aplicare a prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1/2017 și Hotărârii Guvernului nr. 846/2017 în privința noțiunii de salariu de bază minim brut pe țară garantat în plată**

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrul II/2019, Curtea de Apel Iași, 13.06.2019\)](#)

8.1. Soluția

În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 7 lit. b) din Legea nr. 153/2017, raportat la dispozițiile Hotărârii Guvernului nr. 1/2017 și Hotărârii Guvernului nr. 846/2017, trebuie să se țină seama de împrejurarea că, în temeiul dispozițiilor art. 30 din Legea-cadru nr. 330/2009, ale pct. 1 al Notei la Anexa IV/1A la Legea-cadru nr. 330/2009 și ale art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010, în salariul de funcție al polițiștilor au fost introduse foste sporuri și sume compensatorii cu caracter tranzitoriu.

8.2. Argumente

Salariul de funcție a fost format din salariul de funcție + foste sporuri (incluse în salariul de funcție prin Nota la anexa IV/1A la Legea nr. 330/2009 + sume compensatorii tranzitorii, în baza dispozițiilor art. 30 alin. (5), (6) din Legea-cadru nr. 330/2009 și ale art. 6 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2010), iar acest salariu de funcție, calculat prin însumarea elementelor de mai sus, este superior valorilor de 1450 de lei și de 1900 lei.

Scopul Legii nr. 330/2009 a fost de a elimina o parte dintre sporurile acordate personalului plătit din funcții publice însă, pentru ca suma de bani efectiv încasată să nu scadă, eliminarea s-a făcut prin includerea acestora în salariul de bază, indiferent care ar fi denumirea lor prin raportare la diferite categorii de salariați. Procedând de această manieră, sporurile în discuție și-au pierdut individualitatea, devenind parte a salariului de bază.

Din acest punct de vedere, prevederile Hotărârii Guvernului nr. 1/2017 și ale Hotărârii Guvernului nr. 846/2017, potrivit cărora salariul de bază reprezintă suma care nu include sporuri sau alte adaosuri, nu schimbă cu nimic raționamentul de mai sus deoarece prin aceste dispoziții s-a intenționat ca salariul care se raportează la salariul minim să fie cel calculat fără sporuri sau adaosuri. Or, sporurile incluse în salariul de funcție în baza Legii nr. 330/2009 și-au pierdut individualitatea, fiind doar elemente pe baza cărora acest salariu a fost calculat, astfel că nu mai reprezintă nici sporuri și nici adaosuri.

Nu există nici un temei legal pentru a exclude din salariul de funcție restul componentelor ce au stat la baza reconstrucției salariale impuse de apariția Legii nr. 284/2010 în afara salariului de funcție din 2009 ci, dimpotrivă, un astfel de demers ar însemna ignorarea prevederilor compensatorii instituite ca urmare a situațiilor tranzitorii apărute la implementarea noului sistem de salarizare a personalului plătit din fonduri publice începând cu anul 2011 și stabilirea unui salariu de funcție contrar prevederilor legale.

8.3. Note

[Prin decizia nr. 15/2020, pronunțată în dosarul nr. 3029/1/2019, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea unor chestiuni de drept \(link2\)](#) a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 448/98/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

„Dacă, în situația polițiștilor, aplicarea prevederilor Hotărârii Guvernului nr. 1/2017 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, Hotărârii Guvernului nr.

846/2017 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată și a Hotărârii Guvernului nr. 937/2018 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată se face prin analiza comparativă a nivelului salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată cu cel al cuantumului salariului de funcție al polițiștilor, astfel cum este reglementat în cuprinsul Legii-cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (art. 4 din anexa nr. VII la lege) și Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare (art. 3 și 4 din anexa nr. VI la lege), stabilit în plată potrivit legilor anuale de aplicare etapizată a acestor legi-cadru de salarizare.”

La paragraful nr. 67 s-a reținut că „... orientarea instanțelor de judecată spre o anumită interpretare a normelor juridice pe care instanța de trimitere le indică este în sensul că analiza comparativă a nivelului salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată cu cel al salariului de funcție al polițiștilor se face fără excluderea din salariul de funcție a sumelor compensatorii tranzitorii aferente sporurilor care nu se mai regăsesc în actuala reglementare - Legea-cadru nr. 284/2010 -, dar care au fost păstrate, virtual, ca drepturi câștigate, ceea ce conduce la concluzia că problema de drept, astfel cum este prezentată în sesizare, nu este susceptibilă de interpretări diferite, în măsură să reclame intervenția instanței supreme prin pronunțarea unei hotărâri prealabile necesare pentru a preîntâmpina o jurisprudență neunitară, potrivit scopului acestei proceduri.”

La art. 34¹ alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018, introdus prin art. I pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2020, se prevede: „Cuantumurile/Valorile brute ale salariilor de funcție recalulate în condițiile alin. (1) și (2), prin preluarea, după caz, a valorilor sporului de fidelitate, sporului pentru absolvirea instituțiilor de învățământ superior, cu diplomă de licență, sporului pentru condiții de pericol deosebit și sporului pentru complexitatea muncii prevăzute de legislația în vigoare până la data de 31 decembrie 2009/31 decembrie 2010, dar și a altor valori pentru unele elemente abrogate la data de 1 ianuarie 2010/1 ianuarie 2011, în conformitate cu legislația-cadru de salarizare unitară, la care se adaugă și majorările salariale corespunzătoare din diferența până la nivelul salariilor de funcție prevăzute de lege pentru anul 2022, reprezintă cuantumurile/ valorile brute aflate în plată care fac obiectul comparației reglementate la art. 7 lit. b) din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, pe întreaga perioadă de aplicare etapizată a legii-cadru.”

9. Modalitatea de soluționare a excepției de inadmisibilitate pentru neîndeplinirea procedurii prealabile în acțiuni având ca obiect drepturi salariale în lumina modului de interpretare și a efectelor deciziei în interesul legii nr. 9/2017 și a calificării juridice date cererilor formulate în această materie

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrele III-IV/2019, Curtea de Apel Iași, 21.11.2019\)](#)

9.1. Soluția

Problema de drept a fost rezolvată prin [decizia în interesul legii nr. 9/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție](#), argumentele principale ce au stat la baza soluționării recursului fiind reluate prin [decizia nr. 54/2018, pronunțată în procedura hotărârii prealabile](#). În practica judiciară urmează a se da eficiență interpretării cuprinse în decizia pronunțată în interesul legii, aceeași fiind soluția și în cazul prevederilor art. 37 din Legea-cadru nr. 153/2017.

9.2. Argumente

Modul de interpretare a dispozițiilor legale referitoare la necesitatea urmăririi procedurii prealabile în cazul personalului plătit din fonduri publice a fost dezlegat cu valoare de principiu prin [decizia în interesul legii nr. 9/2017 a Înaltei Curți de Casație și Justiție](#). Argumentele ce au stat la baza soluționării recursului în interesul legii, reluate prin [decizia nr. 54/2018, pronunțată de aceeași instanță în procedura hotărârii prealabile, \(link2\)](#) sunt lămuritoare pentru rezolvarea diferitelor situații ce s-au ivit în practica judiciară.

În interpretarea prevederilor art. 37 din Legea-cadru nr. 153/2017, trebuie să fie luate în considerare, prin analogie, argumentele expuse în deciziile menționate.

10. Acordarea drepturilor salariale aferente funcției de conducere pentru funcționarii cu statut special din cadrul penitenciarului, în cazul stabilirii îndeplinirii atribuțiilor funcției de conducere prin decizia de zi emisă de directorul de penitenciar

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrele I-II/2020, Curtea de Apel Iași, 26.10.2020\)](#)

10.1. Soluția

Sunt întemeiate acțiunile privind acordarea drepturilor salariale aferente funcției de conducere pentru funcționarii cu statut special din cadrul penitenciarului, în cazul stabilirii îndeplinirii atribuțiilor funcției de conducere prin decizia de zi emisă de directorul de penitenciar.

10.2. Argumente

Față de prevederile art. 2 lit. h) și art. 5 lit. m) din Ordinul ministrului justiției nr. 1662/2011, directorul de unitate nu avea competența de a împuternici în funcții de conducere, însă în temeiul dispozițiilor art. 7 lit. n) și p) din Ordinul ministrului justiției nr. 1662/C/2011, avea competența de a stabili atribuții, de a aproba fișa postului pentru funcționarii publici cu statut special din unitate, chiar dacă acestea sunt specifice unei funcții de conducere, în această privință ordinul nefăcând nicio distincție. Întrucât directorul unității a aprobat fișa postului și a stabilit atribuții, în limitele impuse de Ordinul ministrului justiției nr. 1662/C/2011, funcționarii publici trebuie să fie remunerați potrivit muncii îndeplinite.

10.3. Note

Prin [decizia nr. 10/2020, pronunțată în dosarul nr. 2957/1/2019, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea unor chestiuni de drept \(link2\)](#) a respins ca

inadmisibilă sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 3.369/118/2018, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: „Dispozițiile art. 55 alin. (3) din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, pot fi interpretate în sensul asimilării deciziei zilnice pe unitate prin care se dispune îndeplinirea atribuțiilor specifice unei funcții de conducere cu împuternicirea în funcția de conducere prevăzută de lege?”, reținând că sesizarea nu îndeplinește condiția noutății, întrucât instanțele de judecată au analizat chestiunea încă din anul 2010, iar cea mai recentă sentință, evidențiată prin punctele de vedere formulate, este pronunțată în cursul anului 2019.

Problema a fost discutată la [întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, Platforma GoogleMeet, 17 decembrie 2020](#). Participanții au luat act de faptul că la nivelul Curții de Apel Alba Iulia s-a luat decizia activării mecanismului legal de unificare a jurisprudenței prin promovarea unui recurs în interesul legii, problema urmând a fi soluționată pe această cale.

Prin decizia nr. 6/2021, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, (link2) a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Alba Iulia și a stabilit că:

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 55 alin. (3) din Legea nr. 293/2004 privind Statutul funcționarilor publici cu statut special din Administrația Națională a Penitenciarelor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, decizia de zi pe unitate prin care un ofițer este desemnat să îndeplinească atribuții suplimentare specifice funcției de conducere nu constituie o împuternicire pe funcție, similară celei prevăzute de art. 55 alin. (3) din Legea nr. 293/2004.”

11. Stabilirea salarizării la nivel maxim aflat în plată pentru funcții similare după intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, în ipoteza diferențelor salariale cauzate de acordarea/neacordarea sumelor compensatorii tranzitorii corespunzătoare sporului de fidelitate prevăzut de legislația în vigoare până la data de 31 decembrie 2009

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrele I-II/2020, Curtea de Apel Iași, 26.10.2020\)](#)

În practica judiciară s-a pus problema dacă există temei legal pentru stabilirea salariului la nivel maxim pentru funcții similare după intrarea în vigoare, la data de 1 iulie 2017, a Legii-cadru nr. 153/2017, pentru personalul numit/încadrat înainte de 1 iulie 2017.

11.1. Soluția

Sumele compensatorii corespunzătoare sporului de fidelitate prevăzut de legislația în vigoare până la data de 31 decembrie 2009 nu pot fi acordate celor numiți/încadrați anterior datei de 1 iulie 2017 pentru perioada de după data de 30 iunie 2017.

11.2. Argumente

La data de 1 iulie 2017, prin Legea-cadru nr. 153/2017, au fost abrogate dispozițiile care reglementau salarizarea la nivel maxim aflat în plată pentru funcții similare, astfel că nu mai există temei de drept pentru admiterea cererii pentru perioada ulterioară datei de 30 iunie 2017.

Modalitatea de stabilire a salariului personalului plătit din fonduri publice a fost reglementată prin norme tranzitorii, care fac referire la salariile de bază (salariile de funcție) și sporurile aflate în plată la data de 30.06.2017. Or, salariul de funcție trebuia stabilit și plătit până la data de 30.06.2017, prin aplicarea principiului salarizării la nivelul maxim din cadrul instituției, respectiv trebuia să includă și sumele echivalente sporului de fidelitate acordat altor funcționari publici cu statut special, conform vechimii în funcție.

După intrarea în vigoare a Legii-cadru nr. 153/2017, trebuie să se țină seama de salariul de bază/solda de funcție/salariul de funcție în care trebuie inclusă suma compensatorie corespunzătoare sporului de fidelitate conform deciziei instanței, în condițiile prevederilor art. 38 din acest act normativ, însă începând cu data de 01.07.2017, instanța nu își poate extinde controlul judecătoresc și efectele hotărârii având în vedere situația nouă generată de punerea în aplicare a noii legi de salarizare și de temeiul în drept al pretențiilor deduse judecării în cauză.

În sprijinul acestei opinii, sunt [deciziile Curții Constituționale nr. 1325/2008 și nr. 51/2020](#) în considerentele cărora se reține că „posibilitatea instanțelor judecătorești de a anula prevederile legale pe care le consideră discriminatorii și de a le înlocui cu alte norme de aplicare generală, neavute în vedere de legiuitor sau instituite prin acte normative inaplicabile în cazurile deduse judecării contravine principiului separației puterilor, consacrat în art. 1 alin. (4) din Constituție, precum și prevederilor art. 61 alin. (1) (...)”.

Dispozițiile art. 39 alin. (1) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu sunt relevante în soluționarea problemei, prevederile alineatului 4 făcând trimitere la cele ale alineatului 1 al art. 39 care se referă doar la personalul nou-încadrat, personalul numit/încadrat și cel promovat, astfel că personalului reîncadrat conform art. 36, categorie în care se află și reclamantul, nu i se aplică dispozițiile alin. (4) al art. 39. Rațiunea pentru care personalul reîncadrat nu este inclus în enumerarea de la art. 39 alin. (1) constă în aceea că legiuitorul a considerat că, la data de 1 iulie 2017, ca efect al aplicării dispozițiilor legale anterioare privind stabilirea salariilor la același nivel pentru funcții similare, nu existau în plată diferențe de salarizare pentru funcții similare. În cazul în care voința legiuitorului ar fi fost ca și personalului reîncadrat să i se aplice alin. (1) al art. 39, ar fi prevăzut explicit aceasta în conținutul normei, ceea ce ar fi făcut inutilă reglementarea de la art. 38 privind aplicarea etapizată a legii. Prin urmare, personalul încadrat la care se referă art. 39 alin. (1) cuprinde doar persoanele reîncadrate în baza art. 36, apoi încadrate după 1 iulie 2017 pe o altă funcție.

În condițiile în care prevederile art. 39 din (1) și (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 nu au fost menționate ca temei legal în cererea de chemare în judecată, nu au fost analizate de prima instanță și nici nu au fost invocate de recurentul reclamant în cererea de recurs, instanța de recurs nu are posibilitatea de a analiza incidența acestora fiindcă, dacă ar proceda în acest mod, ar schimba cauza cererii de chemare în judecată și, implicit, ar încălca principiul disponibilității ce guvernează procesul civil și regula potrivit căreia în recurs nu poate fi schimbată cauza cererii. Pentru aceste ultime motive, nu sunt aplicabile nici dispozițiile art. 34¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 114/2018 privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, introduse prin art. I din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 75/2020.

11.3. Note

Prin [decizia nr. 8 din 8 februarie 2021, pronunțată în dosarul nr. 3118/1/2020, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea unor chestiuni de drept \(link2\)](#) a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Iași - Secția contencios administrativ și fiscal, în dosarul nr. 2424/89/2018*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a stabilit că:

„În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 39 alin. (4) raportat la art. 39 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, în categoria "personalului numit/încadrat", la care se referă prevederile art. 39 alin. (4) raportat la art. 39 alin. (1) din Legea-cadru nr. 153/2017, este inclus și personalul reîncadrat în baza prevederilor art. 36 din Legea-cadru nr. 153/2017.”

Cu unanimitate, participanții la [întâlnirea președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, desfășurată online, în perioada 25 – 26 noiembrie 2021](#), au stabilit că:

„- o acțiune vizând salarizarea la nivel maxim pentru fiecare funcție/grad/treaptă și gradație (începând cu 09.04.2015), respectiv fiecare funcție, grad/treaptă, gradație, vechime în funcție sau în specialitate (începând cu 01.08.2016) în cazul unui reclamant având calitatea de polițist este susceptibilă de a rămâne fără obiect atunci când ordonatorul de credite emite benevol în cursul procesului actul administrativ unilateral prin care stabilește dreptul salarial litigios în acord cu pretențiile părții reclamante și pentru perioada vizată de acesta, împrejurare ce poate interveni și în urma aplicării OUG nr. 75/2020 sub condiția ca drepturile recunoscute de ordonatorul de credite în baza acestui act legislativ să epuizeze diferența de salarizare pretinsă de funcționarul public reclamant prin cererea sa de chemare în judecată.”

12. Interpretarea și aplicarea prevederilor art. 39 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 în situația în care nivelul maxim al salariului de bază aflat în plată pentru funcții similare este stabilit în baza unei hotărâri judecătorești.

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2022, Curtea de Apel Iași, 14.04.2022\)](#)

12.1. Soluția

Prin decizia nr. 794/2016, Curtea Constituțională a lămurit această chestiune, chiar dacă se referă la un text de lege similar („26. Or, Curtea Constituțională constată că hotărârile judecătorești prin care s-a recunoscut majorarea indemnizației de încadrare, cum sunt cele prin care s-au stabilit majorările de 2%, 5% și respectiv 11% acordate magistraților și personalului asimilat, au aplicabilitate generală și se deosebesc de ipotezele în care, tot prin hotărâre judecătorească, ar fi fost recunoscute anumite drepturi în baza unor situații de fapt particulare, fără aplicabilitate generală”.

12.2. Argumente

În situația în care prin cererea de chemare în judecată se solicită drepturi salariale la nivelul maxim al salariului de bază aflat în plată pentru funcții similare, stabilit în baza unei hotărâri judecătorești, instanța verifică dacă salariile de bază ale funcționarilor publici indicați pentru comparație au fost stabilite în temeiul unor hotărâri judecătorești care au aplicabilitate generală sau vizează situații de fapt particulare care nu pot fi avute în vedere la stabilirea nivelului de salarizare.

Deși este adevărat că prevederile legale ce reglementează salarizarea la nivelul maxim aflat în plată pentru funcții similare nu fac nicio distincție în privința modului în care a fost alcătuit salariul de bază ce constituie elementul de comparație, totuși nu pot fi ignorate considerentele reținute de Curtea Constituțională în cuprinsul deciziei nr. 794/2016, considerente prin care se face o distincție clară între hotărârile judecătorești de recunoaștere a unor drepturi în baza unor situații de fapt particulare și hotărârile judecătorești care au aplicabilitate generală. Astfel, concluzia ce se desprinde este aceea că stabilirea nivelului maxim de salarizare trebuie să se facă prin luarea în considerare doar a acestor din urmă hotărâri, care se referă la categorii profesionale sau familii ocupaționale.

13. Stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației conform art. 3¹ alin. (1³) din O.U.G. nr. 57/2015 și art. 39 alin. (4) din Legea-cadru nr. 153/2017 prin raportare la nivelul maxim al salariului de bază plătit pentru funcții identice în cadrul unor instituții publice similare din alte județe

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2022, Curtea de Apel Iași, 14.04.2022\)](#)

13.1. Soluția

Problema de drept a fost lămurită de Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura hotărârii prealabile prin decizia nr. 49/2018, stabilindu-se că, „în interpretarea dispozițiilor art. 3¹ alin. (1), raportat la art. 3¹ alin. (1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare pentru personalul încadrat în direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului se raportează la nivelul aceluiași ordonator de credite căruia îi sunt subordonate financiar, și nu la nivel național.”

13.2. Notă

Prin [Decizia nr. 49/2018, Înalta Curte de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unei probleme de drept](#), a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova - Secția contencios administrativ și fiscal, în Dosarul nr. 2.034/63/2017, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile și a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 3¹ alin. (1), raportat la art. 3¹ alin. (1³) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, în forma modificată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2016, stabilirea nivelului maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare pentru personalul încadrat în direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului se raportează la nivelul aceluiași ordonator de credite căruia îi sunt subordonate financiar, și nu la nivel național.

14. Plata începând cu data de 01.03.2017 a sumelor constând în drepturi salariale în procent de 20% aplicat la salariul brut lunar, reprezentând diferența neacordată aferentă sporului pentru risc și solicitare neuropsihică, personalului din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector-șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă, în contextul publicării deciziei în interesul legii nr. 11/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele III-IV/2022, Curtea de Apel Iași, 24.11.2022)

14.1. Soluția

În contextul publicării deciziei nr. 11/2022 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, pronunțată în recurs în interesul legii, în litigiile vizând plata – începând cu data de 01.03.2017 – a sumelor constând în drepturi salariale în procent de 20% aplicat la salariul brut lunar, reprezentând diferența neacordată aferentă sporului pentru risc și solicitare neuropsihică, personalului din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală care ocupă funcții publice specifice de inspector antifraudă, inspector șef antifraudă, inspector general adjunct antifraudă și inspector general antifraudă, se vor aplica dispozițiile cuprinse în decizia menționată, urmând ca în raport de situația concretă din fiecare speță, să se efectueze verificări cu privire la alocarea/nealocarea în buget a sumelor necesare pentru acordarea acestui spor.

În situația în care nu au existat fonduri bugetare suficiente, sporul va fi acordat în procentul stabilit prin ordinul președintelui A.N.A.F.

14.2. Argumentele soluției însușite

Problema efectelor produse de hotărârea judecătorească de anulare a ordinului președintelui A.N.A.F., pronunțată anterior deciziei în interesul legii, și a aplicării în concret a dispozițiilor art. 429 - 435 din Codul de procedură civilă, precum și ale art. 23 din Legea nr. 554/2004 intră în sfera de competență exclusivă a instanței de judecată, fiind o chestiune de aplicare a legii, iar nu de interpretare a acesteia.

Prin decizia pronunțată în recurs în interesul legii nr. 11/2022, Înalta Curte de Casație și Justiție a reținut că președintele A.N.A.F., în calitate de ordonator de credite, are posibilitatea legală de a reduce cuantumul sporului pentru risc și suprasolicitare neuropsihică, însă numai în vederea încadrării în cheltuielile cu salariile stabilite prin bugetul instituției și în limita încadrării în aceste cheltuieli, neputându-se reține libertatea efectuării oricărei reduceri a cuantumului acestui spor, în lipsa unei justificări care să fie corelată direct și total cu limitarea bugetară.

14.3. Notă

Prin decizia pronunțată în recurs în interesul legii nr. 11/2022, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat următoarele:

„În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 1 alin. (1) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2017 privind unele măsuri bugetare în anul 2017, prorogarea unor termene, precum și modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 115/2017, cu modificările ulterioare, art. 7 alin. (4) și (5) din

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016 privind unele măsuri pentru salarizarea personalului plătit din fonduri publice, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare, aprobată prin Legea nr. 152/2017, și art. 12 alin. (8) și (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, stabilește că:

Sporul pentru risc și suprasolicitare neuropsihică de care beneficiază inspectorii antifraudă din cadrul Direcției generale antifraudă fiscală se acordă, în perioada 1 martie 2017-31 decembrie 2017, în cuantumul procentual stabilit prin ordinul președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală (A.N.A.F.) emis în condițiile art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2016, respectiv cu încadrarea în cheltuielile cu salariile aprobate prin bugetul A.N.A.F.”

15. Admisibilitatea acțiunilor funcționarilor publici privind plata unor drepturi salariale, fără parcurgerea unei proceduri prealabile de contestare a deciziilor individuale de stabilire a drepturilor salariale

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2024, Curtea de Apel Iași, 28.03.2024)

15.1. Soluția

Cu unanimitate de voturi, s-a hotărât că în litigiile de funcție publică vizând obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale neacordate, precum și atunci când angajatorul nu a emis un act administrativ ori actul respectiv nu a fost comunicat funcționarului public, acesta se poate adresa direct instanței de contencios administrativ, fără a fi necesar ca, anterior sesizării instanței, să fi solicitat angajatorului acordarea aceluiași drepturi, astfel cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție în [Decizia în recurs în interesul legii nr. 10/2018](#) și în [Decizia RIL nr. 22/2020](#).

15.2. Argumentele soluției însușite:

Înalta Curte de Casație și Justiție a arătat în considerentele [Deciziei în interesul legii nr. 22/2020](#) următoarele:

„62. (...) Problema de drept ivită în practica instanțelor judecătorești este circumscrisă doar acelor situații în care pretenția concretă dedusă judecății, obiect al cererii de chemare în judecată, a constat în obligarea angajatorului, autoritate ori instituție publică, la plata unor drepturi bănești aferente desfășurării activității în cadrul unor raporturi juridice de serviciu, nefiind atacat actul administrativ prin care aceste drepturi au fost stabilite și în privința cărora, prin legile succesive de salarizare unitară și anuală a personalului plătit din fondurile publice, s-a stabilit o procedură prealabilă de contestare, la ordonatorul de credite.

63. Așadar, în acord cu cele reținute de Completul competent să judece recursul în interesul legii, prin Decizia nr. 10 din 16 aprilie 2018, se constată că în toate aceste litigii refuzul autorității publice, angajator, nu se înfățișează ca obiect al acțiunii judiciare, în sensul art. 8 alin. (1) teza a doua din Legea nr. 554/2004, ci are valoarea de cauză a acțiunii.

64. Odată stabilită această caracteristică a litigiilor în cadrul cărora s-a ridicat problema de drept supusă dezlegării, apare evident că cea de-a doua orientare jurisprudențială, în care excepțiile de inadmisibilitate a acțiunilor au fost respinse, relevă o respectare strictă a limitelor

investirii instanței din perspectiva obiectului cererii de chemare în judecată, fiind susținută, totodată, de argumente de interpretare logică și sistematică a legii.

65. Astfel, așa cum s-a arătat deja, reglementând regimul general al raporturilor juridice dintre funcționarii publici și stat sau administrația publică locală, denumite raporturi de serviciu, art. 109 din Legea nr. 188/1999 prevede că sunt de competența secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului toate cauzele care au ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competența altor instanțe.

66. Această normă are în vedere aspectele ce particularizează raportul de serviciu al funcționarului public față de raportul de muncă al salariatului, faptul că funcționarul public este purtător al puterii publice, pe care o exercită în limitele funcției sale, textul legal având ca obiect de reglementare exclusiv aspectul competenței materiale procesuale de soluționare a litigiilor rezultate din raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, fără să facă trimitere la procedura și termenele prevăzute de Legea nr. 554/2004.

67. Atunci când a dorit să facă o asemenea trimitere în cadrul Legii nr. 188/1999, legiuitorul a concretizat-o printr-o normă expresă edictată în acest scop, ca în cazul prevederilor art. 106 alin. (1), care arătau că, în situația în care raportul de serviciu a încetat din motive pe care funcționarul public le consideră netemeinice sau nelegale, acesta poate cere instanței de contencios administrativ anularea actului administrativ prin care s-a constatat sau s-a dispus încetarea raportului de serviciu, în condițiile și termenele prevăzute de Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004.

68. Așa cum s-a arătat însă problema de drept care formează obiectul recursului în interesul legii supus soluționării, în cauza de față, nu vizează acțiuni îndreptate împotriva unor acte administrative emise în derularea raporturilor de serviciu, ci acțiuni directe, prin care funcționarii publici solicită obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale neacordate prin actele administrative de stabilire a salariilor de bază, precum și la plata retroactivă a unor diferențe salariale nerecunoscute de angajator.

69. Din această perspectivă prezintă importanță prevederile art. 117 din Legea nr. 188/1999, care dispun completarea acestei legi cu prevederile legislației muncii, precum și vocația Codului muncii, consfințită de art. 1 alin. (2) și art. 278 alin. (2) din cod, de a constitui dreptul comun aplicabil tuturor raporturilor de muncă, inclusiv celor neîntemeiate pe un contract individual de muncă, reglementate în legi speciale, în măsura în care reglementările speciale nu sunt complete și aplicarea lor nu este incompatibilă cu specificul raporturilor de muncă respective.

70. Relevantă este, de asemenea, și definiția pe care art. 1 lit. p) din Legea nr. 62/2011 o dă conflictelor individuale de muncă, categorie în care include și conflictele de muncă ce au ca obiect exercitarea unor drepturi sau îndeplinirea unor obligații care decurg din raporturile de serviciu ale funcționarilor publici în legătură cu plata unor despăgubiri pentru acoperirea prejudiciilor cauzate de părți prin neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite prin raportul de serviciu.

71. Or, se observă, pe de o parte, că Legea nr. 188/1999 nu conține dispoziții speciale, derogatorii de la prevederile Codului muncii și Legea nr. 62/2011 sub aspectul condițiilor și termenelor în care funcționarii publici pot sesiza cu acțiuni directe instanțele de contencios administrativ pentru a obține obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale și că, pe de altă parte, completarea, în această privință, cu dispozițiile art. 171 alin. (1) și art. 268 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, care prevăd posibilitatea formulării acțiunilor directe într-un termen de prescripție de 3 ani de la data nașterii dreptului la acțiune, în situația în care obiectul conflictului individual de muncă constă în plata unor drepturi salariale neacordate sau a unor despăgubiri către salariat, nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor juridice de muncă ale funcționarilor publici.

72. În raport cu aceste argumente, urmează a fi admis recursul în interesul legii și a se stabili că, în litigiile de funcție publică vizând obligarea angajatorului la plata unor drepturi salariale neacordate, precum și atunci când angajatorul nu a emis un act administrativ ori actul respectiv nu a fost comunicat funcționarului public, acesta se poate adresa direct instanței de contencios administrativ, fără a fi necesar ca anterior sesizării instanței să fi solicitat angajatorului acordarea aceluiași drepturi”.

Raționamentul Înaltei Curți de Casație și Justiție a pornit de la premisa existenței unui act administrativ de salarizare, care nu a fost atacat de către funcționarul public, însă aceeași soluție trebuie adoptată, de bună seamă, și în situațiile în care angajatorul nu a emis un atare act administrativ ori actul respectiv nu a fost comunicat funcționarului public.

IV. CONTENCIOS FISCAL

1. Acțiunea având ca obiect obligarea pârâtului serviciul public comunitar permise auto și înmatriculări a vehiculelor la înmatricularea autoturismului reclamantului, fără plata taxei de emisii poluate, prin raportare la intrarea în vigoare, anterior soluționării litigiului, a dispozițiilor O.U.G. nr. 9/2013

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 2/2014, Curtea de Apel Iași, 19.06.2014)

1.1 Soluția

Trebuie avută în vedere legea aplicabilă la momentul emiterii refuzului de către pârâtul serviciul public comunitar permise auto și înmatriculări a vehiculelor, în considerarea căreia este lipsită de relevanță împrejurarea că pe parcursul derulării litigiului și la momentul pronunțării instanței pe fond a apărut un nou act normativ, respectiv cel care impune plata timbrului de mediu.

În toate soluțiile pronunțate în această materie, la Curtea de Apel Iași s-a apreciat că refuzul autorității nu poate fi analizat decât în raport de legislația în vigoare la momentul emiterii acestuia, iar singura modalitate de reparare este obligarea serviciului abilitat la înmatricularea autoturismului fără plata taxei la care ar fi fost obligat reclamantul la acel moment.

1.2. Notă

Prin decizia nr. 24/2011, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, a admis recursurile în interesul legii formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Curții de Apel Iași și Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și a stabilit că:

„1. Acțiunea având ca obiect obligarea instituției prefectului, prin serviciul de specialitate, la înmatricularea autovehiculelor second-hand achiziționate dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene, fără plata taxei de poluare prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, aprobată prin Legea nr. 140/2011, și fără parcurgerea procedurii de contestare a obligației fiscale prevăzută de art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, aprobată prin Legea nr. 140/2011, este admisibilă.

2. Procedura de contestare prevăzută la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, aprobată prin Legea nr. 140/2011, raportat la art. 205-218 din Codul de procedură fiscală, nu se aplică în cazul cererilor de restituire a taxei de poluare întemeiate pe dispozițiile art. 117 alin. (1) lit. d) din același cod.”

2. Data de la care se acordă dobândă la taxele achitate pe Codul fiscal, pe O.U.G. nr. 50/2008, pe Legea nr. 9/2011 în cererile de revizuire formulate în temeiul art. 21 alin. (2) din Legea nr. 554/2004, față de cauza C-565/11, Mariana Irimie (hotărârea din 18 aprilie 2013) CJUE

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 2/2014, Curtea de Apel Iași, 19.06.2014\)](#)

2.1. Soluția

În situația în care prin cererea de chemare în judecată s-a solicitat și plata dobânzii aferente taxelor de restituit, cu indicarea temeiului de drept - art. 124 Cod procedură fiscală - fără a se preciza perioada pentru care se solicită calculul dobânzii, acordând dobânda de la a 46-a zi de la cererea de restituire, conform art. 124 și art. 70 din OG nr. 92/2003, instanța nu a făcut decât să dea curs solicitării exprese a reclamantului, formulată prin cererea de chemare în judecată și nemodificată pe parcursul procesului.

Ca atare, cererea de revizuire prin care se solicită calculul dobânzii de la data plății taxei nu este întemeiată, iar hotărârea CJUE pronunțată în cauza Irimie, invocată de către revizuent, nu poate conduce la admiterea căii extraordinare de atac.

Însă dacă reclamantul, prin cererea de chemare în judecată sau pe parcursul judecății de fond a cerut calcularea dobânzii legale de la data plății taxei sau a cerut doar plata dobânzii legale, fără a indica perioada pentru care solicită calculul acesteia, cererea de revizuire este admisibilă.

2.2. Notă

Prin [decizia nr. 14/2015, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii](#), a admis recursurile în interesul legii formulate de Avocatul Poporului și de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție și a stabilite că:

„- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 3 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 9/2000 privind nivelul dobânzii legale pentru obligațiile bănești, a dispozițiilor art. 1 din Ordonanța Guvernului nr. 13/2011 privind dobânda legală remuneratorie și penalizatoare pentru obligațiile bănești, precum și pentru reglementarea unor măsuri financiar-fiscale în domeniul bancar, a dispozițiilor art. 120 alin. (7) și art. 124 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dobânda care se acordă pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite prin hotărâri judecătorești, este dobânda fiscală prevăzută de dispozițiile art. 124 alin. (1) și alin. (2) din Codul de procedură fiscală, coroborat cu dispozițiile art. 120 alin. (7) din același act normativ;

- în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 994 din Codul civil din anul 1864, ale art. 1.535 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, ale art. 124 alin. (1) și art. 70 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, momentul de la care curge dobânda fiscală pentru sumele încasate cu titlu de taxă de primă înmatriculare, taxă pe poluare și taxă pentru emisii poluante, restituite în temeiul hotărârilor judecătorești, este reprezentat de data plății acestor taxe.”

3. Admisibilitatea acțiunilor introduse după intrarea în vigoare a OG nr. 40/2013 publicată în M. Of. 655 din 31 aug 2015 și a Ordinului nr. 682/1154/2016 din 7 aprilie 2016 pentru aprobarea Procedurii de restituire a sumelor prevăzute la art. 7, 9 și 12 din OUG nr. 9/2013, având ca obiect restituirea taxelor specială pentru autoturisme și autovehicule, taxa pe poluare pentru autovehicule sau taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, introduse direct în instanță

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2016 30.06.2016)

3.1. Soluția

Acțiunile adresate direct instanței, pentru restituirea taxei speciale pentru autoturisme, sunt admisibile atât timp cât prin art. 1 și 2 alin. (1) din OG nr. 40/2015 se prevede că persoanele care au achitat respectiva taxă „pot solicita restituirea acesteia prin cerere adresată organului fiscal competent”.

3.2. Argumente

Chiar dacă prin O.G. nr. 40/2015 este reglementată o procedură administrativă specială, în sensul că organul fiscal emite o decizie, care poate fi contestată de către contribuabil, acțiunea directă în instanță este admisibilă atât din perspectiva dispozițiilor art. 12 din OUG nr. 9/2013, cât și conform aspectelor statuate prin decizia ICCJ nr. 24/2011 dată în recurs în interesul legii, în sensul că acțiunea este admisibilă fără urmarea procedurii de contestare în fața autorității fiscale.

3.3. Notă

Prin decizia nr. 24/2011, Înalta Curtea de Casație și Justiție – Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis recursurile în interesul legii formulate de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Colegiul de conducere al Curții de Apel Iași și Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și a stabilit că:

„1. Acțiunea având ca obiect obligarea instituției prefectului, prin serviciul de specialitate, la înmatricularea autovehiculelor second-hand achiziționate dintr-un alt stat membru al Uniunii Europene, fără plata taxei de poluare prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, aprobată prin Legea nr. 140/2011, și fără parcurgerea procedurii de contestare a obligației fiscale prevăzută de art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, aprobată prin Legea nr. 140/2011, este admisibilă.

2. Procedura de contestare prevăzută la art. 7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008, aprobată prin Legea nr. 140/2011, raportat la art. 205-218 din Codul de procedură

fiscală, nu se aplică în cazul cererilor de restituire a taxei de poluare întemeiate pe dispozițiile art. 117 alin. (1) lit. d) din același cod.”

4. Acțiuni având ca obiect restituirea sumei achitate cu titlu de timbru de mediu după pronunțarea hotărârii din 09.06.2016 a CJUE în cauza Budișan împotriva României C-586/14

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2017-01.04.2017\)](#)

4.1. Soluția

Acțiunile având ca obiect restituirea sumei achitate cu titlu de timbru de mediu după pronunțarea hotărârii din 09.06.2016 a CJUE în cauza Budișan împotriva României C 586/14 sunt admisibile dacă sunt adresate direct instanței de judecată.

4.2. Argumente

Având în vedere aspectele reținute în [decizia în interesul legii nr. 24/14.11.2011 a ICCJ](#), caracterul justificat sau nejustificat al refuzului de restituire a taxei nu este de natură să atragă respingerea ca inadmisibilă a acțiunii.

Nu poate fi ignorat nici faptul că refuzul organelor fiscale de a restitui taxele percepute pentru autovehicule, cel puțin anterior OG nr. 40/2015, nu a fost unul izolat, ci de notorietate, astfel încât respingerea ca inadmisibilă a acțiunii în restituire, adresată direct instanței de judecată, ar fi de natură să pună în discuție însuși dreptul de acces la justiție al contribuabilului. Procedura de restituire prevăzută de OG nr. 40/2015 nu vizează taxele percepute cu titlu de timbru de mediu, ci pe cele din reglementările anterioare, iar în ceea ce privește timbrul de mediu Legea nr. 9/2013 a fost abrogată prin art. 12 din Legea nr. 1/2017.

4.3. Notă

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (1) și (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 52/2017, „(1) Contribuabilii care au achitat taxa specială pentru autoturisme și autovehicule, prevăzută la art. 2141 - 2143 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, taxa pe poluare pentru autovehicule, prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule, aprobată prin Legea nr. 140/2011, taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, prevăzută de Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, cu modificările ulterioare, și timbrul de mediu pentru autovehicule, prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 37/2014, cu modificările și completările ulterioare, și care nu au beneficiat de restituire până la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență pot solicita restituirea acestora, precum și a dobânzilor datorate pentru perioada cuprinsă între data percepției și data restituirii, prin cerere adresată organului fiscal central competent. Nivelul dobânzii este cel prevăzut la art. 174 alin. (5) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare. (2) Dreptul contribuabililor

prevăzuți la alin. (1) de a cere restituirea se naște la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, indiferent de momentul la care s-a perceput taxa, iar prin derogare de la prevederile art. 219 din Legea nr. 207/2015, cu modificările și completările ulterioare, cererile de restituire se depun, sub sancțiunea decăderii, până la data de 31 august 2018.”

Prin Hotărârea din 14 octombrie 2020, pronunțată în cauza C-677/19, SC Valoris SRL c/ Direcției Regionale a Finanțelor Publice Craiova – Administrația Județeană a Finanțelor Publice Vâlcea, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a stabilit:

„Principiul efectivității coroborat cu principiul cooperării loiale trebuie interpretat în sensul că nu se opune ca o reglementare a unui stat membru să stabilească, sub sancțiunea decăderii, un termen pentru introducerea cererilor de restituire a unor taxe considerate incompatibile cu dreptul Uniunii care are o durată de aproximativ un an și care începe să curgă de la intrarea în vigoare a acestei reglementări ce vizează remedierea încălcării dreptului menționat.

Principiul echivalenței coroborat cu principiul cooperării loiale trebuie interpretat în sensul că se opune ca o reglementare a unui stat membru să stabilească, sub sancțiunea decăderii, un termen de aproximativ un an pentru introducerea cererilor de restituire a unor taxe considerate incompatibile cu dreptul Uniunii în condițiile în care un astfel de termen nu a fost prevăzut de acest stat membru în ceea ce privește cererile de restituire similare întemeiate pe o încălcare a dreptului intern.”

- 5. Admisibilitatea acțiunii în restituirea taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei de poluare pentru autovehicule, taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a timbrului de mediu pentru autovehicule, după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017 și a Ordinului nr. 1488/3198/2017 din 12 decembrie 2017 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a OUG nr. 52/2017 publicat în M.Of. nr. 1040 din 29 decembrie 2017*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2018, Curtea de Apel Iași, 30.03.2018\)](#)

5.1. Soluția

Sunt inadmisibile acțiunile formulate direct în instanță, după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017, fără a se fi urmat procedura administrativă prevăzută de acest act normativ.

5.2. Argumente

Ipoteza supusă discuției este cea în care cererea de chemare în judecată este formulată ulterior intrării în vigoare a OUG nr. 52/2017, fără ca reclamații să fi urmat procedura administrativă instituită prin acest act normativ și fără să fi existat un refuz al organului fiscal.

Cum OUG nr. 52/2017 reglementează în detaliu o procedură ce se impune a fi urmată în vederea restituirii taxelor auto – depunerea unei cereri, soluționarea printr-o decizie ce poate fi contestată în instanța de contencios administrativ, accesul la instanță este condiționat de lipsa unui răspuns sau de refuzul explicit exprimat pe cale administrativă.

La nivelul altor curți de apel din țară s-a identificat și opinia potrivit căreia acțiunile formulate direct în instanță pentru restituirea taxelor auto după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017 trebuie respinse ca lipsite de interes, motivat în esență de faptul că prin OUG nr. 52/2017 legiuitorul a recunoscut dreptul contribuabilului la restituirea taxelor auto având în vedere inclusiv jurisprudența CJUE, precum și modalitatea concretă în care trebuie să se facă restituirea.

Astfel fiind, interesul contribuabilului în promovarea acțiunii în justiție nu mai este actual, nu mai există opoziția statului la realizarea dreptului litigios pretins în instanță, iar obținerea unei hotărâri judecătorești nu îi aduce reclamantului nici un folos, atât timp cât orice executare silită cu un astfel de obiect se suspendă de drept în condițiile art. 7 din OUG nr. 52/2017.

O altă opinie identificată are în vedere că OUG nr. 52/2017 prevede posibilitatea, iar nu obligativitatea urmării procedurii administrative, nu prevede expres interdicția contribuabililor de a se adresa instanței de judecată, astfel încât acțiunile cu acest obiect nu pot fi considerate inadmisibile sau lipsite de interes.

5.3. Notă

Problema de drept a fost discutată în cadrul [întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, desfășurată în Craiova în perioada 17 – 18 octombrie 2019 \(problema nr. 12 din minuta întâlnirii\), în cadrul întâlnirii online din 17.12.2020, în contextul pronunțării de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene la data de 14.10.2020 a hotărârii în cauza C-677/19 Valoris \(problema nr. 2 din minuta întâlnirii\) și apoi la întâlnirea din perioada 22-23 aprilie 2021, de la Curtea de Apel Timișoara \(problema nr. 23 din minuta întâlnirii\).](#)

La întâlnirea din 17.12.2020, Curtea de Apel Alba Iulia a propus următoarea soluție: - dreptul contribuabilului/plătitorului de a cere restituirea timbrului de mediu pentru autovehicule, prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, se naște la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire și se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire. În plus, *trebuie să existe o cerere formulată de către contribuabil, adresată organului fiscal anterior sesizării instanței.*

La întâlnirea următoare, de la Curtea de Apel Timișoara, Curțile de Apel Brașov, Craiova, Iași, Oradea, Pitești și Târgu Mureș au fost de acord cu soluția propusă de Curtea de Apel Alba potrivit căreia „*trebuie să existe o cerere formulată de către contribuabil, adresată organului fiscal anterior sesizării instanței*”.

- 6. Modul de soluționare a excepției inadmisibilității acțiunilor privind restituirea taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei de poluare pentru autovehicule, taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a timbrului de mediu pentru autovehicul, după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017, în situația în care instanța este sesizată fără a fi fost urmată procedura prevăzută de această ordonanță sau în ipoteza depunerii unei cereri la administrația financiară cu nerespectarea termenului prevăzut de OUG nr. 52/2017, respectiv după 31 august 2018, iar aceasta respinge cererea ca tardiv formulată***

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele I-II/2020, Curtea de Apel Iași, 26.10.2020\)](#)

6.1. Soluția

Se admite excepția inadmisibilității acțiunilor privind restituirea taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei de poluare pentru autovehicule, taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a timbrului de mediu pentru autovehicul, după intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017, în situația în care instanța este sesizată fără a fi fost urmată procedura prevăzută de această ordonanță sau în ipoteza depunerii unei cereri la administrația financiară cu nerespectarea termenului prevăzut de OUG nr. 52/2017, respectiv după 31 august 2018.

6.2. Argumente

OUG nr. 52/2017 reglementează o procedură specială de soluționare a cererii de restituire și atribuie competență instanței de contencios administrativ doar în ceea ce privește acțiunile îndreptate împotriva deciziilor emise de organul fiscal competent, conform alin. (9) al art. 1, astfel că în ipoteza investiției în mod direct a instanței de contencios, fără a fi formulată o cerere prealabilă de restituire adresată organului fiscal, cererea este inadmisibilă.

În situația în care reclamantul s-a adresat organului fiscal în procedura prevăzută de OUG nr. 52/2017, iar pârâta a respins cererea pentru nerespectarea termenului prevăzut de lege, motivat de faptul că cererea de restituire a fost depusă după data de 31.08.2018, și solicită instanței admiterea cererii de restituire fără a contesta decizia de respingere și, ulterior, decizia emisă în soluționarea contestației prealabile emisă în condițiile art. 207 din Legea nr. 207/2015, cererea trebuie respinsă ca inadmisibilă.

Astfel, parcurgerea procedurii prealabile cu nerespectarea termenelor prevăzute de OUG nr. 52/2017 echivalează cu lipsa parcurgerii procedurii prealabile raportat la dispozițiile art. 1 alin. (2) din OUG nr. 52/2017, care prevede că termenul pentru depunerea unei cereri de restituire este un termen de decădere, și la dispozițiile art. 185 alin. (1) din Codul procedură civilă: „Când un drept procesual trebuie exercitat într-un anumit termen, nerespectarea acestuia atrage decăderea din exercitarea dreptului, în afară de cazul în care legea dispune altfel. Actul de procedură făcut peste termen este lovit de nulitate.”

Așa cum prevăd dispozițiile art. 1 alin. (9) din OUG nr. 52/2017, calea de urmat este cea a contestării deciziei emise în soluționarea contestației, astfel că împotriva deciziei de respingere este obligatorie parcurgerea procedurii prevăzute de art. 207 din Legea nr. 207/2015, nefiind admisibilă sesizarea instanței în mod direct cu o cerere în pretenții.

Reglementarea unei proceduri administrative de restituire a taxei speciale pentru autoturisme și autovehicule, taxei de poluare pentru autovehicule, taxei pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule și a timbrului de mediu pentru autovehicul, prin intrarea în vigoare a OUG nr. 52/2017, nu aduce atingere principiului efectivității.

6.3. Notă

Problema de drept a fost discutată în cadrul [întâlnirii președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, desfășurată în Craiova în perioada 17 – 18 octombrie 2019 \(problema nr. 12 din minuta întâlnirii\), în cadrul întâlnirii online din 17.12.2020, în](#)

[contextul pronunțării de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene la data de 14.10.2020 a hotărârii în cauza C-677/19 Valoris \(problema nr. 2 din minuta întâlnirii\) și apoi la întâlnirea din perioada 22-23 aprilie 2021, de la Curtea de Apel Timișoara \(problema nr. 23 din minuta întâlnirii\).](#)

La întâlnirea din 17.12.2020, Curtea de Apel Alba Iulia a propus următoarea soluție: - dreptul contribuabilului/plătitorului de a cere restituirea timbrului de mediu pentru autovehicule, prevăzut de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule, se naște la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire și se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor celui în care a luat naștere dreptul la restituire. În plus, *trebuie să existe o cerere formulată de către contribuabil, adresată organului fiscal anterior sesizării instanței.*

La întâlnirea următoare, de la Curtea de Apel Timișoara, Curțile de Apel Brașov, Craiova, Iași, Oradea, Pitești și Târgu Mureș au fost de acord cu soluția propusă de Curtea de Apel Alba potrivit căreia „*trebuie să existe o cerere formulată de către contribuabil, adresată organului fiscal anterior sesizării instanței*”.

- 7. Acțiuni având ca obiect anularea deciziei de soluționare a contestației administrative împotriva deciziei de impunere și a deciziei de impunere, formulate de contribuabili persoane fizice, altele decât cele pentru care colectarea veniturilor se face de A.N.A.F. în contradictoriu cu casa de asigurări de sănătate, cu referire la obligația de plată a accesoriilor calculate și percepute pentru venituri realizate din activități independente și care nu și-au declarat de bună voie aceste venituri la casele de asigurări sociale de sănătate în vederea stabilirii obligațiilor fiscale ce le revin sub această formă**

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, pe probleme de practică judiciară neunitară în materie de contencios administrativ și fiscal din 16 decembrie 2015\)](#)

7.1. Soluția

Persoanele care realizează venituri din activități independente au obligația de a comunica aceste venituri către casa de asigurări sociale de sănătate, în vederea emiterii de către aceasta a deciziilor de impunere. Atât timp cât persoanele în cauză nu își îndeplinesc această obligație, nu pot fi exonerate nici de plata accesoriilor calculate la sumele pe care trebuiau să le achite.

Problema în discuție nu mai este de actualitate în privința actelor administrative emise anterior datei de 30.06.2012.

7.2. Argumente

Persoanele care realizează venituri din activități independente au obligația de a comunica aceste venituri către casa de asigurări sociale de sănătate, în vederea emiterii de către aceasta a deciziilor de impunere. Atât timp cât persoanele în cauză nu își îndeplinesc această obligație, nu pot fi exonerate nici de plata accesoriilor calculate la sumele pe care trebuiau să le achite. Contribuția de asigurări sociale de sănătate are natura juridică a impozitelor și taxelor în forma reglementată în Codul fiscal, iar conform art. 23 Cod procedură fiscală: „(1) Dacă legea nu prevede altfel, dreptul de creanță fiscală și obligația fiscală corelativă se nasc în momentul în care, potrivit legii, se constituie baza de impunere care le generează.

(2) Potrivit alin. (1) se naște dreptul organului fiscal de a stabili și a determina obligația fiscală datorată.”

Ca atare, punerea în întârziere a debitorului nu este necesară, ea având loc de drept, iar calculul accesoriilor se face de la momentul la care obligația principală a devenit scadentă.

În același sens sunt edictate și dispozițiile art. 216 din Legea nr. 95/2006, potrivit cărora: „în cazul neachitării la termen, potrivit legii, a contribuțiilor datorate fondului de către persoanele fizice, altele decât cele pentru care colectarea veniturilor se face de ANAF, CNAS, prin casele de asigurări sau persoane fizice ori juridice specializate, procedează la aplicarea normelor de executare silită pentru încasarea sumelor cuvenite bugetului fondului și a majorărilor de executare silită pentru încasarea sumelor cuvenite bugetului fondului și a majorărilor de întârziere în condițiile OUG nr. 92/2003.”

Persoanele care nu comunică veniturile impozabile la organul competent, pentru stabilirea contribuției de asigurări de sănătate, se află în culpă, datorează atât respectiva contribuție, cât și accesoriile calculate la aceasta de la data scadenței creanței, iar stabilirea accesoriilor nu este condiționată de îndeplinirea obligației de informare, din partea casei de asigurări.

Culpa exclusivă aparține persoanei care nu a depus declarația fiscală anuală la casa de asigurări, astfel încât nici casa de asigurări nu își putea îndeplini obligația de informare. De altfel, art. 234 din Legea nr. 95/2006, în forma în vigoare la 4 decembrie 2015, consacră dreptul fiecărui asigurat de a fi informat, cel puțin o dată pe an, prin casele de asigurări, asupra serviciilor de care beneficiază, precum și asupra drepturilor și obligațiilor sale, iar neexecutarea acestui drept nu îi înlătură culpa în ceea ce privește necomunicarea veniturilor și nici nu poate fi apreciată ca argument de drept, pentru a fi exonerat de plata accesoriilor.

În sensul acestei opinii, s-a concluzionat și la [întâlnirea președinților de secții de contencios administrativ și fiscal de la Suceava, din 23 – 24 octombrie 2014 \(pct. 12 din minută\)](#), rămânând însă de discutat dacă, în contextul celor statuate prin [decizia nr. 10/2015 a ICCJ](#) pentru examinarea sesizării formulate de Curtea de Apel Craiova în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea art. 25 din Legea nr. 554/2004, problema competenței casei de asigurări de sănătate de a emite decizii de impunere anterior datei de 30 iunie 2012, mai este de actualitate.

7.3. Notă

Prin [decizia nr. 10 din 11 mai 2015 privind dezlegarea unor chestiuni de drept ce formează obiectul dosarului nr. 427/1/2015, Înalta Curte de Casație și Justiție](#) a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Craiova - Secția contencios administrativ și fiscal, prin încheierea din 11 decembrie 2014, pronunțată în dosarul nr. 7.752/101/2013, și a stabilit că:

„Dispozițiile art. 23 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că hotărârea judecătorească irevocabilă/definitivă prin care s-a anulat în tot sau în parte un act administrativ cu caracter normativ produce efecte și în privința actelor administrative individuale emise în temeiul acestuia care, la data publicării hotărârii judecătorești de anulare, sunt contestate în cauze aflate în curs de soluționare pe rolul instanțelor judecătorești.”

8. Calitatea procesuală pasivă a organului fiscal, în situația în care se solicită restituirea taxelor și impozitelor achitate în temeiul art. 117 din OG nr. 92/2003, în

cazul în care, la data achitării taxelor, contribuabilul avea domiciliul pe raza unui organ fiscal, iar la data introducerii acțiunii domiciliul era pe raza altui organ fiscal.

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate, pe probleme de practică judiciară neunitară în materie de contencios administrativ și fiscal din 16 decembrie 2015)

8.1 Soluția

Taxa în discuție este specială, distinctă de taxele și impozitele la plata cărora sunt obligate persoanele fizice în mod uzual, și fiind calculate și plătite la un anumit organ fiscal, tot acesta trebuie să o și restituie.

8.2 Argumente

Are calitate procesuală pasivă organul fiscal care a încasat taxa. Motivarea acestei opinii este faptul că acesta a calculat și încasat taxa de poluare și, pe cale de consecință, are și competența de a întocmi documentația aferentă restituirii acestei sume, după cum rezultă din art. 2 din Procedura de restituire și de rambursare a sumelor de la buget aprobată prin Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1899/2004.

V. ACHIZIȚII PUBLICE

- 1. Posibilitatea instanței de a constata caracterul abuziv al unei clauze privind termenul de plată, înscrisă într-un contract de achiziție publică încheiat între profesioniști și autoritățile contractante, în temeiul dispozițiilor Legii nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, în contextul în care nu au fost solicitate clarificări, iar clauza menționată în documentația de achiziție nu a fost contestată în procedura de atribuire a contractului de achiziție publică*

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014)

1.1. Soluția

În ceea ce privește aplicarea dispozițiilor Legii nr.72/2013 nu s-a ajuns la un punct de vedere unitar, înclinându-se spre o abordare punctuală a situației de fapt, pentru a nu se da eficiență unei înțelegeri oculte ce ar fi putut interveni între autoritatea contractantă și candidatul a cărui ofertă a fost declarată câștigătoare în considerarea termenului prevăzut pentru executarea obligației de plată a prețului.

2. *Posibilitatea instanței care soluționează cererea de despăgubiri în executarea contractului de achiziție publică, în temeiul art. 286 din OG nr. 34/2006, de a invoca nulitatea contractului de achiziție publică motivat de faptul că este încălcată obligația de a nu diviza contractul de achiziție, prevăzută de art. 23 din OG nr. 34/2006 și obligația de a respecta principiile generale prevăzute de art. 2 din OG nr. 34/2006.*

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014)

2.1. Soluția

Atât timp cât problema eventualei divizări a contractului în mai multe contracte de valoare mai mică nu a fost pusă în discuție, în procedura de atribuire, iar contractul nu a fost atacat în instanță printr-o acțiune specifică în anulare/constatare nulitate, acest aspect nu poate fi invocat de către instanță din oficiu, ca motiv de nulitate, în cadrul unei acțiuni în despăgubiri.

2.2. Argumente

Se impune a fi stabilit dacă interdicția prevăzută pentru autoritatea contractantă de art. 23 din OG nr. 34/2006, în sensul de a nu diviza contractul de achiziție publică în mai multe contracte de valoare mai mică și de a utiliza metode de calcul care să conducă la o subevaluare a valorii estimate în contractul de achiziție publică are valoarea unei nulități absolute, de natură a fi invocată din oficiu de către instanță, într-o acțiune în despăgubiri formulată în derularea contractului.

Art. 23 din OG nr. 34/2006 face parte din Capitolul II – „Reguli comune aplicabile pentru atribuirea contractului de achiziție publică” - Secțiunea 1 „Reguli generale”.

Atât timp cât problema eventualei divizări a contractului în mai multe contracte de valoare mai mică nu a fost pusă în discuție, în procedura de atribuire, iar contractul nu a fost atacat în instanță printr-o acțiune specifică în anulare/constatare nulitate, acest aspect nu poate fi invocat de către instanță din oficiu, ca motiv de nulitate, în cadrul unei acțiuni în despăgubiri.

3. *Acțiuni având ca obiect pretenții – debit și penalități de întârziere, formulate de o societate comercială furnizor de servicii web, în calitate de reclamant, în contradictoriu cu unități administrativ-teritoriale de pe raza județului Iași, în calitate de pârât, întemeiate pe contracte de prestări servicii încheiate în temeiul dispozițiilor OUG nr. 34/2006, cu referire la obligația de plată a penalităților și, în special, la cuantumul acestora, față de specificul comun al situației de fapt, al clauzelor contractuale invocate și prin raportare la incidența art. 4 din Legea nr. 469/2002*

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2016-6 aprilie 2016)

3.1. Soluția

Pretenția reclamantei nu are un fundament contractual, întrucât, chiar dacă părțile au stipulat în art. 5.4. al contractului, plata unor penalități de 1,19% pe zi calendaristică, calculate asupra contravalorii facturii, până la data achitării integrale a debitului, la epoca încheierii convenției era în vigoare Legea nr. 469/2002, care prevedea la art. 4 că totalul penalităților de întârziere în decontare nu poate depăși cuantumul sumei asupra căreia sunt calculate, cu excepția cazului în care prin contract s-a stipulat contrariul.

Abrogarea Legii nr. 469/2002 în luna iulie 2009 nu are influență, atât timp cât părțile nu au modificat explicit clauzele contractului cu scopul de a include și penalitățile de întârziere într-un cuantum mai mare decât al creanței principale. Dacă inițial voința neechivocă a părților a fost de a nu se stabili penalități mai ridicate, schimbarea acestei înțelegeri nu se poate demonstra decât prin prezentarea unui act modificator al contractului, document inexistent în speță.

Se mai are în vedere regula după care principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public, conform art. 8 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, ceea ce impune să fie luată în considerare exclusiv voința părților la momentul încheierii contractului.

3.2. Argumente

Instanțele s-au pronunțat atât asupra cererilor reclamantei societate comercială în contradictoriu cu diferite unități administrativ-teritoriale privind plata debitului reprezentând prețul serviciilor contractate, cât și asupra penalităților solicitate, calculate la aceste debite.

În prima situație s-a constatat existența unei diferențe de soluții, dar care este generată de modalitatea în care părțile au administrat probatoriile, în special de felul în care s-au apărut unitățile administrativ-teritoriale cu privire la susținerea că societatea reclamantă nu și-a îndeplinit obligațiile contractuale, nu a prestat, în timpul derulării contractului, serviciile specifice, nu a emis decât facturi pro forma neaduse la cunoștința părții contractante în sarcina căreia nu s-a născut obligația de plată. Ca atare, soluțiile au putut fi diferite în cauzele în care astfel de apărări s-au formulat și s-a administrat probatoriu complex (înscrieri, expertize cu specialitate informatică).

Cu privire la modalitatea în care pot fi acordate penalitățile de întârziere conform art. 5.4. din contract, acestea se impun a fi plafonate la valoarea debitului, în condițiile în care contractele de prestări servicii au fost încheiate în perioada în care era în vigoare Legea nr. 469/2002 care, prin art. 4, prevedea următoarele: „(1) În contractele încheiate părțile pot prevedea ca, în cazul neîndeplinirii până la scadență sau până la un alt termen convenit a obligațiilor prevăzute la art. 3 alin. (1), debitorii să plătească în afara sumei datorate, penalități pentru fiecare zi de întârziere, începând cu prima zi lucrătoare după data scadență.

(2) În contractele comerciale dintre părțile contractante indiferent de forma în care acestea se încheie, în afara penalităților contractuale prevăzute la alin. (1), pentru compensarea prejudiciului suferit de către creditor ca urmare a îndeplinirii cu întârziere sau a neîndeplinirii obligațiilor asumate de debitor, se pot include și daune-interese pentru neexecutarea totală sau parțială a contractului, sub forma daunelor moratorii sau a celor compensatorii.

(3) Totalul penalităților pentru întârziere în decontare, prevăzute la alin. (1) și (2) nu poate depăși cuantumul sumei asupra căreia sunt calculate, cu excepția cazului în care prin contract s-a stipulat contrariul.”

În contractele de prestări servicii din cauzele deduse judecății, toate în același format și cu clauze identice, nu s-a prevăzut posibilitatea stabilirii unor penalități de întârziere superioare

debitelor, ceea ce conduce la concluzia că voința părților contractante a fost în sensul de a fi calculate penalitățile numai în limita pragului reprezentat de valoarea debitului principal la care se raportează. Pe de altă parte, după data abrogării Legii nr. 469/2002, în anul 2009, părțile nu au modificat clauzele contractului cu privire la penalități, astfel încât, atât timp cât voința inițială a fost de a nu se stabili penalități mai ridicate, schimbarea acestei voințe nu poate fi dovedită decât printr-un act modificator al contractului, neîncheiat în cauze.

Sunt incidente, totodată, având în vedere calitatea uneia dintre părțile contractante – unitate administrativ-teritorială – dispozițiile art. 8 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, care consacră principiul priorității interesului public, din această perspectivă nefiind justificată împovărarea bugetului unității administrativ-teritoriale prin perceperea unor penalități de întârziere mult mai mari decât valoarea debitului.

În ceea ce privește apărarea în sensul că dispozițiile Legii nr. 469/2002 nu sunt aplicabile decât între societățile comerciale, prin decizia nr. 25/19/11/2014 a Curții de Apel Iași, s-a reținut că situației îi sunt aplicabile inclusiv dispozițiile art. 86 din Codul comercial de la 1887, în vigoare la data încheierii contractului, conform căroră: „dacă un act este comercial numai pentru una dintre părți, toți contractanții sunt supuși, în ceea ce privește acest act, legii comerciale, afară de dispozițiile privitoare la persoane chiar a comercianților și de cazurile în care legea ar dispune altfel.” Aceasta în condițiile în care aceste dispoziții nu vin în contradicție cu OUG nr. 34/2006, act normativ care nu stipulează alte reguli în privința cuantumului penalităților de întârziere.

3.3. Notă

Problema de drept a fost discutată la [întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal de la Înalta Curte de Casație și Justiție și curțile de apel, desfășurată în perioada 30-31 mai 2016 la Curtea de Apel Oradea](#) (problema nr. 6, pag. 72 din minuta întâlnirii).

A fost însușită opinia potrivit căreia pentru litigiile privind contractele administrative, art. 8 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004 instituie regula potrivit căreia principiul libertății contractuale este subordonat principiului priorității interesului public, astfel că soluția limitării cuantumului penalităților de întârziere la valoarea debitului principal asigură echilibrul rezonabil între interesul legitim privat al furnizorului serviciului și interesul public al unității administrativ-teritoriale beneficiare.

A fost reținută motivarea suplimentară indicată și în propunerea înaintată de Curtea de Apel Iași, în sensul că limitarea cuantumului penalităților de întârziere la valoarea debitului principal se justifică și după abrogarea dispozițiilor Legii nr. 469/2002 (lege sub imperiul căreia au fost încheiate contractele) în absența unei înțelegeri ulterioare a părților în sensul înlăturării efectelor dispozițiilor din actul normativ menționat, prin stipularea expresă a penalităților într-un quantum mai mare decât cel al creanței principale.

4. Admisibilitatea cererilor formulate în procedura specială a ordonanței de plată în materia creanțelor decurgând din contracte de achiziție publică

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2017, Curtea de Apel Iași, 15.06.2017\)](#)

4.1. Soluția

Se admite excepția de inadmisibilitate a cererilor formulate în procedura specială a ordonanței de plată în materia creanțelor decurgând din contactele de achiziție publică.

4.2. Argumente

Art. 1014 Cod procedură civilă stabilește domeniul de aplicare a ordonanței de plată:

„(1) Prevederile prezentului titlu se aplică creanțelor certe, lichide și exigibile constând în obligații de plată a unor sume de bani care rezultă dintr-un contract civil, inclusiv din cele încheiate între un profesionist și o autoritate contractantă, constat printr-un înscris ori determinate potrivit unui statut, regulament sau altui înscris, însoțit de părți prin semnătură ori în alt mod admis de lege.”

Textul citat se referă în mod neechivoc la contractele civile, astfel încât creanțele izvorâte din contractele de achiziție publică, din orice contracte administrative astfel definite conform art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, nu pot face obiectul ordonanței de plată.

În materia achizițiilor publice, reclamantul nu are de ales între procedura ordonanței de plată prevăzută de art. 1014 – 1023 Cod procedură civilă și cea reglementată de OUG nr. 34/2006 sau Legea nr. 101/2016, acte normative care instituie prevederi cu caracter special în materie.

Ca atare, s-a opinat în sensul celei de-a doua soluții îmbrățișate la nivelul Tribunalului Iași, axată pe două argumente principale:

- caracterul de contract administrativ și nu unul al contractului de achiziție publică;
- caracterul special al normelor din OUG nr. 34/2006 și din Legea nr. 101/2016.

Procedura specială de recuperare rapidă a creanțelor prin ordonanța de plată se aplică exclusiv în privința creanțelor care rezultă dintr-un contract civil și, în consecință, stabilirea caracterului civil al actului este determinantă pentru a se putea apela la acest mijloc procedural, inclusiv în ceea ce privește contractele încheiate între un profesionist și o autoritate contractantă.

Rămâne, însă, în discuție, reglementarea survenită prin Legea nr. 72/2013 privind măsurile pentru combaterea întârzierii în executarea obligațiilor de plată a unor sume de bani rezultând din contracte încheiate între profesioniști și între aceștia și autorități contractante, sub aspectul posibilității aplicării procedurii ordonanței de plată și creanțelor care intră în domeniul de aplicare al Legii nr. 72/2013, cel puțin în ceea ce privește contractele încheiate după intrarea în vigoare a legii. Cu toate acestea, este de observat că, după intrarea în vigoare a Legii nr. 101/2016 se instituie o nouă procedură în materia achizițiilor publice, cu caracter special față de Legea nr. 72/2013.

5. Achiziții publice: calitatea procesuală activă în plângerile împotriva deciziei CNSC și dreptul de acces la instanță

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2017, Curtea de Apel Iași, 15.06.2017\)](#)

5.1. Soluția

La nivelul Curții de Apel Iași au fost identificate puține dosare; într-un caz s-a pus în discuție sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a art. 29, iar la termenul de judecată acordat s-a renunțat la judecată. S-a concluzionat că principalul lucru care a determinat intrarea în vigoare și modificarea textelor cu privire la remedii este tocmai celeritatea procedurii în materie de achiziție publică.

5.2. Notă

În forma inițială, dispozițiile art. 29 din Legea nr. 101/2016 prevedeau că deciziile Consiliului privind soluționarea contestației pot fi atacate de către oricare dintre părțile cauzei, cu plângere la instanța de judecată competentă, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie, în termen de 10 zile de la comunicare, iar în calea de atac a plângerii nu se poate schimba cadrul procesual stabilit în fața Consiliului. De asemenea, se prevedea că nu se pot schimba calitatea părților, cauza sau obiectul contestației și nici nu se pot formula pretenții noi.

În forma actuală, art. 29 stabilește că:

„Deciziile Consiliului privind soluționarea contestației pot fi atacate de către autoritatea contractantă și/sau de către orice persoană vătămată de măsurile dispuse de Consiliu cu plângere la instanța de judecată competentă, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.”

VI. PROBLEME DE PROCEDURĂ CIVILĂ INCIDENTE ÎN MATERIA CONTENCIOSULUI ADMINISTRATIV ȘI FISCAL

1. *Posibilitatea instanței de a obliga petentul/apelantul la plata cheltuielilor judiciare către stat, în contextul modificării conținutului art. 36 din OG nr. 2/2001, modificare operată de art. 53 din OUG nr. 80/2013*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

1.1. Soluția

Art. 53 din O.U.G. nr. 80/2013 modifică întregul conținut al art. 36 din O.G. nr. 2/2001. În aceste condiții, se impune recuperarea cheltuielilor judiciare în cazul respingerii plângerii.

1.2. Argumente

Potrivit art. 53 din O.U.G. nr. 80/2013 s-a modificat art. 36 din O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, astfel: „Pentru plângerea împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, pentru recursul formulat împotriva hotărârii judecătorești prin care s-a soluționat plângerea, precum și pentru orice alte cereri incidente se percep taxele judiciare de timbru prevăzute de lege.” Prin introducerea obligației de plată a taxei judiciare de timbru se înlocuiește dispoziția de obligare a petentului a cărui plângere a fost respinsă la plata cheltuielilor judiciare către stat.

Dispozițiile art. 53 din OUG nr. 80/2013 modifică întreg conținutul art. 36 din OG nr. 2/2001, alineatul 2 al acestui din urmă articol nemairegăsindu-se și nemaifiind aplicabil.

Rațiunea pentru care, anterior modificării prin art. 53 din O.U.G. nr. 80/2013 a textului art. 36 din O.G. nr. 2/2001, se prevedea la alin. (2) al art. 36 că „în cazul în care plângerea a fost respinsă, petentul va fi obligat la cheltuieli judiciare către stat” constă tocmai în faptul că plângerile contravenționale erau scutite de plata taxei judiciare de timbru, impunându-se recuperarea cheltuielilor judiciare în cazul respingerii plângerii.

2. *Calea de atac împotriva hotărârii prin care a fost soluționată cererea de emiteră a unei ordonanțe președințiale, pronunțată în materia contenciosului administrativ*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 1/2014, Curtea de Apel Iași, 3 aprilie 2014\).](#)

2.1. Soluția

Deși procedura reglementată de art. 996 și urm. din noul Cod de procedură civilă nu este compatibilă, în principiu, cu specificul raporturilor de putere din autoritățile publice, pe de o parte, și persoanele vătămate în drepturile sau interesele lor legitime, pe de altă parte, în ipoteza în care reclamantul stăruie ca cererea sa să fie soluționată în conformitate cu procedura menționată, în cauză trebuie să se facă aplicațiunea deplină a procedurii ordonanței președințiale, astfel cum este ea reglementată de art. 996 - 1001 Cod procedură civilă, și nu a regulilor instituite prin Legea nr. 554/2004, nefiind posibil un mixaj între cele două proceduri, care au naturi diferite și sunt supuse unor reglementări distincte.

2.2. Argumente

Indiferent de aprecierea asupra caracterului admisibil sau inadmisibil al ordonanței președințiale în materia contenciosului administrativ, în Legea nr. 544/2004 nu există dispoziții derogatorii de la procedura specială reglementată în condițiile art. 996 - 1001 Cod procedură civilă în privința căii de atac, aceasta fiind apelul în termen de 5 zile de la pronunțare sau de la comunicarea hotărârii, în funcție de dispoziția instanței privind citarea sau necitarea părților.

Dispozițiile art. 7 alin. (3) din Legea nr. 76/2012 urmăresc corelarea legislației anterioare noului Cod de procedură civilă cu prevederile din noua reglementare, însă nu pot fi interpretate în sensul că instituie recursul ca singură cale de atac în materia contenciosului administrativ, indiferent de procedură.

3. *Procedura scrisă prealabilă în apel. Limitele regularizării, sancțiunile aplicabile, cu referire la dispozițiile art. 470 Cod procedură civilă*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

Având în vedere sancțiunile prevăzute în art. 470 alin. (3) Cod procedură civilă, normă specială față de judecata în primă instanță, care este sancțiunea, în lipsa unei trimiteri la

prevederile art. 200 Cod procedură civilă, în cazul în care cererea de apel nu cuprinde mențiunile prevăzute la art. 470 alin. (1) lit. a): numele și prenumele, codul numeric personal, domiciliul sau reședința părților ori, pentru persoanele juridice, denumirea și sediul lor, precum și după caz, codul unic de înregistrare sau codul de identificare fiscală, numărul de înmatriculare în registrul comerțului ori de înscriere în registrul persoanelor juridice și contul bancar. Dacă apelantul locuiește în străinătate, va arăta și domiciliul ales în România, unde urmează să i se facă toate comunicările privind procesul?

3.1. Soluția

În chestiunea măsurilor de luat în cazul constatării netimbrării acțiunii în faza regularizării acesteia, timbrajul poate fi complinit la primul termen de judecată.

3.2. Argumente

Art. 470 alin. (1) lit. a)-e) Cod procedură civilă prevede ce trebuie să cuprindă cererea de apel, iar la alin. (3) din același text se menționează că cerințele de la alin. (1) lit. b) [hotărârea ce se atacă] și e) [sentința] și cea de la alin. (2) ind. 1 [dovada achitării taxei de timbru] sunt prevăzute sub sancțiunea nulității, iar cele de la alin. (1) lit. c) [motivele de fapt și de drept] și de la de la lit. d) [probele în motivarea apelului] sub sancțiunea decăderii.

Prin teza a II-a a alin. (3) se stabilește posibilitatea complinirii lipsei semnăturii în condițiile art. 196 alin. (2) și a taxei de timbru până la primul termen de judecată.

Cum nu există o trimitere expresă la prevederile art. 200 Cod procedură civilă, lipsa mențiunilor prevăzute la art. 470 alin. (1) lit. a) nu poate fi sancționată cu nulitatea sau cu decăderea.

Potrivit dispozițiilor art. 470 alin. (3) Cod procedură civilă, lipsa dovezii achitării taxei de timbru poate fi complinită până la primul termen de judecată la care partea a fost legal citată.

În procedura scrisă se solicită acoperirea tuturor lipsurilor cererii, inclusiv depunerea dovezii privind taxa de timbru, se comunică cererea și întâmpinarea, iar la termenul acordat în ședință publică se pun în discuție lipsurile sesizate, în măsura în care acestea mai subzistă.

Dacă în cazul neachitării taxei de timbru nu se mai realizează procedura scrisă, se poate ivi situația ca timbrajul să fie complinit la primul termen și toate actele ce se efectuează în procedura scrisă (comunicare cerere, depunere întâmpinare) să fie translate în ședința publică.

4. Soluționarea cererii de acordare a facilităților la plata taxei judiciare de timbru.

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

În cazul în care instanța respinge ca tardivă cererea de acordare a facilităților de la plata taxei judiciare de timbru, iar - în cadrul soluționării cererii de reexaminare - judecătorul constată că cererea nu a fost tardiv formulată, va trimite înapoi cererea de acordare a facilităților de la plata taxei judiciare de timbru la completul pe rolul căruia a fost repartizată cauza sau o soluționează completul desemnat pentru soluționarea cererii de reexaminare?

4.1. Soluția

Dispozițiile art. 200 alin. (7) și cele ale art. 480 alin. (3) Cod procedură civilă sunt de strictă interpretare și nu pot fi aplicate în situația expusă, completul investit cu soluționarea cererii de reexaminare neputând trimite cererea de acordare facilitate taxă timbru completului inițial investit, în cazul în care constată că acesta a respins în mod netemeinic cererea ca tardiv formulată.

4.2. Argumente

Potrivit dispozițiilor art. 43 din OUG nr. 80/2013: „(1) Cererea pentru acordarea facilităților la plata taxei judiciare de timbru se poate formula prin cererea de chemare în judecată sau în condițiile art. 33 alin. (2) [în procedura scrisă] ori art. 36 [în cazul în care, în cursul procesului, apar elemente care determină o valoare mai mare a obiectului cererii].”

Conform acestor dispoziții legale, coroborate cu dispozițiile art. 12 din OUG nr. 51/2008, nu se identifică situații de tardivitate a cererii de acordare a facilității la plata taxei judiciare de timbru.

Cât privește dispozițiile art. 200 alin. (7) Cod procedură civilă și cele ale art. 480 alin. (3) Cod procedură civilă, acestea reglementează alte situații decât cea pusă în discuție și nu au aplicabilitate.

Astfel, art. 200 alin. (7) Cod procedură civilă reglementează situația admiterii cererii de reexaminare conform alin. (4) (inclusiv încheierea de anulare a acțiunii ca netimbrată), iar art. 480 alin. (3) reglementează strict soluțiile pe care le pronunță instanța de apel, neputând fi extrapolate la cazul respingerii cererii de acordare a facilităților la plata taxei de timbru.

Împotriva încheierii prin care se soluționează cererea de acordare a facilităților la plata taxei judiciare de timbru se poate formula cerere de reexaminare, în termen de 5 zile de la comunicare, cerere asupra căreia instanța (alt complet) se pronunță în camera de consiliu prin încheiere irevocabilă, fără a putea retrimite cererea la completul inițial investit.

5. Procedura renunțării la judecată în faza verificării și regularizării cererii. Posibilitatea instanței de a luat act de renunțarea la judecată, în condițiile în care cererea nu îndeplinește cerințele prevăzute de art. 194-197 Cod procedură civilă

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

5.1. Soluția

Verificarea îndeplinirii condițiilor și, dacă este cazul, pronunțarea încheierii de anulare a cererii primează față de pronunțarea unei hotărâri prin care instanța să ia act de renunțarea la judecată.

5.2. Argumente

Cererea de chemare în judecată, ca formă de manifestare a acțiunii civile, reprezintă actul de procedură prin care se declanșează procesul civil.

Art. 194 Cod procedură civilă constituie dreptul comun în ceea ce privește conținutul cererii de chemare în judecată, iar sancțiunile ce survin ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor

puse în vedere părții în cadrul procedurii de verificare și regularizare a cererii au caracter prioritar față de renunțarea la judecată.

Este adevărat că, potrivit art. 406 Cod procedură civilă, reclamantul poate să renunțe oricând la judecată, însă în cadrul unui proces legal declanșat din punct de vedere formal.

6. Posibilitatea petentului/apelantului de a solicita instanței o copie a cd- ului depus de organul constatator, cu imaginile stocate în momentul săvârșirii faptei contravenționale. Cuantumul taxei de timbru datorate

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

6.1. Soluția

Cererea petentului/apelantului de a solicita instanței o copie a CD-ului depus de organul constatator ca dovadă a săvârșirii faptei este admisibilă, fără plata vreunei taxe de timbru.

6.2. Argumente

Cererile având un astfel de obiect sunt admisibile, prin raportare la dreptul părții de a lua cunoștință de toate probele administrate în fața instanței de judecată.

În ceea ce privește cuantumul taxei de timbru datorate, s-a considerat că astfel de cereri nu pot fi supuse timbrajului, în lipsa unei dispoziții exprese în OUG nr. 80/2013.

7. Temeinicia cererii de abținere a judecătorului, întemeiată pe dispozițiile art. 41 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă, în cazul în care acesta a pronunțat o hotărâre prin care a soluționat o excepție procesuală

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor, în materie de contencios administrativ și fiscal, pe probleme de practică judiciară neunitară din 3 aprilie 2015\)](#)

7.1. Soluția

Noul Cod de procedură civilă nu distinge dacă prima instanță s-a pronunțat pe fondul cauzei sau ca urmare a admiterii unei excepții. În practică, s-a apreciat însă că trebuie analizat, în funcție de situația particulară a fiecărui caz, dacă judecătorul fondului se găsește în această situație de incompatibilitate.

7.2. Argumente

Atât timp cât art. 41 alin. (1) din noul Cod de procedură civilă prevede o incompatibilitate absolută pentru judecătorul ce a pronunțat o hotărâre prin care a soluționat cauza, acesta devine incompatibil în cazul trimiterii cauzei spre rejudecare, indiferent dacă în rejudecare va mai trebui sau nu discutată și soluționată excepția procesuală respectivă.

În practică, s-a apreciat însă că trebuie analizat, în funcție de situația particulară a fiecărui caz, dacă judecătorul fondului se găsește în această situație de incompatibilitate.

8. Anulare act administrativ. Proceduri speciale. Calitatea terțului de a formula contestație

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2017-15.06.2017)

Acțiune în anulare dispoziție obligatorie emisă de organul de inspecție economico-financiară competent în baza fostei OUG nr. 94/2011 prin care se dispun măsuri de anulare act emis de Curtea de Conturi, prin care se dispun anumite măsuri, acțiune formulată de un terț la care se referă măsurile respective (ex. societăți cu care debitorul are încheiate contracte de achiziție, salariații debitorului dacă măsurile privesc salariile necuvenite de recuperat, etc.).

8.1. Soluția

Soluția este de respingere a oricărei cereri ca inadmisibilă, chiar și a unei cereri de intervenție formulate de o persoană fizică în interes propriu sau în interes accesoriu.

8.2. Argumente

Terțul nu are calitatea de a formula contestație, întrucât raportul juridic se naște între organul de control și instituția controlată și privește măsurile pe care este obligată să le ia autoritatea controlată. Terțul își poate formula apărările în eventualele litigii care s-ar naște între el și autoritatea controlată, ca urmare a punerii în executare a actului de control. Rațiunea este aceea că, atât timp cât actul de control nu este contestat de instituția supusă controlului, devine definitiv și obligatoriu față de aceasta, iar o posibilitate de anulare la solicitarea unui terț ar determina eludarea dispozițiilor privind contestarea în termen a unui act administrativ/administrativ fiscal. În acest sens este [decizia nr. 526/2015 a Î.C.C.J.](#)

Opinia constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție este de respingere a oricărei cereri ca inadmisibilă, chiar și a unei cereri de intervenție formulate de o persoană fizică în interes propriu sau în interes accesoriu, care ar putea fi vătămată de actul Curții de Conturi, întrucât se merge pe ideea că actul de control al Curții de Conturi este un act care vizează strict autoritatea verificată.

9. Acțiuni având ca obiect anulare autorizație de construire formulată de persoane fizice, vecini limitrofi sau cel puțin care locuiesc în apropiere cu imobilul pentru care a fost emisă autorizația de construcție – soluții date excepției lipsei de interes, invocată de pârâțul emitent al actului administrativ contestat

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2018, Curtea de Apel Iași, 27.06.2018)

9.1. Soluția

Existența unei vătămări aduse unui drept sau interes legitim se constituie într-o problemă de fond și se stabilește prin analiza probatoriului administrat, astfel încât se impune o distincție între interesul legitim reglementat de dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. o din Legea nr. 554/2004 și noțiunea de interes, ca legitimitate, în sens larg.

Soluționarea excepției lipsei de interes se impune, însă, a fi făcută în înțelesul său de condiție de exercițiu a acțiunii în contencios administrativ.

Caracterul actual al interesului în formularea acțiunii nu este înlăturat de faptul că încălcarea dreptului subiectiv nu s-a produs efectiv prin needificarea construcției, ci trebuie examinat în urma unei analize a consecințelor ce s-ar putea produce, scopul acțiunii în justiției fiind și unul preventiv.

Ca atare, pot fi identificate o multitudine de situații care să justifice interesul real în promovarea acțiunii având ca obiect anularea autorizației de construire, precum: nerespectarea procedurilor civile privind distanța, dreptul de însorire, nerespectarea procedurii de emitere a autorizației, nerespectarea dispozițiilor imperative privind acordul vecinilor, motive privind compatibilitatea construcției cu funcția dominantă a zonei, armonizarea din punct de vedere arhitectural cu construcțiile deja edificate etc.

Prin urmare, necesitatea este aceea de a preveni anumite încălcări, interesul în formularea acțiunii urmând a fi examinat și dovedit în funcție de particularitățile fiecărei situații.

9.2. Argumente

Conform art. 1 alin. (1) din Legea nr. 554/2004: „Orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, pentru anularea actului, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim și repararea pagubei ce i-a fost cauzată. Interesul legitim poate fi atât privat, cât și public.”

Conform alin. (2) al aceluiași text: „Se poate adresa instanței de contencios administrativ și persoana vătămată într-un drept al său sau într-un interes legitim printr-un act administrativ cu caracter individual, adresat altui subiect de drept.”

Conform dispozițiilor art. 43 ind. 2 alin. (1) din Legea nr. 50/1991: „Orice persoană interesată, care se consideră vătămată într-un drept al său ori într-un interes legitim, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente, potrivit legii, pentru a ataca autorizația de construire sau actul de respingere a cererii pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții, după caz, emise de autoritatea administrației publice locale competentă pentru investițiile prevăzute la art. 43 ind. 1 alin. (1).”

Din cuprinsul textelor de lege citate rezultă că existența unei vătămări aduse unui drept sau interes legitim se constituie într-o problemă de fond și se stabilește prin analiza probatoriului administrat, astfel încât se impune o distincție între interesul legitim reglementat de dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) lit. o) din Legea nr. 554/2004 și noțiunea de interes, ca legitimitate, în sens larg.

Soluționarea excepției lipsei de interes, invocată în cauzele arătate, se impune însă a fi făcută în înțelesul său de condiție de exercițiu a acțiunii în contencios administrativ.

Atât timp cât reclamantii, în acțiunea având ca obiect anularea autorizației de construire, invocă încălcarea unor drepturi subiective (dreptul la viață, dreptul la un mediu sănătos etc.), chiar dacă acestea nu au fost încă efectiv încălcate prin edificarea construcțiilor, excepția lipsei de interes nu este fondată. Cu titlu de exemplu, nu se justifică admiterea excepției lipsei de interes pentru motivul că dreptul la însorire nu a fost încălcat, această încălcare producându-se eventual după ridicarea construcției, scopul urmărit fiind acela de a preveni crearea unei situații de încălcare prin examinarea motivelor de anulare a autorizației.

10. Natura juridică a termenului de 15 zile de formulare a plângerii contravenționale prevăzute de art. 31 alin. (1) din OG nr. 2/2001, termen de decădere de drept procesual (aplicabil fiind art. 185 Cod procedură civilă) sau de decădere de drept substanțial (aplicabil fiind art. 2545 și urm. Cod procedură civilă), cu posibilitatea de a fi aplicabile dispozițiile privind întreruperea termenului de decădere prevăzut de art. 2548 alin. (3) Cod procedură civilă

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2016-6 aprilie 2016)

10.1. Soluția

Termenul de 15 zile prevăzut de art. 31 alin. (1) din OG nr. 2/2001 este termen de decădere procedural.

10.2. Argumente

Termenul de 15 zile prevăzut de OG nr. 2/2001 prin art. 31 alin. (1) este un termen de decădere de ordin procedural, definit ca intervalul de timp în care poate fi îndeplinit un act de procedură. Acest tip de termen imperativ și de decădere, poate fi întrerupt conform dispozițiilor Codului de procedură civilă sau poate opera repunerea în termen conform aceluiași Cod, prevederile art. 2548 Cod civil neputând fi aplicate decât termenelor de decădere reglementate de Codul civil.

Termenul de 15 zile prevăzut de art. 31 alin. (1) din O.G. nr. 2/2001 nu întrunește exigențele art. 2545 Cod civil, întrucât nu este stabilit de lege ca termen de decădere și nici nu este determinat prin voința părților, iar efectul nerespectării lui nu constă în pierderea dreptului de acces la instanță.

Nerespectarea termenului pentru formularea plângerii împotriva procesului-verbal de constatare a contravenției nu conduce la pierderea unui drept substanțial, ci la pierderea dreptului de acces la instanță. Ca atare, dispozițiile art. 2548 alin. (3) Cod civil referitoare la termenele de decădere de drept material, care presupun și o exercitare a unei acțiuni în justiție, nu sunt aplicabile.

11. Lipsa necesității atașării ulterioare la dosar a exemplarului cererii de chemare în judecată conținând semnătura în original a reclamantului sau, după caz, a aplicării ulterioare a semnăturii pe cererea de chemare în judecată, în ipoteza în care aceasta a fost înaintată instanței, scanată, prin aplicația de încărcare documente creată și utilizată de instanța respectivă

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2022, Curtea de Apel Iași, 15.06.2022)

11.1. Soluția

Cererea de chemare în judecată adresată instanței trebuie să conțină fie semnătura olografă, fie semnătura electronică a părții; lipsa semnăturii originale poate fi complinită fie în

procedura prealabilă, fie la primul termen de judecată sau în cursul judecății în fața primei instanțe, în condițiile prevăzute de dispozițiile Codului de procedură civilă.

11.2. Argumente

Orice cerere adresată instanței de judecată trebuie să îndeplinească cerințele de formă prevăzute de lege.

Potrivit dispozițiilor art. 148 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, denumit „forma cererilor”, cererile adresate, personal sau prin reprezentant, instanțelor judecătorești sunt formulate în scris și conțin, printre altele, semnătura, însă pot fi formulate și prin înscris în formă electronică, dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege. Sintagma „dacă sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege” se referă la forma electronică a înscrisului. În acest sens sunt și prevederile art. 267 potrivit cu care înscrisurile făcute în formă electronică sunt supuse dispozițiilor legii speciale.

Regimul juridic al înscrisurilor în formă electronică este stabilit în Legea nr. 455/2001 privind semnătura electronică. În conformitate cu prevederile art. 5 din actul normativ menționat, înscrisul în formă electronică, căruia i s-a încorporat, atașat sau i s-a asociat logic o semnătură electronică extinsă, bazată pe un certificat calificat nesuspendat sau nerevocat la momentul respectiv și generată cu ajutorul unui dispozitiv securizat de creare a semnăturii electronice, este asimilat, în ceea ce privește condițiile și efectele sale, cu înscrisul sub semnătură privată.

Din dispozițiile art. 148 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă rezultă că în cazul cererilor adresate instanței de judecată este necesară fie îndeplinirea cerinței semnăturii olografe, fie a semnăturii electronice.

Soluția legislativă actuală, prevăzută expres și explicit, instituie un regim juridic special din punct de vedere formal care impune, pentru validitatea cererii, cerința semnăturii olografe ori electronice. Cât timp aceste norme juridice sunt în vigoare, dispozițiile art. 266, art. 282 – art. 284 din Codul de procedură civilă referitoare la înscrisurile pe suport informatic nu pot fi luate în considerare în conturarea regimului juridic al actelor de procedură vizate de art. 148 din Cod.

Dispozițiile art. 149 alin. (4), potrivit cărora „În cazul în care cererea a fost comunicată, potrivit legii, prin fax sau prin poștă electronică, greșierul de ședință este ținut să întocmească din oficiu copii de pe cerere, pe cheltuiala părții care avea această obligație.”, precum și cele de la art. 199 privind înregistrarea și darea de dată certă nu au semnificația faptului că cererea nu trebuie să conțină semnătura olografă ori în formă electronică, ci instituie obligații pentru personalul instanței în vederea stabilirii aleatorii a completului de judecată, verificării și regularizării cererii.

Trebuie însă remarcat că lipsa semnăturii originale poate fi complinită fie în procedura prealabilă, fie la primul termen de judecată sau în cursul judecății în fața primei instanțe, în condițiile prevăzute de dispozițiile Codului de procedură civilă (art. 196 alin. 2).

Această opinie are în vedere și soluția agreată la Întâlnirea președinților secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel - Timișoara, 5-6 martie 2020 și argumentul că cerința prescrisă de art. 194 lit. f) Cod procedură civilă impune aplicarea unei semnături în original, nefiind menționată posibilitatea unei reproduceri de semnătură prin fotocopiere/scanare. Cu aceeași ocazie, la întâlnirea menționată, s-a consemnat că art. 292 alin. (2) Cod procedură civilă nu este aplicabil actului de procedură reprezentat de cererea de chemare în judecată, ci exclusiv înscrisurilor probatorii, pentru acestea din urmă fiind prevăzută formalitatea conformării cu originalul a copiei înscrisului probatoriu, obligație ce nu este

reglementată și în privința cererii de chemare în judecată. Posibilitatea reglementată de lege de transmitere a actului de procedură prin intermediul faxului sau email-ului nu impiedică asupra obligației reclamantului de a semna în original cererea astfel transmisă.

11.3. Note

La [întâlnirea președintilor secțiilor civile ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel - Timișoara, 5-6 martie 2020](#) s-a pus în discuție lipsa necesității atașării ulterioare la dosar a exemplarului cererii de chemare în judecată conținând semnătura în original a reclamantului sau, după caz, a aplicării ulterioare a semnăturii pe cererea de chemare în judecată, în ipoteza în care aceasta a fost expediată instanței prin fax sau e-mail, participanții la întâlnire opinând în sensul că se impune atașarea ulterioară la dosar a exemplarului cererii de chemare în judecată conținând semnătura în original a reclamantului sau, după caz, aplicarea ulterioară a semnăturii în original pe cererea de chemare în judecată, în ipoteza în care aceasta a fost expediată instanței prin fax sau e-mail.

Potrivit dispozițiilor art. 4 alin. (2) din Legea nr. 220 din 15 iulie 2022 privind valorificarea adaptată a unor măsuri dovedite benefice pentru instituțiile din domeniul justiției instituite pe perioada stării de alertă declarate în vederea prevenirii și combaterii efectelor pandemiei de COVID-19, „(2) Când este posibil, cererile de chemare în judecată, căile de atac, precum și orice alte acte de procedură adresate instanței, pentru care legea prevede condiția formei scrise și care nu se depun direct în ședință, se transmit prin mijloace electronice.”

Art. 20 din același act normativ prevede că dispozițiile art. 1-10 și 13-19 se aplică pentru o durată de un an de la data intrării în vigoare legii.

12. Consiliul local. Reprezentarea acestuia în justiție

([Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2024, Curtea de Apel Iași, 28.03.2024](#))

12.1. Soluțiile și argumentele pentru fiecare punct al problemei de drept

a. Poate hotărî consiliul local printr-o hotărâre să împuternicească primarul să îl reprezinte în justiție?

Cu majoritate de voturi, s-a hotărât că poate fi mandatat primarul de către consiliul local, printr-o hotărâre, să îl reprezinte în justiție.

► **Argumente:**

Prin [Decizia nr. 12/2015 a Înaltei Curți de Casație și Justiție – Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept](#) s-a statuat că: „În condițiile Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, unitatea administrativ-teritorială, prin autoritatea sa executivă, respectiv primarul, nu are dreptul de a ataca în fața instanței de contencios administrativ hotărârile adoptate de autoritatea sa deliberativă, respectiv consiliul local sau, după caz, Consiliul General al Municipiului București.”

În considerentele acestei decizii au fost subliniate însă principiile care guvernează activitatea consiliului local și cea a primarului, edificatoare fiind para. 51-53, citate în cele ce succed:

„51. Sistemul de organizare și funcționare a administrației publice locale, astfel cum este stabilit legislativ, presupune exercițiul concertat, real și efectiv al competențelor partajate ce revin autorității deliberative și autorității executive în scopul satisfacerii optime și efective a nevoilor comunității locale, fiind de neconceput un conflict între cele două autorități din cadrul aceleiași unități administrativ-teritoriale.

52. Atribuțiile primarului prevăzute de art. 63 din Legea nr. 215/2001 conferă autorității executive toate pârghiile și inițiativele necesare în vederea satisfacerii nevoilor comunitare, în timp ce atribuțiile consiliului local reglementate de art. 36 din Legea nr. 215/2001 conferă autorității deliberative dreptul de inițiativă și de a hotărî, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

53. Atribuțiile partajate conferite autorității deliberative și autorității executive se prezumă a fi exercitate deopotrivă în scopul satisfacerii nevoilor comunitare, în numele, în interesul și pentru unitatea administrativ-teritorială.”

Raționamentul Înaltei Curți de Casație și Justiție este de actualitate, în condițiile unei identități de reglementare a atribuțiilor celor două autorități ale administrației locale sub imperiul OUG nr. 57/2019 cu cele din Legea nr. 215/2001, ce au făcut obiectul interpretării.

Rezultă, așadar, că primarul și consiliul local exercită concertat competențele partajate ce le revin potrivit legii, într-un unic scop, cel al satisfacerii optime și efective a nevoilor comunității locale, aceasta fiind premisa posibilității acordării unui mandat de către consiliul local primarului pentru reprezentarea sa în justiție.

b. Dacă da, împuternicirea de reprezentare trebuie să fie ad litem? Ce înseamnă o procură ad litem – un mandat dat pentru fiecare dosar în parte sau un mandat dat în condiții neechivoce de reprezentare în justiție, care să arate care sunt limitele reprezentării: situații posibile de litigii, acte de procedură de îndeplinit: formulare cerere de chemare în judecată, căi de atac, apărări etc.?

Cu majoritate de voturi, s-a hotărât că împuternicirea de reprezentare trebuie să fie ad litem, respectiv mandatul dat primarului să fie cât mai caracterizat, de natură a permite stabilirea limitelor acestuia.

► Argumente:

Un mandat general dat pentru orice litigii este, de bună seamă, nul, însă este rolul instanței să verifice în concret, în fiecare dosar în parte, dacă din hotărârea de consiliu local transpare în mod clar și neechivoc intenția acestuia de a-l desemna pe primar ca reprezentant.

Fiind în ipoteza unei hotărâri de consiliu local, un act administrativ al autorității deliberative colegiale, prin care este mandatat ca reprezentant în justiție primarul, enumerarea cât mai concretă a tipurilor de litigii, a situațiilor juridice acoperite de acel mandat este de natură să confere valabilitate acestui mandat convențional, în sensul de a transparența intenția consiliului local de a mandata primarul pentru reprezentare în justiție și de a oferi o garanție corespunzătoare a reprezentării reale a intereselor autorității locale deliberative.

c. Mandatul de reprezentare este unul intuitu personae, în sensul că trebuie considerat mandatar primarul în funcție la data adoptării hotărârii de consiliu local? Dacă la data litigiului un alt primar este în funcție, hotărârea de consiliu local mai produce efecte sau este caducă? Deopotrivă, dacă la data litigiului un alt consiliu local este în exercitarea mandatului, mandatul dat de vechiul consiliu local aceluiași primar/altui primar mai este valabil sau este caduc?

Cu majoritate de voturi, s-a hotărât că mandatul de reprezentare este unul intuitu personae, în sensul că trebuie considerat mandatar primarul în funcție la data adoptării hotărârii de consiliu local.

► **Argumente:**

Consiliul local acordă încrederea sa respectivului primar, ca mandatar. Astfel, o hotărâre de consiliu local de mandatare a primarului ca reprezentant în justiție, în situațiile stabilite de consiliul local, nu poate produce efecte dincolo de mandatul consiliului local mandant și/sau al primarului mandatar.

d. Poate fi consilierul juridic din aparatul de specialitate al primarului considerat ca reprezentant, în baza legii, atât al primarului, cât și al consiliului local?

Cu unanimitate de voturi, s-a hotărât că un consilier juridic din aparatul de specialitate al primarului nu poate fi considerat ca reprezentant, în baza legii, atât al primarului, cât și al consiliului local.

Cu unanimitate de voturi, s-a hotărât că un consiliu local poate mandata expres, printr-o procură ad litem, atât primarul, cât și consilierul juridic din aparatul de specialitate al primarului sau doar pe unul dintre aceștia pentru a reprezenta interesele consiliului local în justiție.

► **Argumente:**

Textul art. 109 alin. 3 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, potrivit căruia consilierul juridic din cadrul aparatului de specialitate poate exercita, în numele primarului, atribuția de reprezentare în justiție a unității administrativ-teritoriale, nu reglementează, în privința consilierului juridic, un caz de reprezentare legală a primarului, ci tot un caz de reprezentare convențională, decisă de primar.

Totodată, o reprezentare procesuală legală este întotdeauna reglementată prin norme imperative, astfel încât o extindere a atribuțiilor date prin lege consilierului juridic din aparatul de specialitate al primarului în ceea ce privește consiliul local nu poate opera în lipsa unei prevederi exprese în acest sens.

Cât privește posibilitatea mandatării convenționale a consilierului juridic din aparatul de specialitate al primarului pentru a reprezenta interesele consiliului local în justiție, argumentele sunt cele prezentate la problema de la pct. 1.10 lit. a - *Poate hotărî consiliul local printr-o hotărâre să împuternicească primarul să îl reprezinte în justiție?*

VII. FONDURI EUROPENE, FONDURI NAȚIONALE

VIII. INTEGRITATEA ÎN EXERCITAREA FUNCȚIILOR PUBLICE; CERCETAREA AVERILOR

IX. TAXE JUDICIARE DE TIMBRU

1. Taxa de timbru datorată pentru capătul de cerere vizând dobânda fiscală în cauzele având ca obiect restituire taxă de poluare/taxă emisii poluante

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 1/2014, Curtea de Apel Iași, 3 aprilie 2014.\)](#)

1.1. Soluția

Reclamantul este obligat să achite taxa corespunzător valorii însumate a tuturor sumelor pretinse prin acțiune, dat fiind natura patrimonială a unor astfel de cereri, fără a se putea depăși, per total, limita de 300 lei, stabilită prin OUG nr. 80/2013.

1.2. Argumente

Reclamantul are obligația să indice atât cuantumul sumei a cărei restituire o solicită, cât și cuantumul estimativ al dobânzilor sau majorărilor de întârziere, în cazul în care le solicită prin aceeași acțiune, fapt ce îl obligă să achite taxa corespunzător valorii însumate a tuturor sumelor pretinse prin acțiune, dat fiind natura patrimonială a unor astfel de cereri, fără a se putea depăși, per total, limita de 300 lei, stabilită prin OUG nr. 80/2013.

2. *Cuantumul taxei judiciare de timbru datorate de partea care solicită o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată, în ceea ce privește cauza sa, în condițiile art. 231 alin. (5) Cod procedură civilă*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

2.1. Soluția

Cererile prin care se solicită eliberarea unei copii electronice a înregistrărilor ședinței de judecată nu se timbrează, în lipsa unei dispoziții legale explicite.

2.2. Argumente

În OUG nr. 80/2013 nu există dispoziții exprese privind taxa judiciară de timbru datorată de partea care solicită o copie electronică a înregistrării ședinței de judecată.

3. *Timbrarea cererii de intervenție accesorie. Cererea de intervenție accesorie nu se timbrează deoarece art. 34 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013 se referă doar la cererea de intervenție principală și pentru că este doar un mijloc de apărare folosit în favoarea părții pentru care s-a intervenit*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate, în materie de contencios administrativ și fiscal, pe probleme de practică judiciară neunitară din 3 aprilie 2015\)](#)

3.1. Soluția

Cererea de intervenție accesorie nu se timbrează.

3.2. Argumente

Cererea de intervenție accesorie nu se timbrează pentru că art. 34 alin. (3) din O.U.G. nr. 80/2013 se referă doar la cererea de intervenție principală și pentru că este doar un mijloc de apărare folosit în favoarea părții pentru care s-a intervenit.

4. Stabilirea taxei judiciare de timbru în cazul acțiunilor de acordare despăgubiri potrivit art. 53 din Legea nr. 101/2016

[\(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate, privind problemele de practică judiciară neunitară în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2017-01.04.2017\)](#)

4.1. Soluția

Trebuie făcută o distincție între faza de atribuire și faza de executare a contractului, faze în funcție de care instanța va stabili cuantumul taxei judiciare de timbru, astfel că prevederile Legii nr. 101/2016 – cu privire la timbraj – se vor aplica diferențiat.

4.2. Argumente

Dispozițiile art. 56 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 sunt exprese, neechivoce și constituie norma specială în materia timbrării unor astfel de acțiuni, ceea ce conduce la concluzia că, în toate situațiile și indiferent de valoarea obiectului acțiunii, timbrajul trebuie stabilit în raport de același criteriu – valoarea estimată a contractului.

În această materie, dispozițiile Legii nr. 101/2016 sunt diferite de cele ale OUG nr. 34/2006, pe de o parte, iar pe de altă parte Legea nr. 101 menționează punctual situațiile în care se fac trimiteri la OUG nr. 80/2013, la art. 56 alin. (4) – reduceri, eșalonări sau amânări la plata taxei judiciare de timbru.

Deși apare ca împovărătoare pentru părți o astfel de reglementare, nu există temei legal să se apeleze la dispozițiile legii generale privind taxele judiciare de timbru – OUG nr. 80/2013, cu atât mai mult cu cât trimiterea la acest act normativ conținut în cuprinsul Legii nr. 101/2016, este una singură și vizează exclusiv facilitățile la plata taxei.

Pe de altă parte, cum reglementarea în discuție poate atrage obligativitatea plății unor taxe de timbru cu mult mai mari decât însăși pretenția contestată/preținsă și apare ca fiind realmente inechitabilă și de natură a împiedica accesul la justiție, revine părților sarcina de a apela la pârghiile legale de natură să pună în discuție legalitatea sau constituționalitatea normei.

X. ALTE PROBLEME DE DREPT ADMINISTRATIV

1. Acțiunea în anularea hotărârilor consiliului local prin care se interzice explorarea, dezvoltarea, exploatarea gazelor de șist prin metoda neconvențională pe teritoriul comunelor

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 1/2014, Curtea de Apel Iași, 3 aprilie 2014)

1.1. Soluția

Pe rolul Curții de Apel Iași se află în curs de judecată, recursurile declarate împotriva sentințelor pronunțate de Tribunalul Vaslui în materia adusă în discuție, condiții în care, la acest moment, nu se poate formula un punct de vedere fără a antama soluția din recurs, considerându-se că orice opinie s-ar exprima ar echivala cu o antepronunțare asupra raportului juridic dedus judecării.

1.2. Notă

Prin decizia nr. 25/2015 din 29/06/2015, pronunțată în dosarul nr. 1228/1/2015, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (link2) a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Bacău – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, prin încheierea din 26 februarie 2015, pronunțată în dosarul nr. 3.903/89/2013, și a stabilit că:

„Dispozițiile art. 1 din Legea petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că gazele de șist se includ în categoria “resurselor de petrol” ce fac obiectul exclusiv al proprietății publice și aparțin statului român.”

2. Obligarea pârâtei Autoritatea Națională de Restituire a Proprietăților la plata dobânzii legale pentru sumele stabilite cu titlu de despăgubire concomitent cu actualizarea sumei cu indicele prețurilor de consum.

(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 2/2014, Curtea de Apel Iași, 19.06.2014)

2.1. Soluția

Acordarea de dobânzi este considerată improprie în acest gen de cauze.

2.2. Argumente

Despăgubirile ce se acordă cu titlu de compensații pentru bunurile proprietatea beneficiarilor, rămase în Basarabia, nu pot fi altele decât cele stabilite de legiuitor, care, la art. 18 alin. (6) din HG nr. 1120/2006, a prevăzut că „Suma achitată beneficiarilor în cea de-a doua tranșă se actualizează în raport cu indicele de creștere a prețurilor de consum din ultima lună

pentru care acest indice a fost publicat de către Institutul Național de Statistică, față de luna decembrie a anului anterior.”

3. Efectele neindicării în conținutul certificatelor de încadrare în grad de handicap, emise de comisia pentru evaluarea persoanelor adulte cu handicap, a motivelor pentru care o persoană nu se încadrează/se încadrează într-un anumit grad de handicap

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrul II/2021, Curtea de Apel Iași, 05.07.2021\)](#)

3.1. Soluția

Problema ridicată nu poate genera practică neunitară, întrucât nu are la bază interpretări diferite ale instanțelor cu privire la un anumit text de lege sau instituție juridică, ci implică aprecieri concrete asupra situației de fapt incidente în cauză.

3.2. Argumente

Legalitatea unui act administrativ din punctul de vedere al motivelor care au stat la baza emiterii sale poate fi apreciată și prin existența unor acte/fapte anterioare cunoscute de parte și care conduc în mod necesar la adoptarea soluției dispuse față de solicitant, respectiv neîncadrarea/încadrarea într-un alt grad de handicap.

În situația certificatelor de încadrare în grad de handicap, pe baza criteriilor psiho-sociale reglementate de Ordinul comun nr. 762/31.11.2007 și nr. 1992/19.11.2017, emis de ministrul muncii, familiei și egalității de șanse, respectiv ministrul sănătății, stabilirea gradului de handicap are la bază actele medicale depuse de persoana interesată, a raportului de evaluare complexă realizat de către direcția generală de asistență socială și protecția copilului, a anchetei sociale.

În condițiile în care actele medicale, cu concluziile și recomandările acestora, și rapoartele de evaluare permit încadrarea cu ușurință într-un grad de handicap, prin raportare la criteriile legale incidente, necesitatea motivării detaliate a certificatului de încadrare în grad de handicap nu mai subzistă.

4. Luarea măsurii de suspendare/retragere a licenței de transport este de competența structurii centrale a Inspectoratului de Stat pentru Controlul Transportului Rutier ori a inspectoratelor teritoriale ale acestei instituții?

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, trimestrul II/2021, Curtea de Apel Iași, 05.07.2021\)](#)

4.1. Soluția

Transmiterea problemei de drept la INM pentru înscrierea în punctajul de lucru al viitoarei întâlniri a președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel.

4.2. Notă

La [întâlnirea președinților secțiilor specializate ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel dedicate unificării practicii judiciare în domeniul contencios administrativ și fiscal, din 25 – 26 noiembrie 2021, desfășurată online](#), s-a stabilit (problema nr. 9):

„Competența de luare a măsurii de suspendare sau de retragere a licenței de transport aparține Inspectoratului de Stat pentru Controlul Transportului Rutier; distincția între structura centrală și structurile deconcentrate ale Inspectoratului este lipsită de relevanță pentru stabilirea acestei competențe.

Atribuția de a lua astfel de măsuri revine persoanei stabilite prin procedurile și instrucțiunile dispuse de Inspectoratului de Stat pentru Controlul Transportului Rutier în acest sens.”

XI. CONTRAVENȚII

- 1. Admisibilitatea acțiunii în anulare a măsurii suspendării dreptului de a conduce, acțiune formulată distinct de plângerea contravențională, în contextul în care măsura suspendării nu este menționată expres în cuprinsul procesului-verbal de contravenție (existând doar o referință cu privire la măsura tehnico-administrativă a reținerii în vederea suspendării)*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul 4/2014, Curtea de Apel Iași, 15.12.2014\)](#)

1.1. Soluția

În aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) din OG nr. 195/2002, în actul de constatare și sancționare contravențională sau într-un alt act de autoritate trebuie să se facă, pentru opozabilitate, mențiunea aplicării sancțiunii suspendării exercitării dreptului de a conduce, ca sancțiune complementară.

1.2. Argumente

Potrivit dispozițiilor art. 96 alin. (1) din OUG nr. 195/2002 republicată, „sancțiunile contravenționale complementare au ca scop înlăturarea unei stări de pericol și preîntâmpinarea săvârșirii altor fapte interzise de lege și se aplică prin același proces-verbal prin care se aplică și sancțiunea principală a amenzii sau avertismentului”, una dintre aceste sancțiuni fiind cea a suspendării exercitării dreptului de a conduce, pe timp limitat.

Aplicarea acestei sancțiuni complementare se face prin proces-verbal de sancționare a contravenției, de către agentul constator, conform art. 15 alin. (1) din OG nr. 2/2001 și art. 109 alin. (1) din OUG nr. 195/2002, iar contestarea și a acestei sancțiuni complementare se poate face în cadrul plângerii contravenționale, astfel încât potrivit opiniei majoritare la nivelul Curții de Apel Iași, acțiunea formulată direct în contencios administrativ nu este admisibilă.

Folosirea, în cuprinsul procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, a sintagmei „reținerea permisului de conducere în vederea suspendării” acoperă atât aplicarea

sanctiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce, cât și măsura tehnico-administrativă a reținerii permisului de conducere prevăzută de art. 97 alin. (1) lit. a) din OUG nr. 195/2002.

În cadrul plângerii formulate împotriva procesului-verbal de contravenție se pot formula apărări și se pot efectua verificări cu privire la legalitatea sancțiunii, la aplicarea acesteia de către un polițist rutier, la proporționalitatea, sub aspectul termenului, a sancțiunii complementare cu gravitatea faptei săvârșite.

O situație de excepție apare, însă, atunci când aplicarea sancțiunii complementare este rezultatul cumulului de puncte de penalizare (art. 96 ind. 4), când suspendarea dreptului de a conduce se dispune de către șeful poliției rutiere județene sau a municipiului București, care îl are în evidență pe titularul dreptului de a conduce, când, neexistând un punct de vedere contrar, măsura poate fi contestată la instanța de contencios administrativ.

S-a exprimat și opinia potrivit căreia acțiunea este admisibilă, atât timp cât în procesul-verbal de contravenție s-a făcut referire numai la măsura tehnico-administrativă a reținerii permisului, neexistând nici un act administrativ prin care să fie aplicată sancțiunea suspendării exercitării dreptului de a conduce.

1.3. Note

Prin [decizia nr. 49/2017, pronunțată în dosarul nr. 899/1/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept](#) a respins, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Dâmbovița – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 385/262/2016 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

„- dacă încălcarea dispoziției legale prevăzute de art. 96 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare – prin neconsemnarea în procesul-verbal (I) a sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce, (II) a intervalului de timp (conținutul concret al sancțiunii complementare) în care este suspendat dreptul de conducere și (III) a temeiului juridic – este sancționată cu nulitatea parțială a procesului-verbal și atrage anularea inclusiv a mențiunilor privind măsura reținerii permisului de conducere, nulitate ce nu poate fi înlăturată sau este suficientă numai consemnarea măsurii tehnico-administrative a reținerii permisului de conducere pentru valabilitatea procesului-verbal, inclusiv cu privire la măsura complementară de suspendare, durată și temei juridic;

- dacă încălcarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin raportare la interesul ocrotit, poate fi invocată de instanță, este sancționată cu nulitatea absolută sau relativă și este o nulitate procedurală, ce poate sau nu poate fi înlăturată sau este o nulitate materială.”

Prin [decizia nr. 8/2018, pronunțată în dosarul nr. 2798/1/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii](#) a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Ploiești și a stabilit că:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, neconsemnarea, în cuprinsul procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției, a sancțiunii complementare a suspendării dreptului de a conduce, a intervalului de timp în care acesta este suspendat și a temeiului juridic este sancționată cu nulitatea relativă parțială a procesului-verbal, condiționată de producerea unei vătămări care nu poate fi înlăturată decât prin anularea măsurii privind reținerea permisului de conducere.”

Prin decizia nr. 5/2021, pronunțată în dosarul nr. 3373/1/2020, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii (link2) a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Constanța și a stabilit că:

„În interpretarea dispozițiilor art. 96 alin. (1) și alin. (2) lit. b), art. 100 alin. (3), art. 101 alin. (3), art. 102 alin. (3) și art. 109 alin. (9) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare, coroborate cu prevederile art. 5 alin. (5), art. 21 alin. (3) și art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, instanța de judecată, investită cu soluționarea plângerii contravenționale formulate împotriva unui proces-verbal de contravenție, prin care s-a aplicat sancțiunea complementară a suspendării temporare a exercitării dreptului de a conduce un autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai, nu are posibilitatea să examineze proporționalitatea acestei sancțiuni complementare.

2. Calitatea de contravenient a unui membru al senatului universității, privit individual, respectiv posibilitatea reținerii culpei acestuia în săvârșirea faptei constatate ca fiind contravenție

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de apel Iași și instanțele arondate privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2016-6 aprilie 2016)

2.1. Soluția

Poate fi antrenată răspunderea fiecărui membru al organului colegial.

2.2. Argumente

Senatul este instituția care avea atribuția luării unor măsuri de sancționare a rectorului, dar, prin concursul tuturor membrilor săi, luarea acestor măsuri a fost întârziată. Chiar dacă efectele sancționării se produc prin luarea unor decizii instituționale, petenta persoană sancționată în cauză, în calitatea sa de membru al acestei instituții, a participat la luarea deciziei, contribuind la întârzierea nejustificată a aplicării sancțiunii.

Petenta avea obligația de a decide în această privință, alături de ceilalți membri ai senatului, răspunderea fiecăruia pentru decizia luată fiind individuală, iar nu colectivă.

Instanța va aprecia în același mod atitudinea de pasivitate a petentei, membru al senatului, care invocă în corespondență disfuncționalități în privința sesizării senatului, lipsa competenței în luarea măsurii, sesizarea în timpul vacanței academice, etc.

3. Subiectul activ al contravenției prevăzute de art. 8 din O.U.G. nr. 15/2002 – fapta de a circula fără rovinietă valabilă

(Minuta întâlnirii trimestriale a judecătorilor de la Curtea de Apel Iași și instanțele arondate privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2016-30.06.2016)

3.1. Soluția

În cazul în care se face dovada, cu un înscris înregistrat cu dată certă la o instituție publică, asupra faptului că vehiculul a fost înstrăinat anterior constatării contravenției, fostul proprietar nu poate fi subiect al răspunderii contravenționale.

3.2. Argumente

Potrivit art. 7 din O.G. nr. 15/2002, responsabilitatea achitării corespunzătoare a tarifului de utilizare și a tarifului de concesiune revine în exclusivitate utilizatorilor români, iar în cazul utilizatorilor străini, aceasta revine în exclusivitate conducătorului auto al vehiculului. Responsabilitatea achitării corespunzătoare a tarifului de trecere revine în exclusivitate utilizatorilor.

Utilizatorii sunt, în sensul legii, persoanele fizice sau juridice înscrise în certificatul de înmatriculare, care au în proprietate sau care, după caz, pot folosi în baza unui drept legal, vehicule înmatriculate în România, denumite în continuare utilizatori români, respectiv persoane fizice sau juridice înscrise în certificatul de înmatriculare, care au în proprietate sau care, după caz, pot folosi în baza unui drept legal vehicule înmatriculate în alte state, denumite în continuare utilizatori străini.

În temeiul art. 8 alin. (1) din OG nr. 15/2002, fapta de a circula fără rovinietă valabilă constituie contravenție continuă și se sancționează cu amendă.

Pornind de la ideea că fapta contravențională nu constă în neplata tarifului în sine, ci în a circula pe drumurile naționale fără rovinietă valabilă, în cazul în care se face dovada, cu un înscris înregistrat cu dată certă la o instituție publică, asupra faptului că vehiculul a fost înstrăinat anterior constatării contravenției, fostul proprietar nu poate fi subiect al răspunderii contravenționale.

3.3. Note

[Opinia exprimată mai sus a fost însușită în unanimitate de către participanții la Întâlnirea președinților de secții de contencios administrativ și fiscal de la curțile de apel, de la Oradea, din 30 - 31 mai 2016 \(problema nr. 1 din capitolul V – „Regimul contravențiilor”\).](#)

Prin [decizia nr. 4 din 5 martie 2018, pronunțată în dosarul nr. 2876/1/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul competent să judece recursul în interesul legii](#) a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Cluj și a stabilit că, „În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 8 alin. (1), raportat la art. 7 și art. 1 alin. (1) lit. b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2002 privind aplicarea tarifului de utilizare și a tarifului de trecere pe rețeaua de drumuri naționale din România, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 424/2002, cu modificările și completările ulterioare:

– în cazul transmiterii dreptului de proprietate asupra vehiculului, fostul proprietar pierde calitatea de utilizator și de subiect activ al contravenției constând în fapta de a circula fără rovinietă valabilă;

– dovada transmiterii dreptului de proprietate se face potrivit dreptului comun.”

4. Plângeri contravenționale formulate de o societate comercială cu peste 500 puncte de lucru, situate pe întreg teritoriul țării, împotriva unor procese-verbale prin care a fost sancționată de ANPC – diverse comisariate regionale pentru protecția

consumatorilor (potrivit competenței) pentru încălcarea dispozițiilor art. 6 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 363/2007, în baza art. 15 alin. (1) lit. b) din același act normativ. Aplicabilitatea prevederilor art. 5 alin. (7) din OG nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor referitoare la principiul unicității răspunderii contravenționale

[\(Minuta întâlnirii de practică judiciară privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2018-30.03.2018\)](#)

4.1. Soluția

În funcție și de probatoriul concret al fiecărei cauze în parte, de principiu se pot aplica sancțiuni contravenționale distincte la fiecare punct de lucru, în situația de fapt prezentată.

4.2. Argumente

Atât timp cât un comerciant își desfășoară activitatea în mai multe puncte de lucru, practicile comerciale incorecte identificate în fiecare loc pot fi sancționate distinct, fiecare contravenție fiind epuizată după momentul constatării și sancționării.

Din datele spețelor rezultă că s-au identificat practici similare ale societăților comerciale la mai multe puncte de lucru, perpetuate în timp, care nu pot fi apreciate ca fiind rezultatul unei acțiuni unice, centralizate, de stabilire a prețurilor în toate locațiile. Identificarea aceluiași practici după sancționarea petentei la unul dintre punctele de lucru are semnificația unor noi acte materiale nelegale, de natură a fi sancționate contravențional.

Chiar dacă ar exista o unică rezoluție contravențională la nivelul societății comerciale pentru perpetuarea unor asemenea practici comerciale, fiecare situație constatată la punctele de lucru distincte reprezintă o contravenție separată, de sine stătătoare, săvârșită în raport cu consumatorii din raza acelei localități, iar pretinsa „rezoluție unică” nu este de natură să înlăture răspunderea contravențională pentru faptele constatate distinct.

- 5. Anularea procesului-verbal de contravenție sau repunerea în termenul de 48 de ore (în prezent 15 zile) a contravenientului pentru plata a jumătate din minimul amenzii în cazul în care în procesul-verbal de contravenție s-a indicat în mod eronat data încheierii procesului-verbal de contravenție sau data contravenției**

[\(Minuta întâlnirii de practică judiciară privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2020-26.10.2020\)](#)

5.1. Soluția

Omisiunea sau eroarea referitoare la data săvârșirii contravenției atrage sancțiunea nulității absolute, iar omisiunea sau mențiunea eronată privind data încheierii procesului-verbal de contravenție atrage sancțiunea nulității relative, cu consecința repunerii în termenul de plată.

5.2. Argumente

Lipsa datei săvârșirii contravenției constituie motiv de nulitate absolută a procesului-verbal, conform prevederilor art. 17 din OG nr. 2/2001.

Lipsa ori menționarea eronată a datei încheierii procesului-verbal de contravenție poate atrage sancțiunea nulității relative doar dacă s-ar produce contravenientului o vătămare care nu ar putea fi înlăturată altfel. Într-o astfel de situație, procesul-verbal ar urma să fie anulat, cu consecința repunerii în termenul de plată.

5.3. Notă

Participanții la [Întâlnirea președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale Înaltei Curți de Casație și Justiție și curților de apel, desfășurată la Curtea de Apel Iași, în perioada 23-24 mai 2019](#), au agreat, cu majoritate, că în ipoteza supusă analizei, în absența altor motive de nulitate, instanța va admite, sau după caz, va admite în parte (dacă s-a solicitat anularea procesului-verbal) plângerea contravențională, dar nu va anula procesul-verbal de contravenție, ci va repune contravenientul în termenul de 15 zile de plată a jumătate din minimul amenzii (9 voturi), termen care începe să curgă de la data rămânerii definitive a hotărârii (8 voturi). A fost reținută și o opinie în sensul că, în ipoteza admiterii în parte a plângerii contravenționale, instanța va anula procesul-verbal de contravenție parțial, în ceea ce privește data întocmirii.

6. Modalitatea de soluționare a excepției prescripției executării amenzilor contravenționale în cauzele având ca obiect „înlocuire amendă cu muncă în folosul comunității”

[\(Minuta întâlnirii de practică judiciară privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul II/2021-05.07.2021\)](#)

6.1. Soluția

Instanța poate să analizeze dacă persoana sancționată contravențional beneficiază de termenul de prescripție a executării silită, cu respectarea regimului juridic al legii aplicabile la data începerii cursului prescripției.

6.2. Argumente

În vederea înlocuirii amenzii contravenționale cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, înainte de a analiza dacă persoana sancționată contravențional nu mai are bunuri mobile și imobile urmăribile, instanța trebuie să verifice dacă au intervenit cauze care împiedică înlocuirea amenzii contravenționale.

Prescripția dreptului de a obține executarea silită a sancțiunii amenzii contravenționale constituie o cauză care împiedică înlocuirea amenzii contravenționale cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității.

Fiind investită cu o solicitare de înlocuire a amenzii contravenționale cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, instanța competentă are îndatorirea, cel puțin în cazul termenelor de prescripție a dreptului de a obține executarea silită care au început să curgă înainte de intrarea în vigoare a noului Cod civil, deci în perioada în care normele ce reglementau prescripția dreptului de a solicita executarea silită erau de ordine publică, de a verifica dacă a intervenit prescripția evocată. Această verificare trebuie efectuată fiindcă nu este posibilă înlocuirea unei sancțiuni care nu mai poate fi executată în considerarea faptului că a intervenit prescripția executării. Întrucât prescripția înlătură executarea amenzii contravenționale, sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității nu are ce înlocui.

7. *Natura măsurii suspendării exercitării dreptului de a conduce autovehicule dispuse în conformitate cu dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. c)-e) din O.U.G. nr. 195/2002, prin dispoziție a șefului serviciului rutier din cadrul inspectoratului județean de poliție. Aplicarea legii contravenționale mai favorabile*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele III-IV/2022, Curtea de Apel Iași, 24.11.2022\)](#)

7.1. Soluția

Măsura suspendării dreptului de a conduce autovehicule ce a fost aplicată în condițiile art. 103 alin. (1) lit. c), d) sau e) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 are caracterul unei sancțiuni complementare, astfel că se aplică legea contravențională mai favorabilă.

7.2. Argumente

În practică au apărut situații în care, ulterior intrării în vigoare a Ordonanței Guvernului nr. 1/2022, prin dispoziție a șefului serviciului rutier s-a dispus suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, în baza prevederilor art. 103 alin. (1) lit. c), d) sau e), după caz, pentru durata de 180 zile, astfel cum era stabilită în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 în forma în vigoare la data emiterii actului administrativ, deși la data săvârșirii faptelor care au atras soluția de clasare, renunțarea la urmărirea penală, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei pentru ipotezele prevăzute la lit. c) și d), respectiv de condamnare pentru infracțiunile prevăzute la art. 334 alin. (1) și (3) din Codul penal, în ipoteza de la lit. e), actul normativ de referință prevedea un termen de suspendare a dreptului de conducere de numai 90 de zile.

Aplicarea sancțiunii contravenționale complementare prin dispoziția șefului serviciului rutier și nu prin procesul-verbal de contravenție este o situație specială de aplicare a unei sancțiuni contravenționale, reglementată de art. 103 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, derogatorie de la procedura întocmirii procesului-verbal de contravenție reglementată de Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, procedura contravențională fiind împiedicată pe parcursul desfășurării urmăririi penale, consecință ce decurge din necesitatea respectării principiului *ne bis in idem*.

Suspendarea exercitării dreptului de a conduce pe timp limitat, fiind o sancțiune contravențională, este reglementată de o normă contravențională căreia i se aplică dispozițiile privind aplicarea legii mai favorabile.

8. *Posibilitatea instanței de a dispune restituirea sumei achitate cu titlu de amendă contravențională în ipoteza anulării procesului-verbal de contravenție. Admisibilitatea formulării cererii pe calea plângerii contravenționale*

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrele III-IV/2022, Curtea de Apel Iași, 24.11.2022\)](#)

8.1. Soluția

În procedura plângerii contravenționale nu se poate dispune restituirea amenzii contravenționale.

8.2. Argumente

Problema constă în a lămuri dacă anularea procesului-verbal de contravenție impune repunerea părților în situația anterioară, respectiv restituirea prestațiilor efectuate în temeiul actului anulat.

Raportat la dispozițiile art. 34 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, în cadrul soluționării plângerilor contravenționale, instanța este investită să verifice strict legalitatea și temeinicia procesului-verbal de contravenție și să hotărască asupra sancțiunii, despăgubirii stabilite, precum și asupra confiscării, fără ca această procedură, concepută strict ca o cale de atac specială împotriva procesului-verbal de contravenție, să poată privi restituirea unei sume de bani achitate cu titlu de amendă contravențională.

În situația anulării procesului-verbal de contravenție sau a înlocuirii sancțiunii amenzii contravenționale cu sancțiunea avertismentului, partea interesată trebuie să urmeze procedura specială administrativă prevăzută de dispozițiile art. 168 din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, care reglementează restituirea sumelor de bani plătite fără a fi datorate, nefiind posibilă dispunerea acestei măsuri direct de către instanța de judecată care anulează procesul-verbal de contravenție.

9. Înlocuire amendă contravențională cu prestarea unei activități în folosul comunității. Interpretarea și aplicarea prevederilor legale în ceea ce privește modalitatea de calcul a numărului maxim de ore ce pot fi executate de contravenient în cazul înlocuirii sancțiunii amenzii contravenționale cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității, în situația când persoana fizică nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancțiunii și nu există posibilitatea executării silite

[\(Minuta întâlnirii trimestriale privind problemele de drept interpretate și aplicate neunitar, în materie de contencios administrativ și fiscal, în trimestrul I/2023, Curtea de Apel Iași, 30.03.2023\)](#)

9.1. Soluția

Cu unanimitate, s-a stabilit că în lipsa unor criterii legale pentru cuantificarea valorii unei ore de muncă în folosul comunității, se recurge la aplicarea prevederilor legale referitoare la stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată, în sensul că valoarea amenzii contravenționale ce se solicită a fi înlocuită cu prestarea unei activități în folosul comunității se împarte la suma ce reprezintă contravaloarea unei ore de muncă, stabilindu-se astfel numărul de ore de prestare de muncă în folosul comunității.

Cu majoritatea voturilor judecătorilor prezenți, s-a reținut că în ipoteza în care contravenientul nu a achitat amenzile contravenționale stabilite prin procese-verbale diferite și

nu există posibilitatea executării silite, instanța de judecată, la solicitarea organului de specialitate competent, înlocuiește cu ore de muncă amenzile stabilite în fiecare proces-verbal de contravenție, apoi cumulează orele, fără a depăși limita maximă de 300 de ore prevăzută la art. 9 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Cu majoritate de voturi, s-a stabilit că nu sunt incidente dispozițiile art. 39 ind. 1 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001 potrivit cu care „(2) În cazul în care contravenientul, citat de instanță, nu a achitat amenda în termenul prevăzut la alin. (1), instanța procedează la înlocuirea amenzii cu sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității pe o durată maximă de 50 de ore, iar pentru minori începând cu vârsta de 16 ani, de 25 de ore.” S-a avut în vedere că limita maximă de 50 de ore reglementată la art. 39 ind. 1 alin. (2) nu poate fi luată în considerație întrucât chiar legiuitorul a instituit explicit prin aceste norme un tratament juridic diferit de cel de la art. 9 alin. (2) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001.

Cu unanimitate, s-a stabilit că nu sunt aplicabile dispozițiile art. 3 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 55/2002, potrivit căroră „(1) Sancțiunea prestării unei activități în folosul comunității se execută după programul de muncă ori, după caz, programul școlar al contravenientului, pe o durată cuprinsă între 50 de ore și 300 de ore, de maximum 3 ore pe zi, iar în zilele nelucrătoare de 6 - 8 ore pe zi.” S-a avut în vedere că prin dispozițiile legale prezentate s-a stabilit un minim de 50 de ore, nu un maxim de 50 de ore.